

WSPOMINANIE ALLAHA

Polska wersja książki w urdu

Zikri Ilāhī

Wykład wygłoszony w trakcie corocznej konferencji Muzułmańskiej Wspólnoty Ahmadiyya

28 grudnia, 1916 roku.

Hazrat Mirza Bashir-ud-Deen Mahmood Ahmad
Khalifatul-Masih II

Wspominanie Allaha
A Polish rendering of
Zikr-i-Ilahi (Urdu)

By Hazrat Mirza Bashir-ud-Deen Mahmood Ahmad
Khalifatul-Masih II, may Allah be pleased with him

First Polish translation published in Poland, 2023

© Islam International Publications Ltd.

Published by:
(Stowarzyszenie Muzułmańskie Ahmadiyya, ul.
Dymna 17, 02-411 Warszawa)

Printed in Poland at
(PPH Remigraf Sp. z.o.o., 03-450 Warszawa, ul.
Ratuszowa 11)

For further information, please visit

www.alislam.org
www.alislam.pl

ISBN: 978-83-931648-1-3

Spis treści

WSPOMINANIE ALLAHA	1
UWAGI WSTĘPNE	2
WAŻNOŚĆ TEMATU	15
Czym jest Zikr-i- <i>ilāhī</i> czyli wspomnianie Allaha?	15
Potrzeba większej uwagi dla Zikr w naszej Społeczności..	23
NIEPOROZUMIENIA NA TEMAT ZIKR	35
Błędne formy <i>Zikr</i>	35
Zikr kontra mesmeryzm.....	39
Przyjemność z <i>Zikr</i>	41
Różnica między <i>Zikr</i> a zwykłym wpływem myśli	43
Recytowanie <i>Zikr</i> na głos.....	45
Poezja jako <i>Zikr</i> ?	47
Charakterystyka Prawdziwego <i>Zikr</i>	49
Pięć stanów osoby zaangażowanej w <i>Zikr-i-Ilāhī</i>	50
Prawdziwy <i>Zikr</i> wyklucza taniec i krzyki	53
Nieświadomość nie jest prawdziwym skutkiem <i>Zikr</i>	55
Zakazy dotyczące <i>Zikr</i>	59
Cztery rodzaje <i>Zikr</i> nakazane przez Koran.....	59
Metody Dokonywania <i>Zikr</i>	65
Obowiązkowy i dobrowolny <i>Zikr</i>	66
Inne formy wspomniania Allaha.....	70

Środki ostrożności & właściwe pory <i>Zikr</i>	77
Niezbędne środki ostrożności dla <i>Zikr</i>	77
Właściwe czasy na <i>Zikr</i>	85
Modlitwa — najważniejsza forma <i>Zikr</i>	96
Ṣalāt jako <i>Zikr</i>	96
Filozofia <i>Sunny</i>	97
Filozofia <i>Naṭāfil</i>	98
Trzydzieście metod budzenia się na Tahadždżud	102
Dwadzieścia dwie metody koncentracji w Modlitwach	119
<i>Zikr</i> na zgromadzeniach	166
Korzyści z <i>Zikr</i>	169
Uwaga wydawcy	185
Słowniczek	187

O Autorze

Hazrat-al-Hāj Mirza Bashir-ud-Deen Mahmood Ahmad (ra) (1889-1965), był drugim *Khalīfah* Muzułmańskiej Wspólnoty Ahmadiyya. Był synem Obiecanego Mesjasza (as), a jego narodziny było wypełnieniem proroctwa Muṣleh Mau'ūda (Obiecanego Reformatora). To proroctwo zostało opublikowane przez Obiecanego Mesjasza jako znak prawdy islamu w odpowiedzi na wyzwanie rzucone przez Arya Samaj.

Od wczesnej młodości był obdarzony wiedzą zarówno świecką jak i duchową oraz głęboką miłością do Koranu. Miał dziewiętnaście lat, kiedy 26 maja 1908 r. w Lahore odszedł Obieczany Mesjasz. Następnego dnia, 27 maja 1908 r., ślubował wierność Hazrat Maulānā Hakeem Noor-ud-Deen, Khalīfatul Masīḥ I, pierwszemu *Khalīfah* Obiecanego Mesjasza.

Odwiedził Egipt i Arabię we wrześniu 1912 r. Podczas tej podróży odbył pielgrzymkę Hadżdż. W

czerwcu 1913 r. założył gazetę zatytułowaną *Al-Fazl*.

W 1914, w wieku 25 lat, został wybrany na Khalīfatul Masīh II. W ciągu prawie pięćdziesięciu dwóch lat *Khilāfat* przewodził Muzułmańskiej Społeczności Ahmadiyya na poziomie międzynarodowym, rozszerzając Ruch do czterdziestu sześciu krajów, budując dziesiątki szpitali, meczetów i szkół. Skonsolidował i sformalizował system wkładów finansowych Wspólnoty oraz zainicjował coroczne kampanie Taḥrīk-e-Dżadīd w 1934 i Łaqf-e-Dżadīd w 1957, znacznie rozszerzając działalność misyjną Ahmadi na całym świecie.

Był aktywną postacią polityczną, zwłaszcza w Indiach przed jej niepodległością. Był także jednym z członków założycieli i pierwszym przewodniczącym Indyjskiego Komitetu Kaszmirskiego powołanego w celu ustanowienia praw obywatelskich kaszmirskich muzułmanów.

Hazrat Mirza Bashir-ud-Deen Mahmood Ahmad (ra) był zapalonym uczonym oraz płodnym

pisarzem, który dużo przemawiał i pisał w obronie islamu. Dwudziestosześcioletnia kompilacja jego prac zatytułowanych *Anwārul-‘Ulūm* zawierają ponad 800 pism i wykładów (z wyłączeniem kilku tysięcy kazań). Jego *Tafsīr-e-Kabīr* — dziesięciotomowy komentarz do Koranu — jest szanowany i traktowany jak skarbiec po dziś dzień. Podobnie był mówcą o niezrównanej elokwencji, urzekający swoją publiczność godzinami.

Hazrat Mirza Bashir-ud-Deen Mahmood Ahmad (ra) założył w Dżama't jej obecną strukturę organizacyjną i administracyjną, formalnie ustanawiając Madżlis asz-Szura (Rada Konsultacyjna). Założył organizacje pomocnicze dla mężczyzn, kobiet i dzieci. Do jego wielu doniosłych osiągnięć należy założenie Kolegium Elektorów ds. wyboru Khalīfatul Masīḥ oraz ustanowienie siedziby głównej Wspólnoty w Rabwah w Pakistanie po podziale Indii Brytyjskich w 1947 roku. Zmarł 8 listopada 1965 r. w Rabwah w Pakistanie, a jego następcą został Hazrat Mirza Nasir Ahmad (as) Khalīfatul Masīḥ III (rh).

WSPOMINANIE ALLAHA

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ - نَحْمَدُهُ وَنُصَلِّي عَلَى رَسُولِهِ الْكَرِيمِ -

W imię Allaha, Miłosiernego, Litościwego
Wychwalamy Go i prosimy o błogosławieństwa dla
Jego Szlachetnego Posłańca

UWAGI WSTĘPNE

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ

مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ○ سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ○ الَّذِي خَلَقَ فَسْوَى ○ وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى ○ وَ
الَّذِي أَحْرَجَ الْمَرْعَى ○ فَجَعَلَهُ عُتَاقًا ○ أَوْحَى ○ سَنَقُورَكَ ○ فَلَا تَسْلَى ○ إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ ○ إِنَّكَ يَعْلَمُ الْجَهْرَ
وَمَا يَخْفَى ○ وَ لَا يَسْرُكُ لِلْيُسْرَى ○ قَدَرٌ ○ إِنَّ لَفَعَتِ الْيَاكُزَى ○ سَيْلًا ○ مِّنْ يَخْشَى ○ وَ يَتَجَمَّعُهَا
الْكُشَى ○ الَّذِي يَصْلَى الْبَارَ الْكُبْرَى ○ ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا ○ لَا يَخْبَى ○ قَدْ أَمْلَحَ مَن تَزَكَّى ○ وَ ذَكَرَ اسْمَ
رَبِّهِ فَصَلَّى ○ بَلْ تُؤَكِّدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ○ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ ○ أَبْلَى ○ إِنَّ هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى ○ صُحُفِ

إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ○ ***Sūrah al-A'lā, 87:1-20*

*Zaświadczam, że nie ma innego godnego czci z wyjątkiem Allaha, Jednego, Który nie ma żadnego partnera i zaświadczam, że z pewnością Muhammad jest Jego sługą i Posłańcem. Po tym, poszukuję schronienia przed Szatanem, odrzuconym. [Wydawca]

**W imię Allaha Miłosiernego, Litościwego. Głoś chwałę imienia Pana twego Najwyższego, Który stworzył człowieka i czyni go doskonałym. I Który określa jego charakter i wyposaża go w stosowne przewodnictwo. I Który daje pastwisko, a potem

zamienia je w czarne ściernie. Nauczymy cię Koranu, a ty nie powinienes go zapomnieć, Z wyjątkiem tego, czego zapragnie Allah. Zaiste, On wie, co jest jawne, a co ukryte. I wyposażymy cię we wszelkie udogodnienia. Zatem nadal napominaj ludzi. Zaiste, napominanie jest rzeczą korzystną. Ten, kto się boi zachowa baczenie, Lecz najnikczemniejszy odwróci się od niego, Ten, który wejdzie do wielkiego Ognia. Wówczas on ani nie umrze, ani nie będzie żył. Zaprawdę, ten w istocie będzie dobrze żył, który się oczyszcza I pamięta o imieniu swego Pana i składa Modlitwy. Wy jednak wolicie życie tego świata, Podczas gdy Życie Przyszłe jest lepsze i trwalsze. Oto, czego rzeczywiście nauczycie się w poprzednich Pismach – Pismach Abrahama i Mojżesza. (Sūrah al – A'lā, 87:1-20) [Wydawca]

Jak stwierdziłem wczoraj, mój dzisiejszy temat dotyczy sprawy, co do której jestem pewien, że jest bardzo ważna. A to nie opiera się na zwykłych spekulacjach lub przypuszczeniach. Wręcz przeciwnie, jest również decyzja i dekret Koranu w tej sprawie.

Słyszając to, niektórzy mogą być może powiedzieć, że to tylko zwykła sprawa i właściwie to już to znamy. Oczywiście stan serc ludzi nie jest znany nikomu z wyjątkiem Allaha Wywyższonego, ale ze względu na obecne warunki mogę powiedzieć, a nawet stwierdzam, że wiele takich rzeczy zostanie powiedzianych dotyczących tego tematu, które nie są znane większości osób i których też nie widziałem w żadnej książce.

Ponieważ temat jest tak ogólny, że większość — widząc jego nagłówek — odrzuciłaby go jako zwyczajny i już zrozumiany przed jego omówieniem, uważam za konieczne poinformować, że ten temat jest niezwykle ważny i niezbędny, więc wysłuchajcie go z uwagą. Jeśli Allah Wywyższony obdarzy mnie taką zdolnością, przekażę w nim wiele takich rzeczy, które, jeśli zwrócicie na nie uwagę i zastosujecie, Bóg Wszechmogący uczyni z nich środki obfitego dobra i doskonałości dla was. Jednak zanim przystąpię do faktycznego tematu, pragnę powiedzieć jeszcze jedną rzecz. Niektórzy ludzie, którzy przychodzą,

aby wziąć udział w Dżalsa [Doroczna Konwencja], spędzają cały czas wędrując po okolicy. To jest bardzo niewłaściwe. Allah Wywyższony nie dał im bogactwa do zmarnowania. Jeśli przybyli tu zwyczajnie wędrować bez celu, po co w ogóle przychodzili? Ludzie, którzy przybyli tu po przebytych trudnościach i wydaniu pieniędzy, uczynili tak w celu słuchania i czerpania korzyści. Niemniej jednak dotarła do mnie skarga, że niektórzy ludzie wstają i wychodzą, kiedy mówca przedstawia swój temat, myśląc, że słyszeli już te rzeczy. Takim ludziom mówię, że jeśli to ich twierdzenie byłoby słuszne — że to, co było słyszane wcześniej, nie powinno być wysłuchane ponownie — wtedy też nie powinni czytać Koranu raz za razem, ale odsunąć go po jednokrotnym wyrecytowaniu. Powinni uczynić to samo w odniesieniu do pięciu codziennych modlitw i postu, ale to nie jest właściwe. Tak więc, nawet jeśli coś, co jest omawiane, było już wcześniej słyszane, należy tego nadal wysłuchać z pełnym zapalem i szczerą uwagą. Bo- wiem nawet to przyniesie wielką korzyść, a omawiana koncepcja zostanie głębiej odcisnięta w sercu.

Co więcej, jeśli jedna osoba wstanie w zgromadzeniu, druga też wstaje widząc pierwszą, potem trzecia, a więc pewna liczba ludzi zaczyna odchodzić i jest to bardzo nieprzyjemna sytuacja. Ale tak, jeśli ktoś ma pilną potrzebę wyjścia, na przykład udania się do toalety, taka osoba może wstać i wyjść. Jednakże osoba powinna szybko wrócić po zaspokojeniu potrzeby tak, że może być w stanie osiągnąć zamiar i cel, dla którego przyszła oraz aby uzyskać zysk i korzyść, dla których bierze udział w *Dżalsie*.

Prorok(saw) powiedział, że kiedy ktoś siedzi w jakimkolwiek zgromadzeniu cnotliwych ludzi, korzysta, nawet bez słuchania rzeczy tam powiedzianych lub działania na ich podstawie. W pewnym hadisie jest opowiadane, że pewni mężczyźni siedzieli w zgromadzeniu, a Bóg Wszechmogący zapytał aniołów, co takiego tacy a tacy Jego służby robili. (Prorok(saw) powiedział, że nie chodziło o to, że Allah Wywyższony pytał o nich, bo nie wiedział. Właściwie, Bóg Wszechmogący znał całą historię aż za dobrze). Powiedzieli, że byli zaangażowani we

wspominanie Boga. Bóg Wszechmogący odpowiedział, że o cokolwiek prosili, On ich tym obdarzy. Aniołowie powiedzieli, że siedział z nimi również człowiek, który nie był zaangażowany we wspomnianie Boga. Po prostu siedział z nimi. Bóg Wszechmogący powiedział, że osoba siedząca z nimi nie może być nieszczęśliwa. Wynagrodzi i uhonoruje również tę osobę. (Ṣaḥīḥ al-Bukhārī, Kitāb ad-Da'wat, Bāb Faḍli Zikrillāhi 'Azza wa Jall; Hadis 6408).¹

1

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ لِلَّهِ مَلَائِكَةً يَطُوفُونَ فِي الطَّرِيقِ يَلْتَمِسُونَ أَهْلَ الذِّكْرِ فَإِذَا وَجَدُوا قَوْمًا يَذْكُرُونَ اللَّهَ تَنَادَوْا هَلُمُّوا إِلَى حَاجَتِكُمْ قَالَ فَيَحْفَقُونَهُمْ بِأَجْنِحَتِهِمْ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا قَالَ فَيَسْأَلُهُمْ رَبُّهُمْ وَهُوَ أَعْلَمُ مِنْهُمْ مَا يَقُولُ عِبَادِي؟ قَالُوا يَقُولُونَ يُسَبِّحُونَكَ وَيُكَبِّرُونَكَ وَيُحَمِّدُونَكَ وَيُمَجِّدُونَكَ قَالَ فَيَقُولُ هَلْ رَأَوْنِي؟ قَالَ فَيَقُولُونَ لَا وَاللَّهِ مَا رَأَوْكَ؟ قَالَ فَيَقُولُ وَكَيْفَ لَوْ رَأَوْنِي؟ قَالَ يَقُولُونَ لَوْ رَأَوْكَ كَانُوا أَشَدَّ لَكَ عِبَادَةً وَأَشَدَّ لَكَ تَمَجُّدًا وَكَثُرَ لَكَ تَسْبِيحًا. قَالَ يَقُولُ فَمَا يَسْأَلُونِي؟ قَالَ يَسْأَلُونَكَ الْجَنَّةَ قَالَ يَقُولُ وَهَلْ رَأَوْهَا؟ قَالَ يَقُولُونَ لَا وَاللَّهِ يَا رَبِّ مَا رَأَوْهَا قَالَ يَقُولُ فَكَيْفَ لَوْ أَنَّهُمْ رَأَوْهَا؟ قَالَ يَقُولُونَ لَوْ أَنَّهُمْ رَأَوْهَا كَانُوا أَشَدَّ عَلَيْهَا حِرْصًا وَأَشَدَّ لَهَا طَلَبًا وَأَعْظَمَ فِيهَا رَغْبَةً قَالَ فَيَمُتُّ يَتَعَوَّذُونَ؟ قَالَ يَقُولُونَ مِنَ النَّارِ قَالَ يَقُولُ وَهَلْ رَأَوْهَا؟ قَالَ يَقُولُونَ لَا وَاللَّهِ مَا رَأَوْهَا قَالَ يَقُولُ فَكَيْفَ لَوْ رَأَوْهَا؟ قَالَ يَقُولُونَ لَوْ رَأَوْهَا كَانُوا أَشَدَّ مِنْهَا فِرَارًا وَأَشَدَّ لَهَا مَخَافَةً قَالَ فَيَقُولُ فَأَشْهَدُكُمْ أَنِّي قَدْ عَفَرْتُ لَهُمْ قَالَ يَقُولُ مَلَكٌ مِنَ الْمَلَائِكَةِ فِيهِمْ فَلَا لَيْسَ مِنْهُمْ إِنَّمَا جَاءَ لِحَاجَةٍ قَالَ هُمْ الْجُلَسَاءُ لَا يَشْقَى بِهِمْ جَلِيسُهُمْ.

Abu Hurairah opowiada, jak Poślaniec Allaha (saw) powiedział: Allah ma kilku aniołów, którzy szukają tych, którzy świętują chwałę Allaha na drogach i ścieżkach. I kiedy znajdują ludzi, którzy wysławiają chwałę Allaha, nawołują się nawzajem, mówiąc: „Podejdźcie do celu waszej gonitwy”. Dodał: „Wtedy aniołowie otaczają ich swymi skrzydłami wznosząc się do nieba tego świata”. Dodał: „[Po tym jak ci ludzie wysławiają chwałę Allaha, a aniołowie powracają], ich Pan, pyta ich [aniołów], chociaż On wie lepiej od nich: „Co mówią Moi słudzy?” Aniołowie odpowiadają: „Wysławiają Twoją Świętość, głoszą Twą Wielkość wychwalają i wysławiają Cię”. Allah wtedy mówi: „Czy Mnie widzieli?” Aniołowie odpowiadają: „Nie! Na Allaha, nie widzieli Cię.” Allah mówi: „Jakby to było, gdyby Mnie zobaczyli?” Aniołowie odpowiadają: „Gdyby Cię ujrzeli, bardziej oddawaliby Ci cześć, bardziej Cię wielbili i częściej Cię chwalili”. Allah mówi [do aniołów]: „O co Mnie proszą?” Aniołowie odpowiadają: „Proszą Cię o raj”. Allah mówi [do aniołów]: „Czy widzieli go?” Aniołowie mówią: „Nie! Na Allaha, O Panie! Nie widzieli tego. Allah mówi: „Jak by to było, gdyby to widzieli? Aniołowie mówią: „Jeśli zobaczyliby to, pragnęliby tego bardziej, szukali

Oznacza to, że mimo iż osoba siedząca w towarzystwie cnotliwych może nie otrzymać przewodnictwa w jednym czasie, z pewnością zostanie nim pobłogosławiona w innym czasie. Nie może tak być, że pomimo siedzenia w takim zgromadzeniu ze szczerością serca, taka jednostka pozostała niewierzącą. Aczkolwiek prawdą jest, że ten, który siedzi

tego z większą gorliwością i rozwinęli w sobie większą tęsknotę”. Allah mówi: „Od czego szukają schronienia?” Aniołowie odpowiadają: „Szukają schronienia przed ogniem”. Allah mówi: „Czy widzieli go?” Aniołowie mówią: „Nie, na Allaha, O Panie! Nie widzieli tego.” Allah mówi: „Jak by to było, gdyby to widzieli? Aniołowie mówią: „Gdyby go zobaczyli, uciekliby z niego pośpiesznie i czuli by skrajny strach przed tym”. Wtedy Allah mówi: „Uczynię was świadkami tego, jak im przebaczyłem.” Prorok(saw) powiedział „Jeden z aniołów powie: „Był wśród nich taki a taki, a on nie był jednym z nich, ale właśnie przyszedł w jakiejś potrzebie. Allah powie: „To są ci, których nawet towarzysze nie zostaną pozbawieni.” (Ṣaḥīḥ al-Bukhāri, Kitāb ad-Da’wāt, Bāb Faḍli Zikrillāhi ‘Azza wa Jall; Hadis 6408)

tylko raz lub dwa razy — i nigdy nie wróci później — pozostaje niewierzącym. To stwierdzenie nie dotyczy niego. Dlatego osoba powinna dokładać wszelkich starań, aby pozostać na miejscu w zgromadzeniu i jeśli ktoś ma pilną potrzebę, powinien wyjść i szybko wróc po jej załatwieniu.

Niedawno wygłosiłem kilka kazań na ten temat modlitw, a w ich ramach takie tematy zostały poruszone, z łaski Allaha Wywyższonego, z której skorzystało wielu ludzi. Otrzymałem niejeden list, w których było napisane, ile korzyści wyciągnięto z tych kazań. Osoba z Lahore napisała do mnie o tych kazaniach, ale jej nazwisko było nieczytelne. Wydaje się, że Bóg Wszechmogący użył Swojego atrybutu *Sattar* [Zakrywający] w odniesieniu do niej. Wyraziła zdumienie, czego dokonałem, ujawniając te metody, które były utrzymywane w tajemnicy i ukryte przez cały czas, a spośród których sufi [mistycy] ujawnili ledwie jedną taką metodę po latach służby dla ludzi, podczas gdy ja z łatwością ujawniłem wszystko.

Poza tym napisała też, że jestem rzeczywiście zobowiązany, aby to zrobić, ponieważ bardzo kochałem moje Dżama'at i dlatego poinformowałem ich o tych metodach. W związku z tym mówię, że to nie tylko z miłości do mojego Dżama'at wyjaśniłem techniki. Nie ma wątpliwości, że żywię miłość i to taką miłość, że nikt nie miałby nawet dla swojej rodziny i krewnych, ale przekazałem te sposoby również z tego powodu, że Bóg który poinformował mnie o tych drogach, jest takim Bogiem, że tyle, ile osoba rozdaje z bogactwa, które On dał, On sprawia, że ono rośnie o wiele większe i staje się środkiem do obdarzenia jeszcze większych nagród. Właśnie dlatego nie opróżniłem mojego domu informując ludzi w takim zakresie, w jakim to zrobiłem. Raczej wypełniłem to wszystko jeszcze bardziej.

Z drugiej strony byłem pewien, że informując o tym ludzi, nie ucierpię w ogóle, bo wiedza nie jest tym rodzajem rzeczy, która maleje po wydaniu, ale raczej zwiększa się po wydaniu. Ale nawet gdybym wierzył [że to zmniejsza się po przekazaniu], więc,

jak powiedzieli Szlachetni Towarzysze(ra), gdyby mieli Miecz założony na ich szyję i mieli przypomnieć sobie coś, co powiedział Prorok(saw), ale co jeszcze nie zostało przekazane nikomu, wtedy zanim miecz zdążyłby przeciąć ich szyję przekazaliby tę informację (Ṣāḥīḥ al-Bukhārī, Kitābul ‘Ilm, Bābun al-‘Ilmu Qabl al-Qauli wal-‘Amal)²

W związku z tym potwierdzam również, że nawet jeśli wszystkie sposoby, które wyraziłem miałyby zakończyć się, kiedy je zakomunikowałem, i tak przedstawiłbym je wszystkie. Tak więc w tamtym czasie przekazałem tyle, ile mogłem, a przez głowę przemknęła mi myśl, że przedstawiłem wszystkie

2

قَالَ أَبُو ذَرٍّ لَوْ وَصَّعْتُمُ الصَّنَمَصَامَةَ عَلَى هَذِهِ وَأَشَارَ إِلَى قَفَاهُ ثُمَّ ظَنَنْتُ أَنِّي أَنْفَذْتُ كَلِمَةً سَمِعْتُهَا مِنَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَبْلَ أَنْ تُجِيزُوا عَلَيَّ لَأَنْفَذْتُهَا.

Abu Dharr opowiada: „Gdybyś umieścił ostry stalowy miecz na tym (i wskazał na kark) a ja czułbym, że wykonuję słowo (polecenie) które usłyszałem od Proroka, wykonałbym je zanim przejdiesz dalej.” (Ṣāḥīḥ al-Bukhārī, Kitābul ‘Ilm, Bābun al - ‘Ilmu Qabl al -Qauli wal -‘Amal).

znane mi sposoby odnoszące się do modlitwy. Jednakże, kiedy wróciłem do domu po modlitwie i zacząłem błagać, Bóg Wszechmogący nauczył mnie tak wielu sposobów, jakich nigdy wcześniej nie mogłem sobie wyobrazić. Nawet teraz spisałem notatki do tego stopnia, że byłem w stanie podjąć temat, o którym chcę mówić, ale w drodze tutaj, Boże Wszechmogący wyjaśnił mi wiele innych rzeczy. Tak więc wspomniałem o sposobach błagania, które były bardzo istotne. Niemniej to, co chcę teraz powiedzieć, jest nawet ważniejsze niż sposoby odprawiania modlitw. Jeśli ktoś dobrze to zrozumie i działa na tej podstawie, wtedy jego modlitwy w naturalny sposób znajdą akceptację. W zeszłym roku miałem zamiar porozmawiać na ten właśnie temat, ale ponieważ zacząłem inny temat, ten został pozostawiony. Mądrość Boga Wszechmogącego w tym była taka, że właśnie teraz, kiedy zacząłem spisywać notatki na ten temat, to notatki z zeszłego roku wyglądały jak notatki studenta w porównaniu z tymi nauczyciela, bo dano mi zrozumieć o wiele więcej rzeczy niż wcześniej. Krótko mówiąc, chciałbym dzisiaj przekazać

wam kilka rzeczy na temat *Wspominania Allaha* i chcę to zrobić przy tej okazji, ponieważ większość ludzi nie czyta gazet. Tak więc rzeczy przekazywane przy innej okazji docierają tylko do tych osób, które mają zwyczaj czytania gazet.³

Przekazywane przeze mnie metody odmawiania modlitw zostały opublikowane, ale prawdopodobnie jest wśród was wielu, którzy dopiero dzisiaj dowiedzieli się, że opowiedziałem też coś o modlitwie. Dlatego wybrałem tę okazję do rozmowy o *Zikri Ilāhī*, aby w ten sposób tysiące ludzi mogło to usłyszeć i za ich pośrednictwem ta sprawa będzie rozpowszechniana dalej.

³ Zwłaszcza gazeta *Al-Fazl*, ponieważ Kazania Piątkowe, itp. Ḥaḍrat Khalīfatul Masīḥ II

są publikowane w niej regularnie, po kolei, po opracowaniu z wielkim wysiłkiem i starannością.

WAŻNOŚĆ TEMATU

Czym jest *Zikr-i-ilāhī* czyli wspomnianie Allaha?

Chcę wspomnieć w ramach tego tematu o następujących sprawach:

Co jest rozumiane przez *Zikri Īlāhī* [Wspominanie Allaha]? Dlaczego *Zikri Īlāhī* jest konieczne ? Ile jest rodzajów *Zikri Īlāhī* ? Jakie środki ostrożności należy podjąć w trakcie odprawiania *Zikri Īlāhī*? Jakie błędy popełniają ludzie w zrozumieniu tematu *Zikri Īlāhī*? Dla osób, które narzekają, że nie mogą pozostać skupione podczas modlitw i że Szatan szepcze do ich serc, jakie są środki i metody dla takich ludzi, aby odpędzić szatana i zachować skupienie?

Odniosę się do tych aspektów tematu, jeśli dzisiaj Bóg Wszechmogący da mi taką możliwość. Słyszając te tematy, być może zorientowaliście się, że to nie jest ten typ tematu, który dotyczy tylko określonej kategorii osób. Raczej, dotyczy każdego

człowieka, wysoko urodzonego czy nisko, bogatego czy biednego, młodego lub starego. Tak więc, jeśli usłyszycie ode mnie coś, co wydaje się wam nieistotne, nie ignorujcie tego, bo kiedy wcielicie to w życie, przekonacie się, że nie było to nic zwyczajnego, a raczej coś, co może przynieść wspaniałe, pożyteczne wyniki.

Zikr oznacza pamiętać. *Zikrullah* oznacza wspominanie Boga Wszechmogącego. Tak więc *Zikr* lub *Zikrullah* odnosi się do sposobu wspominania Allaha Wywyższonego. Innymi słowy, oznacza to rozpamiętywanie atrybutów Boga Wywyższonego, powtarzając je wielokrotnie, potwierdzając je całym sercem i zastanawiając się nad Jego mocami i potęgami.

Jak ważny i zasadniczy jest to temat! W związku z tym powiedziałbym zwięźle, że ma duże znaczenie. Ktoś mógłby przypuszczać, że twierdzę, że ma to ogromne znaczenie po prostu dlatego, że zacząłem wygłaszać przemówienie na ten temat, ale nie mówię tego z tego powodu. Mówię to,

ponieważ Bóg Wszechmogący nazwał to wielkim. Zatem, Allah Wywyższony mówi w Koranie:

Sūrah al-'Ankabūt, 29:46—وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ

„ (...) wspomnianie Allaha jest rzeczywiście cnotą największą.”

Oznacza to, że wspomnianie Allaha jest ważniejsze niż wszystkie sprawy i wznioślejsze niż wszystkie sposoby czczenia. Tak więc, kiedy Bóg Wszechmogący zarządził, że wspomnianie Allaha jest większe niż wszystko, to to nie jest moje oświadczenie, ale oświadczenie Boga Wszechmogącego – że ten temat jest większy niż wszystkie pozostałe i ważny.

Teraz pojawia się pytanie, że jeśli ten temat jest ważniejszy niż wszystko i poważny, to powinno być również zalecane, aby przede wszystkim zwracać na niego uwagę. Zatem kiedy zwracamy się do Koranu, dowiadujemy się, że zwracano na to uwagę z wielką częstotliwością, że ludzie powinni zwrócić

uwagę na wspomnianie Allaha. Tak więc Bóg Wszechmogący stwierdza:

Sūrah ad-Dahr, 76:26—وَادْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا

„I wspominaj imię twego Pana rano i wieczorem.” [Wydawca]

Podobnie Prorok(saw) mówi, że aniołowie otaczają wszystkie cztery strony każdego zgromadzenia, na którym wspomniany jest Bóg Wszechmogący i spuszczają na nie łaskę Allaha.

Dlatego też zachowałem ten temat do wygłoszenia podczas Dżelsa, kiedy tysiące ludzi gromadzą się razem z dużych odległości, aby aniołowie obсыпали wszystkich łaską i błogosławieństwami Allaha. A potem, kiedy wrócą do domu i zabiorą te nauki wraz z nimi, przekazując je tym, którzy nie przybyli tutaj, te błogosławieństwa rozprzestrzenią się na całe Dżama'at w ten właśnie sposób. Tak więc

również w tym celu wybrałem ten dzień, aby omówić ten temat.

Wspomniałem właśnie, że Prorok(saw) mówi, że aniołowie gromadzą się wokół spotkania, na którym wspomnianie Allaha ma miejsce i przynoszą błogosławieństwa oraz miłosierdzie Boga oraz obsypują nimi tych, którzy tam siedzą. Tak więc, gdy wspomnianie Allaha jest tak wzniosłym czynem, że nawet aniołowie gromadzą się, aby go usłyszeć i zsyłają Boże miłosierdzie na tych, którzy słuchają, to należy docenić, jak cenny jest to towar! A zatem, jakże wysoko ceniliby tego, który jest nauczycielem aniołów. Bowiem aniołowie gromadzą się wokół tego, który angażuje się we wspomnianie Allaha, a im więcej robi *Zikr*, tym więcej aniołowie przychodzą i zachęcają go do czynienia dobrych i cnotliwych uczynków.

Pochodzenie aniołów nie jest wytworem ludzkiej wyobraźni. To jest pewność. Sam widziałem anioły i kiedyś rozmawiałem z nimi w bardzo nieformalny sposób. Tak więc anioły przychodzą do tego, kto angażuje się w wspomnianie Allaha oraz

rozwijają przyjaźń i więź z nim. Następnie Bóg Wszechmogący mówi:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ —

Sūrah al-Munāfiqūn, 63:10

„O wy, którzy wierzycie! Niechaj wasze bogactwo i wasz dzieci nie odwiodą was od wspominania Allaha.(...)[Wydawca]

Nie powinniście pozwalać, aby jakakolwiek przeszkoda, powstrzymała was od wspominania Allaha i nie powinno być takiego zajęcia, które powoduje abyście zaniechali wspominania Allaha, podczas gdy je wypełniacie.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ۝ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝ —

Sūrah al-Aḥzāb, 33:42–43

„O wy, którzy wierzycie! Pamiętajcie dobrze o Allahu. I wychwalajcie Go rano i wieczorem.”

Podobnie, powiedział Prorok(saw), o czym relacjonuje Hazrat Abu Musa Ash'ari (ra):

مَثَلُ الَّذِي يَذْكُرُ رَبَّهُ وَالَّذِي لَا يَذْكُرُ مَثَلُ الْحَيِّ وَالْمَيِّتِ-
 Kitāb ad-Da‘wāt, Bāb Faḍli Dhikrillāhi ‘Azza wa Jall;
 Hadith 6407); (Ṣaḥīḥ Muslim, Kitāb ad-Da‘wāt, Bāb Faḍlil-Ijtimā‘ ‘Alā Tilāwatil-
 Qurān wa ‘Aladh-dhikr; Hadith 2700).

[Odniesiono się tutaj do dwóch raportów hadisów. Udo-
 stępniliśmy pełny tekst tych *aḥādīth* w przypisie dolnym nr 4.
 [Wydawca]]

Porównanie między osobą, która wspomina
 swojego Pana i tą, która nie czyni tego jest jak po-
 między żywą i martwą.⁴ To znaczy, kto pamięta Boga
 Wywyższonego, jest żywy, a kto tak nie czyni, jest
 martwy. To wyraźnie pokazuje jak ważne i niezbęd-
 ne jest wspomnianie Allaha.

Następnie w *Tirmidkhī* relacjonowano hadis:

4

عَنْ أَبِي مُوسَى رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَثَلُ الَّذِي
 يَذْكُرُ رَبَّهُ وَالَّذِي لَا يَذْكُرُ مَثَلُ الْحَيِّ وَالْمَيِّتِ-
 Ṣaḥīḥ al-Bukhārī, Kitāb ad-Da‘wāt, Bāb Faḍli Dhikrillāhi ‘Azza wa Jall; Hadith
 6407; (Ṣaḥīḥ Muslim, Kitāb ad-Da‘wāt, Bāb Faḍlil-Ijtimā‘ ‘Alā Tilāwatil-
 Qurān wa ‘Aladh-dhikr; Hadith 2700).

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَلَا أُتْبِئُكُمْ بِخَيْرِ أَعْمَالِكُمْ وَأَزْكَاهَا عِنْدَ مَلِيكِكُمْ وَأَزْفَعِهَا فِي دَرَجَاتِكُمْ وَخَيْرَ لَكُمْ مِنْ إِنْثَاقِ الذَّهَبِ وَالْوَرَقِ وَخَيْرَ لَكُمْ مِنْ أَنْ تَلْقَوْا عَدُوَّكُمْ فَتَقْصُرُوا عَنْهُمْ وَيَقْصُرُوا عَنْكُمْ؟ قَالُوا بَلَى قَالَ ذَكَرَ اللَّهُ تَعَالَى.

Hazrat Abi Dardā (ra) relacjonuje że zwracając się do Towarzyszy, Prorok (saw) zapytał ich, czy powinien powiedzieć wam o waszym najlepszym postępku i najszlachetniejszym czynie, który wznosi wasz status u waszego Władcy, nawet lepszy niż wydawanie złota i srebra i lepszy dla was niż pokonanie waszych wrogów spotkanych w czasie bitwy, lub to, że wy sami zdobędziecie męczeństwo?

Towarzysze(ra) odpowiedzieli twierdząco, a Prorok (saw) powiedział im, że jest to wspomnienie Allaha Wywyższonego (*Sunan at-Tirmidhī*, Abwābud-Da'wāti, Bābu ma jā'a fi Faḍlidh-Zikr, Hadis 3377).

W innym hadisie jest napisane, że Prorok(saw) powiedział, że wspomnienie Allaha ma bardzo wysoką rangę. Towarzysze(ra) zapytali Pośłańca Allaha, czy ranga tego był nawet wyższy niż walka na rzecz Allaha? Odpowiedział twierdząco, że była jeszcze wyższa rangą niż ten [dżihad], ponieważ wspomnienie Boga zachęca osobę do podjęcia starania.

Potrzeba większej uwagi dla Zikr w naszej Społeczności

To jest zatem znaczenie i konieczność *Zikr*. Jednak są niektóre aspekty *Zikr-i-ilāhī*, co do których nasz Dżama'at nie przywiązuje uwagi, a jeśli istnieje zainteresowanie, to jest bardzo małe. Od czasu mojego dzieciństwo Bóg Wszechmogący w naturalny sposób skłonił mnie do refleksji i rozważań. Zastanawiałem się nad tą kwestią od czasu dojrzewania i nawet teraz obawiam się, że brak wspominania Allaha, które istnieje w naszym Dżama'at, musi zostać usunięte.

Obiecany Mesjasz (as), pokój z nim, położył wielki nacisk na modlitwę (*Dua*). I dzięki Bogu Wszechmogącemu, nasz Dżama'at dużo korzysta z modlitwy. Obiecany Mesjasz(as) podobnie kładł duży nacisk na wspominanie Allaha, ale uwaga, którą należy zwrócić na to, nie została jeszcze poświęcona. Jednym z głównych powodów jest to, że brytyjska edukacja nieco zmieniła myślenie ludzi, a pod wpływem edukacji europejskiej ludzie

kwestionują to, jaką ma użyteczność recytowanie imion Boga. A jaka może być korzyść z tego, że ktoś siedzi w samotności, wielokrotnie recytując لا اله الا الله [Lā illāhā illalāh – nie ma nikogo godnego czci oprócz Allaha] albo Bóg to *Quddus* [Święty], Bóg to *'Alim* [Wszechwiedzący], *Khabir* [Wszechświadom], *Qadir* [Wszechmocny], czy Bóg *jest Khaliq* [Stwórca]? Żadna, więc nie ma potrzeby tego wykonywać.

Ponadto, ponieważ członkowie naszego Dżama'at są zaangażowani w edukacji zachodniej oni również znaleźli się pod jej wpływem. Po drugie, w naszym Dżama'at są ludzie, którzy należą do społeczności rolniczej. Ci ludzie nigdy tak naprawdę nie zrozumieli, co to jest Zikr-e-Ilāhī i jakie są jego zalety. Stąd, dopóki wszyscy nie będą w pełni poinformowani i zostanie to zrozumiane w doskonały sposób, nie mogą na to zwracać uwagi. To jest powód, dlaczego brakuje im wspominania Allaha.

Ṣalāt to także wspomnienie Allaha, które dzięki łasce Allaha, nasz Dżama'at przestrzega bardzo regularnie. Jednak oprócz tego są inne formy

wspominania Allaha, które są konieczne i obowiązkowe. Jeśli chodzi o nie, chociaż nie mogę powiedzieć, że są nieistniejące w naszym Dżama'at, zdecydowanie uważam, że ich brakuje. A niektórzy nie stosują ich w praktyce i to też bardzo duża wada.

Słuchajcie! Jeśli ktoś jest wyjątkowo przystojny, ale ma zdeformowane oczy, uszy lub nos, czy będzie nazywany przystojnym? W ogóle! Wszyscy nazwaliby go nieatrakcyjnym. W ten sam sposób, jeśli niektórzy ludzie z naszego Dżama'at nie stosują pewnych metod wspominania Allaha więc ich przykład jest podobny do osoby, która nosi bardzo drogi płaszcz, koszulę, kurtkę i spodnie, ale nie nosi butów lub turbanu na głowie. Pomimo przyzwoitego stroju, brakujące buty lub turban sprawiają, że jego wygląd będzie wadliwy. A ludzie o wysokim statusie nie akceptują w sobie żadnych defektów.

Tak więc, kiedy nie angażowanie się we wspomnianie Allaha na wszystkie sposoby jest wadą, a na dodatek, kiedy również udowodnimy, że Allah Wywyższony nakazał, aby stosować również inne metody

wspominania Allaha niż *Ṣalāt* – niezależnie od tego, czy ktokolwiek w pełni rozumie podstawową mądrość lub nie – a Prorok (saw) również skierował się w tym kierunku, więc jest to niezbędne, że aby osiągnąć doskonałość w duchowości, powinniśmy również działać zgodnie z tymi sposobami wspominania Allaha.

Powód, dla którego nie poświęca się należytej uwagi w naszym Dżama'at ofiarowaniu *Naṭāfil* [nadobowiązkowego kultu] jest również taki, że ludzie nie zrozumieli korzyści płynących z tego sposobu wspominania Allaha. Uważają, że poprzez odprawianie obowiązkowego *Salat* wykonali swój obowiązek, podczas gdy Prorok (saw) mówi, a on sam tego nie mówi sam z siebie, ale raczej mówi, że Allah Wywyższony powiedział mu że:

لَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ... فَكُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ وَيَدَهُ الَّتِي يَبْتَطِشُ بِهَا وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا

Ofiarowując *Naṭāfil*, Mój sługa zbliża się do Mnie tak bardzo, że Staję się uszami, którymi słyszy, oczami, którymi widzi, rękoma za pomocą których trzyma i

nogami, którymi chodzi (*Ṣāḥiḥ* al-Bukhārī, Kitābur-Riqāq, Bābut-Tawāḍu”; Hadis 6502).

Z tego możecie zrozumieć rangę, jaką Bóg Wszechmogący przyznał *Naʿāfil* i jak wielki status został nadany osobie, która je wykonuje. To tak, jakby przez nie Bóg Wszechmogący wywyższał człowieka do tego stopnia, że zaczyna chłonać w siebie Jego atrybuty. Dlatego *Naʿāfil* nie jest to zwykła sprawa. Ale niestety, wielu ludzi nie zwraca na nie uwagi! Prawda jest taka, że istnieje ogromna słabość i lenistwo w człowieku. Dlatego wkłada najmniejszą ilość pracy. To jest rzeczywiście powód, dla którego Bóg Wszechmogący, który zna te słabości Jego stworzenia oraz który jest Najbardziej Miłosierny, ustanowił niektóre akty kultu jako obowiązkowe, a inne jako dobrowolne. Ustanowił obowiązkowe formy czczenia tak aby każdy, kto je wypełni, był bez zarzutu.

Tak więc w hadisie jest opowiadane, że pewna osoba przybyła do Proroka (saw) i zapytała o islam:

خَمْسَ صَلَوَاتٍ فِي الْيَوْمِ وَاللَّيْلَةِ فَقَالَ هَلْ عَلَيْكَ غَيْرُهُمَا؟ قَالَ لَا إِلَّا أَنْ تَطُوعَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَصِيَامَ وَمَصَنَانَ قَالَ هَلْ عَلَيْكَ غَيْرُهُ؟ قَالَ لَا إِلَّا أَنْ تَطُوعَ قَالَ وَذَكَرَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الزَّكَاةَ قَالَ هَلْ عَلَيْكَ غَيْرُهَا؟ قَالَ لَا إِلَّا أَنْ تَطُوعَ قَالَ قَادِرُ الرَّجُلِ وَهُوَ يَقُولُ وَاللَّهِ لَا أَزِيدُ عَلَى هَذَا وَلَا أَنْقُصُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَفْلَحَ إِنْ صَدَقَ.

Prorok(saw) powiedział jej „Pięć Modlitw w czasie dnia i nocy.”

Zapytała: „Czy jest jeszcze coś innego niż te?” Prorok(saw) powiedział „Nie, chyba że ofiarujesz coś tytułem *naʿafil* [dobrowolnie].” Następnie Prorok(saw) kontynuował: „Post w miesiącu Ramadan”. Mężczyzna ponownie zapytał: „Czy są jeszcze inne posty niż te?” Prorok(saw) odpowiedział „Nie, chyba że wykonujesz coś tytułem *naʿafil*”. Wtedy Prorok(saw) powiedział mu, że w islamie istnieje również Zakat – dawanie jałmużny.

Usłyszawszy to, osoba wyszła mówiąc: „Na Allaha, ani nie będę nic do nich dodawać ani odejmować cokolwiek z nich.”

Prorok(saw) powiedział: „Jeśli mówi prawdę, to osiągnął sukces”. (Sahīh al-Bukhārī, Kitābul-Īmān, Bāb az-Zakatu min al-islam; Hadis 46)

Z tego dowiadujemy się, że osoba, która prawidłowo wypełnia obowiązki, osiąga sukces. Jednak osoba rozważna i dalekowzroczna nie ogranicza się do załatwienia tylko obowiązkowej sprawy, ale raczej wchodzi na pole *Nałāfil*, żeby, jeżeli pozostały jakieś uchybienia w przestrzeganiu obowiązków, mogły zostać zrekompensowane w ten sposób. Na przykład w ciągu dnia zostały nakazane pięć codziennych modlitw. Osoba, która ofiarowuje te Modlitwy, ale nie ofiarowuje *Nałāfil* [Modlitwy] może dojść do sytuacji, w której z powodu jakiegoś błędu z jej strony jedna z jej modlitw zostaje odrzucona. Zatem, w Dniu Sądu będzie musiała ponieść karę za to niedociągnięcie. Tak więc jest opowiedziane w hadisie, że kiedyś, gdy Prorok(saw) był obecny w meczecie, ktoś przyszedł i ofiarował Modlitwę. Poprosił go, aby powtórzył swoją modlitwę, więc mężczyzna ponownie odprawił swoją modlitwę. Prorok(saw) poprosił go o powtórzenie ponownie i tak mężczyzna ofiarował swoją modlitwę po raz trzeci. Kiedy Prorok(saw) po raz czwarty poprosił go o ofiarowanie, powiedział: „O Posłańcu Allaha, na Boga, nie umiem modlić się

lepiej niż to. Powiedz mi, jak mam ofiarować Modlitwę”. Prorok(saw) odpowiedział: „Spieszyleś z modlitwą i dlatego nie została zaakceptowana. Módl się powoli.” (Sahīh al-Bukharī, Kitābul-Azān, Bāb Wujūbil-Qir’ati Lil-Imāmi wal-Ma’mūmi fisSalawati Kulliha fil-Hadari was-Safari wa ma Yujharu fiha wa ma Jukhafatu; Hadis 757.)⁵

5

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دَخَلَ الْمَسْجِدَ فَدَخَلَ رَجُلٌ فَصَلَّى فَسَلَّمَ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَرَدَّ وَقَالَ إِرْجِعْ فَصَلِّ فَإِنَّكَ لَمْ تُصَلِّ فَرَجَعَ يُصَلِّي كَمَا صَلَّى ثُمَّ جَاءَ فَسَلَّمَ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ إِرْجِعْ فَصَلِّ فَإِنَّكَ لَمْ تُصَلِّ ثَلَاثًا فَقَالَ وَالَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ مَا أَحْسِنُ غَيْرَهُ فَعَلَّمَنِي فَقَالَ إِذَا قُمْتَ إِلَى الصَّلَاةِ فَكَبِّرْ ثُمَّ اقْرَأْ مَا تَيَسَّرَ مَعَكَ مِنَ الْقُرْآنِ ثُمَّ ارْكَعْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ رَاكِعًا ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَغْتَدِلَ قَائِمًا ثُمَّ اسْجُدْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ سَاجِدًا ثُمَّ ارْفَعْ حَتَّى تَطْمَئِنَّ جَالِسًا وَافْعَلْ ذَلِكَ فِي صَلَاتِكَ كُلِّهَا.

Abu Hurairah(ra) opowiada: Prorok (saw) wszedł do meczetu, a potem wszedł mężczyzna, ofiarował modlitwę i powitał Proroka (saw). Prorok(saw) odwzajemnił jego pozdrowienie i powiedział mu: „Wróć i módl się ponownie bowiem nie pomodliłeś się”. Mężczyzna ponownie zaofiarował Modlitwę w ten sam sposób jak poprzednio, wrócił i przywitał się z Prorokiem (saw). Ten powtórzył do niego trzykrotnie: „Wróć i módl się ponownie bowiem nie pomodliłeś się.” Mężczyzna powiedział: „Na Tego, Który cię posłał z prawdą! Nie znam lepszego sposobu

Tak więc czasami pojawiają się tego typu błędy, w konsekwencji których Modlitwa nie jest przyjęta. Jednak dla osoby, która również ofiarowuje *Nałāfil* wraz z obowiązkowymi modlitwami, jeśli jakaś jego modlitwa nie zostanie przyjęta, wtedy *Nałāfil* przydaje się i może wypełnić ten niedobór. Tak jak w przypadku kogoś, kto idzie na egzamin w którym potrzebuje tylko pięćdziesięciu punktów, aby przejść, więc idzie i rozwiązuje właśnie te pytania, które są warte pięćdziesiąt punktów i odchodzi wierząc, że przeszedł. To byłby błąd z jego strony, ponieważ możliwe, że na któreś pytanie mógł odpowiedzieć niepoprawnie, a zatem może nie być w stanie

modlitwy. Naucz mnie, jak modlić się”. Powiedział: „Kiedy stajesz do modlitwy, powiedz *takbīr*, a następnie wyrecytuj z Koranu, co znasz, potem kłaniaj się, aż poczujesz się swobodnie, a potem wstań z pokłonu, aż staniesz prosto. Następnie padnij na twarz do momentu aż poczujesz się swobodnie, a następnie podnieś (głowę) i siedź, aż poczujesz się swobodnie i rób tak samo w całej swojej modlitwie.” (*Ṣaḥīḥ al-Bukhārī*, Kitābul-Azān, Bāb Wujūbul-Qir’ati Lil-Imāmi wal-Ma’mūmi fiṣ-Ṣalawāti Kullihā fil-Ḥaḍari was-Safari wa mā Yujharu fihā wa mā Yukhāfatu; Hadis 757).

zabezpieczyć pięćdziesiąt punktów i test może zakończyć się niepowodzeniem. Właśnie z tego powodu, mądrzy i inteligentni uczniowie tego nie robią, ale raczej usiłują odpowiedzieć na pytania, które znają, a nawet na te, których nie znają. Próbują rozwiązać je wszystkie myśląc, że być może zgromadzone punkty pomogą im zdać.

Podobnie, jeśli podróżnik wyrusza w podróż i zabiera tylko tyle pieniędzy ze sobą, ile spodziewa się, że będą potrzebne, czasami okazuje się, że jego szacunek okazuje się błędny i kończy znosząc nadzwyczajne trudności. Z tego powodu sprytni i inteligentni ludzie rozpoczynają swoją podróż z większą ilością niż to, co ich zdaniem jest potrzebne, tak, aby kiedy kończą stawiając czoła niespodziewanym wydatkom, nie będą musieli stawiać czoła żadnym trudnościom. Tak więc *Naṭāfil* są jak nieoczekiwane wydatki i są najważniejsze. W związku z tym należy zwrócić szczególną uwagę na ich oferowanie.

Drugi powód, dla którego ludzie w naszym Dżamaat nie przykładają do *Zikr-i-Ilāhī* pełnej uwagi

jest następujący. Obiecany Mesjasz(as) napisał wiele, aby obalić tak zwanych sufich [mystyków] urodzonych w tym wieku, którzy rozpowszechniali wiele rodzajów innowacji. Zwracając się do nich, powiedział, że ich powtarzanie modlitewnych fraz — na wzór papugi — nie przyniesie żadnych rezultatów: „Co robicie siedząc na matach modlitewnych, gdy islam jest zaatakowany ze wszystkich czterech stron? Dlaczego nie wstajecie i nie udzielacie odpowiedzi?”

Obiecany Mesjasz(as) potępił ich w ten sposób - i rzeczywiście zasłużyli na potępienie. Niemniej jednak przez to niektórzy błędnie zrozumieli, że być może sam akt siedzenia i angażowania się we wspomnianie Allaha jest sam w sobie niepoważny, podczas gdy wspomnianie Allaha w ten sposób nie jest bezcelowe. Jego celem jest raczej to, by Boża Świątość i Chwała była w ten sposób głoszona.

Niemniej jednak, ponieważ ci ludzie jedynie zajmowali się wspomnianiem Allaha siedząc w swoich domach i nic nie robiąc w zewnętrznym świecie, w którym potępiono Boga

Wszechmogącego, Obiecany Mesjasz (as) zganiał ich i powiedział, że jeśli ci ludzie naprawdę kochają Boga Wszechmogącego oraz ogłaszają Jego Świętość i Chwałę, a zatem tak, jak głoszą Jego czystość i chwałę siedząc w swoich domach, powinni robić to samo również poza domem. Odkąd porzucili wypełnianie obowiązku wzywania ludzi do dobroci i zabrania zła z powodu ich lenistwa i zaniedbania, zostali upomnieni za hipokryzję. Bowiem jeśli mieli w sercach prawdziwą miłość i pasję do Boga Wszechmogącego, to jaki byłby powód powstrzymywania ich przed wyjściem odpowiadając przeciwnikom, gdy atakowali Boga Wszechmogącego? I jaki był powód, dla którego nie gloryfikowali Boga Wszechmogącego na publicznej platformie, tak jak robili to w ciichych zakątkach swych domów?

NIEPOROZUMIENIA NA TEMAT ZIKR

Błędne formy *Zikr*

Co więcej, innym powodem, dla którego Obiecany Mesjasz udzielił im nagany, było to, że zgodnie z powiedzeniem: „Cokolwiek chorego człowiek zaadoptuje staje się chorobą”, ci sufi i *gaddi nashin* [kustosze świątyń] wykonywali *Zikrullah* takimi sposobami i formami, że całkowicie go zbezcześcili. Nie pozostał żaden ślad po sposobie, w jaki islam to przedstawił.

Zatem co jest obecnie rozumiane przez *Zikrullah*? To jest rozdzierający serce płacz podniesiony do wysokiego tonu i tak głośno wykrzykiwany, że spokój całej okolicy i modlenie się wszystkich w pobliżu jest zaburzony. To właśnie nazywają dostarczaniem uderzenia w serce – tak jakby serce było dla nich czymś w co: لا اله الا الله

[*Lā ilāhā illallāh* — nie ma nikogo godnego
czci prócz Allaha] może być pchnięte siłą!

Podobnie, niektórzy wymyślili praktykę, aby zbierać się, słuchać poezji lub zorganizować *qawwalis* [pieśni wykonywane przez sufi używane jako forma wielbienia], przychodzą tancerki i występują — a jednak twierdzą, że jest to zebranie rozgrzewające przed wspominaniem Allaha. Następnie uspokajają serce, aby emanowały z niego dźwięki „Allah, Allah”. W skrócie, wynaleziono dziwne i różne rzeczy.

W niektórych miejscach serca są rozochoczone. W innych ciosy są wymierzane w serca. Podczas gdy jeszcze w innych podejmowane są próby, aby dźwięki emanowały z duszy — a oni przypisali sami te nazwy! Czasami mówią, że podnoszą wspomnianie Allaha z serca, które udaje się, aby pokłonić się przed samym Tronem Boga zanim powróci. A innym razem powiedzą, że powodują, że dźwięk „Allah, Allah” emanuje z każdej kończyny ich

ciała. Te i wiele innych tego typu innowacji zostały przez nich wymyślonych.

Są też inni, którzy recytują jakiś werset z Koranu i tańczą. Niektórzy angażują się w wspomnianie Allaha w sposób, w jaki jedna osoba recytuje niektóre kuplety poezji itp., a inni tańczą i mówią, że są w stanie ekstazy i stali się nieświadomi. Potem, gdy zasiądą w zgromadzeniu, wybuchną krzykiem: „Allah! Allah!” i nagle podskoczą. Zatem to są dziwne i różne rodzaje *Zikr*, które zostały wprowadzone, podczas gdy nie mają absolutnie nic wspólnego z religią islam. Mimo to z tego powodu nie można powiedzieć, że *Zikr-i-Ilāhī* to zła rzecz. Tak! Można powiedzieć, że te innowacje, które stworzyli ci ludzie, są złe.

Ci ludzie jednak wcale się tym nie przejmują, mimo faktu, że Prorok(saw) powiedział:

كُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ.

„Każda innowacja wprowadzona do wiary jest błędem, a błędzenie prowadzi do piekła.” (Sunan an-

Nasa’ī, Kitāb ṢalātulĪdāini, Bāb Kaifal- Khuṭbah; Hadis 1578).

To właśnie dlatego wymyślane przez tych ludzi formy *Zikr* nie są w stanie zbliżyć ich do Allaha. Wręcz przeciwnie, oddalają ich jeszcze bardziej od Niego. Tak więc, zawsze, odkąd wprowadzono te rodzaje *Zikr* – dokładnie, od wtedy — muzułmanie oddalają się coraz dale i dalej od Wszechmogącego Boga. Ponieważ wszystko to są innowacje, a kiedy ludzie postępują wbrew dyrektywom Allaha i Proroka(saw), ich duchowość nieuchronnie słabnie i to jest powód, dla którego duchowość jest wymazywana wśród muzułmanów.

Po drugie, te innowacje mają szczególną jakość, która sprawia, że na powierzchni odczuwa się przyjemność i radość, ale ponieważ cała ta przyjemność i podniecenie są sztuczne, z tego powodu – nieświadomy prawdziwych przyjemności – człowiek goni za tymi sztucznymi i zostaje w ten sposób zniszczony. To jest jak osoba cierpiąca na ból brzucha, która zamiast szukać odpowiedniego leczenia,

przyjmuje opium i śpi. Tymczasowym skutkiem tego będzie to, że osoba poczuje komfort z powodu utraty przytomności, ale w rzeczywistości, będzie zmierzająca w kierunku zniszczenia i przyjdzie czas, kiedy ten ból ją zabije.

Zikr kontra mesmeryzm

W rzeczywistości to, co ludzie nazywają obecnie *Zikr*, jest w rzeczywistości dyscypliną, która nazywa się nauką *al-Tarab* i w języku angielskim jest znana jako mesmeryzm. Istnieje też inna nauka, która jest zwany hipnozą, którą wynalazł lekarz we Francji. To ma nic wspólnego z duchowością. Jest raczej związane z myślą. Bóg Wszechmogący umieścił w myśli taką zdolność, że kiedy jest szczególnie ciągnięta w określonym kierunku, rozwija się w niej szczególny efekt, a przez to przyjemność i radość można rozwijać w sercu. Jednak taka przyjemność jest tego rodzaju jaka jest osiądana przez spożywanie opium, kokainy lub marihuany. W rzeczywistość jednak, która nie jest przyjemnością, ale stanem nieświadomości, która jest niszcząca dla

zdrowia. W ten sam sposób, gdy efekt jest pod wrażeniem skupionej uwagi, wywoływany jest stan senności co sprawia, że czuje się przyjemność, a ci ludzie myślą[Sufi], że ta przyjemność wynika z powiedzenia „Allah, Allah”, podczas gdy jeśli wtedy mówiliby „Ram, Ram” [imię hinduskiego boga], doświadczyliby tego samego rodzaju przyjemności.

Mówi się, że szanowany muzułmanin podróżował łodzią, kiedy zaczął wykonywać *Zikr* i robił to z taką mocą, że inni ludzie, którzy byli głównie hindusami, również zaczęli mówić: „Allah, Allah.” Jednak był pewien hinduski asceta, który nie recytował: „Allah, Allah”. Od tego momentu ten muzułmanin zaczął szczególnie skupiać swoje myśli na hinduskim ascecie, ale kiedy wciąż to robił, sam zaczął w niekontrolowany sposób mówić „Ram, Ram”. Stało się tak, ponieważ hinduski asceta zaczął koncentrować się na tym, aby „Rām, Rām” wyszło z ust muzułmanina.

Widząc to, był całkowicie zdumiony i od tego dnia powstrzymywał się od robienia *Zikr* w ten sposób, bo zrozumiał, że to był rezultat dyscypliny, a nie

efekt *Zikr*, bo gdyby było to wynikiem powiedzenia „Allah”, to samo by wyszło mimowolnie również z ust innych. Zatem, dlaczego „Rām, Rām” zostało wypowiedziane?

Stan tych, którzy odprawiają takie rytuały, jest podobny do osoby podróżującej po bezdrożach w stanie ekstremalnego głodu i odkrywającej worek wypełniony tym, co sobie wyobraża, że jest ziarnem, podczas gdy w rzeczywistości torba zawiera tylko kamiki. To jest zaprawdę, stan tego człowieka, który kroczy takimi ścieżkami wyobrażając sobie, że osiąga bliskość Boga Wszechmogącego. W rzeczywistości znajduje się w stanie odurzenia, w którym staje się nietrzeźwy. I to jest rzeczywiście powód, dla którego, pomimo jego myślenia, że osiągnął szczególną wzniosłą pozycję, jego serce pozostaje nieczyste i bezbożne. Dlatego jest to odurzenie jak opium, itp.

Przyjemność z *Zikr*

Szczery członek naszego Dżama'at zawsze mi powtarzał, że czerpie wielką przyjemność z podążania

tymi metodami. Odpowiedziałbym mu, że tak jak się czerpie przyjemność z opium i kokainy, podobną przyjemność czerpie się z nich, a dowód jest taki, że z takich form wspominania Allaha nie wynika żadna duchowa czystość. Rzeczywiście, nawet ci, którzy mówią, że ich *Zikr* sięga aż do samego Tronu Allaha, są pozbawieni duchowej czystości. Po tym powiedział, że to prawda. Opowiadał, że była osoba, która mówiła, że przeszła wszystkie etapy, ale mimo to chodziła żebrząc o ziarno i zboże od ludzi. Miałem zwyczaj myśleć, że jeśli osiągnęła tak wzniosłą pozycję, to dlaczego idzie żebrać od ludzi?

Obiecany Mesjasz opowiadał o pewnej osobie, która uważała, że osiągnęła bardzo wysoki duchowy status. Jednak pewnego razu podczas wizyty u wyznawcy *pīr* [duchowy mentor] zażądał: „Przynieś mój datek [daninę]”. W tamtym czasie panował głód. Wyznawca, który nie mógł znaleźć nic do zaoferowania, błagał o wybaczenie, ale *pīr* nadal walczył i długo z nim dyskutował. W końcu zmusił swego wyznawcę

do sprzedania czegoś i wziął wpływy ze sprzedaży, pozostawiając wyznawcę w spokoju.

Krótko mówiąc, takie słabości i zanieczyszczenia znajdują się w tych ludziach, którzy skądinąd wysuwają imponujące twierdzenia.

Różnica między *Zikr* a zwykłym wpływem myśli

Faktem jest, że Bóg Wszechmogący umieścił również specjalny rodzaj wpływu na ludzki głos i myśli. Na przykład, jeśli osoba ciągle myśli, że coś się stało, jej umysł będzie skłonny w to wierzyć. Podobnie, jeśli ktoś myśli, że „Allah, Allah” emanuje z jego serca, a następnie siedząc tam, zaczyna słyszeć ten sam rodzaj dźwięku, jakby przemawiało jego serce. Natomiast jeśli jego serce rzeczywiście przemawiało, to jaki jest tego powód, że się nie oczyścił? Wśród hindusów jest o wiele więcej ludzi niż wśród

muzułmanów, którzy nie tylko mogą przywoływać własne serca, ale także wzywać serca innych.

Mam zamiar napisać książkę, aby pokazać ludziom różnicę między prorokami a zaklinaczami. To raczej zwyczajny rodzaj wiedzy, ale jej rezultatem jest to, że człowiek staje się niedbały o własną reformację, ponieważ zaczyna wyobrażać sobie, że dotarł do Boga Wszechmogącego, podczas gdy w rzeczywistości tak nie jest. Jeśli ktoś pragnie osiągnąć określony etap, a w rzeczywistości wysiadł na innej stacji myśląc, że dotarł tam, gdzie zamierzał, osiedli się właśnie tam i w konsekwencji będzie cierpieć wielką stratę. Podobnie ci, którzy oddają się takim praktykom, wyobrażają sobie, że osiągnęli swój prawdziwy cel, podczas gdy w rzeczywistości są mile od niego i jak uzależnieni od opium, pozostają w stanie odurzenia.

Są to więc bezużyteczne rodzaje *Zikr*. Obiecany Mesjasz zachęcał swoich wyznawców, aby trzymali się od nich z daleka i krytykował tych, którzy praktykowali te rzeczy. Bowiem jeśli nawet hindusi

i chrześcijanie mogą robić te same rzeczy, więc jak można to nazwać wspominaniem Boga?

Recytowanie *Zikr* na głos

Co zatem z recytacją *Zikr* na głos lub słuchaniem piosenek i muzyki? Tak więc, jak już wspomniałem, system nerwowy człowieka został wyposażony w unikalną zdolność wpływania jak również bycia pod wpływem. A ucho to jedne z drzwi, przez które te wpływy są przekazywane. Odpowiada na miłe dźwięki, a dotyczy to nie tylko ludzi, ale również i innych stworzeń. Na przykład zagraj na flecie wężowi a zacznie wić się, ale czy można to rozumieć, że dzieje się to pod pewnym szczególnym duchowym wpływem? W ogóle! Podobnie, jeśli ktoś zaczyna tańczyć po usłyszeniu pieśni, nie można powiedzieć, że jego duchowość została przez to dotknięta. Wręcz przeciwnie, można by powiedzieć, że na jego zmysły wpłynęło coś, co nie ma nic wspólnego z duchowością. Tak więc każdy, kto rozumie

śpiew itd., jako mogący wywierać duchowy efekt, jest w błędzie i jest to jego szaleństwo, bo tak jak wąż kołysze się do melodii fletu, tak dzisiejsi sufi zaczynają tańczyć do muzyki i piosenek. Co więcej, jest to innowacja [w wierze islamu], aby wykonywać jakikolwiek *Zikr* w tak głośny sposób, rycząc.

Pewnego razu Prorok(saw) podróżował wraz ze swoimi Towarzyszami, kiedy nagle powiedzieli głośno Allāhu Akbar, Allāhu Akbar. Na to Prorok(saw) powiedział:

ارْغَبُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ فَإِنَّكُمْ لَا تَدْعُونَ أَصَمَّ وَلَا غَائِبًا إِنَّهُ مَعَكُمْ إِنَّهُ سَمِيعٌ قَرِيبٌ.

Abu Musa opowiada, że Prorok(saw) radził im: „Zmierzcie się nad sobą. Dlaczego nie mówicie cicho? Ten, Którego wołacie, nie jest ani głuchy, ani nieobecny. Wręcz przeciwnie, dobrze was słyszy i jest blisko was oraz z wami” (*Ṣaḥīḥ* al-Bukhārī, Kitābul-Jihādi was-Siyari, Bābu mā Yukrahu min Raf’iṣ-Ṣauti fiṭ-Takbīri; Hadis 2992).

Jednak spójrzcie na dzisiejszych sufi. Gdziekolwiek organizują spotkanie dla wspominania Allaha, cała

okolica zaczyna rozbrzmiewać hałasem. I uważają to za bardzo szlachetny czyn, podczas gdy jest sprzeczny z szariatem. Ich praktyka – poezja, tańiec, wrzeszczenie i wykrzykiwanie, upadki oraz kołysanie głowami – żadne z nich nie są potwierdzone przez Proroka(saw).

Poezja jako *Zikr*?

Jest relacjonowane, że Prorok(saw) również słuchał poezji, ale nie zostało udowodnione z żadnego źródła, że miał zwyczaj słuchania poezji tytułem wspomnienia Allaha. Sposób, w jaki miał zwyczaj słuchać recytowanych dwuwierszy, był taki: Hassan (ra) przychodzi i przedstawia mu: „O Posłańcu Allaha, taki a taki przeciwnik ułożył przeciwko tobie dwuwiersze, a ja przygotowałem odpowiedź.”

Wysłuchał odpowiedzi albo zdarzyło się, że osoba, na którą wydał wyrok śmierci, przedstawiła się i po otrzymaniu pozwolenia wyrecytowała kilka

kupletów z prośbą o przebaczenie, stwierdzając, że kiedy przyszła się z nim zobaczyć, ludzie powiedzieli mu, że Posłaniec Allaha wydał rozkaz, żeby ją zabić i zostałaby zabita. Jednakże, nie uważała tych rzeczy za wiarygodne i zastanawiała się, że jeśli udałaby się do niego i poprosiłaby o przebaczenie, czy nadal zostanie zabita? Słyszając to, Szlachetny Posłaniec (saw) rozłożył swój płaszcz nad nią, zabraniając komukolwiek ją zabijać. Potem ta osoba powiedziała: „Nie ze strachu o moje życie szukałem takiego przebaczenia. Był to raczej strach, że mogę zostać zabity w tym właśnie stanie *kufr* [niewiara]. Podczas gdy zdałem sobie sprawę, że religia islam jest prawdziwą wiarą.”

Tak więc są rodzaje poetyckich dwuwierszy, które Prorok (saw) kiedyś słuchał, ale w jaki sposób wywnioskowano z tego, że ludzie mieli zwyczaj siedzieć przed nim i śpiewać razem piosenki, tańczyć lub recytować poezję o miłości Boga oraz to, że Towarzysze mieli zwyczaj tańczyć w związku z tym i tracili przytomność? Zatem wszystko, co się obecnie

dzieje, to innowacja, która stała się ogólnie rozpowszechniona.

Zatem Prorok(saw) słuchał takiej poezji: na przykład toczy się bitwa przeciwko niewierzącym i aby wzbudzić zapal, jakiś Towarzysz recytuje: „Tego dnia albo zwyciężymy lub oddamy życie, ale nie wycofamy się!”

Tak więc ten argument, że skoro Prorok (saw) słuchał wierszy więc my ich także słuchamy, jest całkowicie mylny i niepoważny. Zatem, słuchając takich poetyckich wersetów, wszelkie wynikające stąd zachowanie jest całkowicie niezgodne z szariatem. Nie ma ich śladu w islamie.

Charakterystyka Prawdziwego *Zikr*

Pięć stanów osoby zaangażowanej w

Zikr-i-Ilāhī

W przeciwieństwie do nich, to co wiadomo z Koranu na temat stanu osoby zaangażowanej w *Zikr-i-Ilāhī*, to to, że nigdzie naprawdę Koran nie mówi, że omdlenie lub utrata przytomności dopada osobę wykonującą *Zikr-e-Ilāhī* lub że słuchacze kiwają głowami i zaczynają skakać. Całkiem przeciwnie do tego, Allah Wywyższony ponownie mówi o *Zikr-e-Ilāhī*:

Sūrah al-Anfāl, 8:3—إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ

„Jedynie ci są prawdziwymi wiernymi, których serca drżą, gdy wymieniane jest imię Allaha(...)”. [Wydawca]

Następnie mówi:

تَقْسَعُ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ۚ

Sūrah az-Zumar, 39:24

„Skóra tych, którzy boją się ich Pana, cierpie w chwili jej recytowania, a potem skóra i serca miękną z powodu wspominania Allaha. (...)”

Następnie mówi:

إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا — *Sūrah Maryam, 19:59*

„Kiedy recytowano im Znaki od Miłosiernego Boga, padali na twarz przed Allahem i płakali.”

Stany tych, którzy wspominają Allaha są następujące:

1. Kiedy wierzący wspominają Allaha, ich serca zaczynają bać się, a bojaźń Boża rozwija się w nich, ponieważ rozumieją, że ich Pan posiada wielką chwałę i majestat.

2. Ich skóra cierpnie, to znaczy, że ich włosy stoją z powodu stanu strachu.
3. Ich ciała stają się zrelaksowane, a ich serca stają się czułe.
4. Upadają na twarz. To znaczy są zajęci czczeniem Boga.
5. Zaczynają płakać.

Oto pięć stanów [osoby zaangażowanej w *Zikr-e-Ilāhī*] o których wspomniał Bóg Wszechmogący. Jeśli tańczenie, skakanie, spadanie nieprzytomnym lub bardzo głośne krzyczenie zostałyby włączone do tego, Allah Wszechmogący też by o nich mówił. I powiedziałby, że wierzący to ci, którzy – kiedy wspomina się Allaha w ich obecności – rozdzierają swoje ubrania i wyrzucają je, zaczynają skakać i hałasować, albo wiszą do góry nogami, machają głowami i miotają się w ekstazie. Lecz Allah Wywyższony nie wspomina żadnej z tych rzeczy. Z tego dowiadujemy się, że takie rzeczy nie mają absolutnie nic wspólnego ze wspominaniem Allaha.

Prawdziwy *Zikr* wyklucza taniec i krzyki

Jak pełne mądrości jest Słowo Boga Wszechmogącego, że odrzucił wszystkie tego typu działania od samego początku! Ktoś może powiedzieć, że nie ma znaczenia, jeśli Koran nie wspomniał o tego typu działaniach – są to inne niż te które zostały wspomniane. Po pierwsze, absurdem jest nawet mówienie takich rzeczy. Ale kiedy spojrzymy na wersety Koranu, w których wspomniany jest stan osoby w czasie jej zaangażowania we wspomnianie Allaha dowiadujemy się, że Bóg Wszechmogący umieścił tam takie słowa, które obalają wszystkie takie rzeczy, które zadeklarowane w dzisiejszych czasach jako dopuszczalne i zwyczajowe.

Zauważcie, że słowa użyte w tych wersetach to: **وَجَلَّ - إِقْشِرْ رَارُ - تَلِينُ - جُلُودُ -** [*ladžlūn, iqshī'rarūn, talīnun i džulūdun*].

A patrząc na słowniki dowiadujemy się, że jednym ze znaczeń słowa *ṭadẓl* jest delikatność i zmęczenie, które objawia się stanem spoczynku, ale dzisiejsi sufi inicjują ruch, który jest mu przeciwny. Podobnie, *iqshīʿrarūn* mówi się o włosach stojących nagle z powodu strachu i to też wymaga stanu spoczynku, ponieważ w stanie strachu osoba jest oszłamiona i nagle pozostawiona w bezruchu, a nie że zaczyna się ruszać. Podobnie, تَلِينُ جُلُودُ [talīnun dżulūdun] również świadczy o stanie spoczynku.

Słowo w języku arabskim oznaczające ruch to طرب [*ṭarb*], które służy do podskakiwania i skakania ze względu na szczęście, nie zostało użyte nigdzie w Koranie dla wspominania Allaha. Co więcej, słowniki mówią, że *ṭarb* jest przeciwieństwem pokory i skromności, podczas gdy Koran mówi nam, że rezultatem zaangażowania się we wspomnianie Allaha jest pokora i skromność. W ten sposób staje się jasne, że przy takich okazjach tam nie może być *ṭarb*, ponieważ *ṭarb* znajduje się po przeciwnej stronie pokory i skromności. Dlatego tańczenie, podskakiwanie i

skakanie, które są *tarb*, nie mogą w ogóle rozwinąć się ze wspominania Allaha. Wręcz przeciwnie, rezultatem powinna być pokora, płacz, szlochanie, czczenie i bojaźń Boża, ponieważ islam ustanawia rozum i zdrowy rozsądek oraz prowadzi osobę do Prostej Ścieżki i nie czyni go nieprzytomnym i nieinteligentnym. Jednak podskakiwanie, skakanie i krzyczenie jest wynikiem utraty świadomości i braku inteligencji, więc nie może być nauką islamu.

Nieświadomość nie jest prawdziwym skutkiem *Zikr*

Podobnie, omdlenie nie jest niczym pożądanym i jest to naprawdę powód, dla którego chociaż islam pozwala płakać, gdy ktoś bliski odchodzi, ale nie pozwala im zawodzić i poddawać się omdleniu. Pewnego razu Prorok(saw) przeszedł obok kobiety, która okazywała pewien rodzaj braku cierpliwości na grobie swojego dziecka. Poradził jej, by była

cierpliwa. Odpowiedziała: „Gdyby twoje dziecko umarło, zdałbyś sobie sprawę, jak trudno jest okazywać cierpliwość” (*Sunan Abū Dāwūd*, Kitābul-Janā'iz, Bāb aṣ-Ṣabru 'Indal-Muṣṭbah; Hadis 3124).⁶

Powiedziała tak z powodu ignorancji. Prawda jest taka, że Prorok(saw) stracił kilkoro swoich dzieci. Krótko mówiąc, zawalenie i utrata przytomności są spowodowane niecierpliwością i brakiem nadziei lub są wynikiem słabego serca. A nawet jeśli wynika to ze słabości serca, to nadal nie jest to dobrą rzeczą.

Jest powiedziane o szanowanej osobie z czasów Hazrat Junaid(ra), że popadał w stan

6

أَتَى نَبِيُّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى امْرَأَةٍ تَبْكُنْ عَلَى صَبٍّ لَهَا فَقَالَ لَهَا اتَّقِي اللَّهَ وَاصْبِرِي فَقَالَتْ وَمَا تُبَالِي أَنْتَ بِمُصِيبَتِي.

Prorok(saw) podszedł do kobiety, która szlochała z powodu jej (nieżyjącego) dziecka. Powiedział do niej: „Bój się Allaha i miej cierpliwość.” Powiedziała: „Nie cierpisz tak jak ja.” *Sunan Abū Dāwūd*, Kitābul-Janā'iz, Bāb aṣ-Ṣabru 'Indal-Muṣṭbah; Hadis 3124)

nieprzytomności, słysząc jak wspomina się Allaha. Kiedy jego uczniowie zapytali go o powód, stwierdził, że stało się tak, ponieważ zestarzał się i osłabł. Zauważcie, że nie powiedział, że zemdłał, ponieważ osiągnął wyższą pozycję i wyższą rangę. Zamiast tego przypisał to jego podeszłemu wiekowi — to znaczy słabości.

Co do utraty przytomności z powodu rozpaczyny lub braku nadziei, Bóg Wszechmocny mówi o tym:

وَلَا تَأْيِسُوا مِنَ رُوحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَأْيِسُ مِنَ رُوحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ

Sūrah Yūsuf, 12:88

„(...) i nie wątpcie w litość Allaha. Nikt bowiem nie wątpi w litość Allaha z wyjątkiem ludzi niewiernych.”

Tak więc, jeśli osoba mdleje i traci przytomność z powodu braku nadziei, popełnia akt niewiary, a jeśli robi to z powodu słabości serca, jest chora. Nie ma w tym żadnej mądrości w naśladowaniu takiej osoby.

Sprawa ta była omawiana w czasach Towarzyszy Proroka (saw). Hazrat Abdullah bin Zubair(ra) zapytał Asmā(ra) o omdlenie. Odpowiedziała **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ** [„Szukam schronienia u Allaha przed szatanem przeklętym”]. Następnie jest powiedziane, że syn Hazrat Abdullaha bin Zubaira(ra) powiedział do swojej babci, że poszedłem do miejsca, gdzie niektórzy ludzie czytali Koran i mieli napady omdlenia. Słyszając to jego ciotka ze strony ojca, [Hazrat] Asmā(ra), która była córką Hazrat Abu Bakra(ra) i pewnego Towarzysza Proroka(saw) odpowiedziała: „Jeśli to widziałeś, byłeś świadkiem szatańskiego aktu”.

Opowiada się o Ibn Sirin, autorze książki o interpretacji snów, który był zięciem Hazrat Abu Hurairah(ra), że kiedyś powiedziano mu o kimś, kto mdleje, kiedy słyszał jakikolwiek werset z Koranu. Odpowiedział, że uznałby to za prawdziwe tylko wtedy, gdy dana osoba została zmuszona do siedzenia na wysokim murze, a potem spadłaby po wyrecytowaniu nie jednego, ale całego Koranu!

Nawet teraz, kiedy ci, którzy udają nieświadomość i tracą kontrolę nad swoimi zmysłami na takich zgromadzeniach, obserwuje się, że upadają tam, gdzie widzą wiele osób siedzących, aby nie zostali zranieni. Okazuje się, że nigdy nie spadają z dachu lub że spadną tam, gdzie mogą doznać poważnych obrażeń, chociaż czasami może to nastąpić przez pomyłkę.

Zakazy dotyczące Zikr

Krótko mówiąc, wszystkie te rodzaje [*Zikr*] są zakazane i bezprawne. Zasługują na tyle potępienia, ile tylko można na nich nałożyć, ponieważ niszczą duchowość i degradują ludzi do statusu małpy i niedźwiedzia. Islam przyszedł, aby zmienić ludzi w anioły, ale w ten sposób ludzie stają się małpami. Tak więc te rzeczy są niepoważne oraz próżne i nie posiadają zalet.

Cztery rodzaje *Zikr* nakazane przez Koran

Istnieją 4 formy prawdziwego Zikr, nakazane przez Allaha w Koranie. Wszystkie powinny być absolutnie przestrzegane. Brak któregoś z nich, pozbawi osobę wspaniałego błogosławieństwa, więc nigdy nie należy ich porzucać: 1) *Ṣalāt*; 2) recytacja Koranu; 3) wielokrotne wspominanie atrybutów Allaha, uznawanie ich prawdziwości i werbalizowanie ich szczegółów; 4) publiczne głoszenie atrybutów Allaha, tak jak robi się to prywatnie.

To są te cztery rodzaje *Zikr*, które zostały udowodnione na podstawie Koranu. Są one żywotnie ważne dla uzyskania postępu duchowego. Teraz udowodnię, że te wymienione wyżej formy Zikr są przedstawione przez Koran. Na temat *Ṣalāt* Bóg Wszechmogący mówi:

°

Sūrah Tā Hā, 20:15 — اِنِّىْ اَنَا اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدْنِىْ وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ لِذِكْرِىْ

„Zaprawdę Jam jest Allah, Nie ma boga poza Mną, więc czcij Mnie jednego i przestrzegaj Modlitwy aby wspominać Mnie.”

Ten werset wskazuję, iż kiedy Allah mówi do wierzących: „wspominajcie Mnie”, jednym ze znaczeń tych słów jest „wierzący przestrzegajcie *Ṣalāt*.”

Następnie Allah mówi: °

وَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ دُكْبَانًا فَادْأُؤْمِنْتُمْ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ

Sūrah al-Baqarah, 2:240

„Jeżeli jesteście w stanie strachu, wtedy wy-
powiadajcie swą modlitwę idąc lub jadąc wierzchem,
lecz kiedy jesteście bezpieczni, wspominajcie Allaha,
jako że to On nauczył was tego, czego nie znali-
ście.”[Wydawca]

Po podkreśleniu ofiarowania *Ṣalāt*, Allah
mówi, że jeśli macie jakikolwiek rodzaj strachu przed
wrogami, wtedy – niezależnie czy poruszacie się pie-
szo lub konno – powinniście w tym celu ofiarować
Ṣalāt w tym właśnie stanie, a kiedy czujecie się bez-
piecznie, powinniście zaangażować się we wspom-
nianie Allaha w sposób, jaki zostaliście nau-
czeni przez Niego, czego przedtem nie znaliście. W

tym wersecie przestrzeganie *Ṣalāt* zostało nazwane wspominaniem Allaha. Istnieje wiele innych werse-
tów na ten temat, ale tutaj zakończę ich wymienianie.

Drugim *Zikr* jest Koran. Dowodem na to jest to, że Bóg Wszechmogący mówi:

Sūrah al-Ḥijr, 15:10—إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

„Zaprawdę, to My zesłaliśmy Napomnienie i najpewniej My jesteśmy jego Strażnikiem.”

Zesłanie Koranu zostało nazwane zstąpieniem *Zikr*. Z tego dowiadujemy się, że gdzie Bóg Wszechmogący dał to przykazanie **أَذْكُرُوا اللَّهَ** [„wspominaj Allaha”], jednym ze znaczeń jest to, że powinniście również recytować Koran.

Następnie Bóg Wszechmogący mówi:

Sūrah al-Anbiyā, 21:51—وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنْزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ

„A to jest błogosławione Przypomnienie, które My zesłaliśmy. Czy zatem odrzucicie go?”[Wydawca]

Również w tym wersecie, po przedstawieniu Koranu, jest powiedziane, że zesłaliśmy wam ten *Zikr*. Czy nawet wtedy odrzucicie go?

Trzecia forma *Zikr* polega na stwierdzeniu i powtórzeniu atrybutów Allaha oraz uznania ich prawdziwości. Niektórzy ludzie uważają, że wystarczy tylko wyrecytować atrybuty Allah wspomniane podczas *Ṣalāt*, ale to jest złe. Oprócz *Ṣalāt* istnieje wspomnianie Allaha i znajdujemy na to dowody w Koranie. Bóg Wszechmogący mówi:

Sūrah an-Nisā', 4:104 — قَدْ أَفْضَيْتُمْ الصَّلَاةَ قَدْ كَرُّوا اللَّهَ وَبَيْنَا وَتَعُودُوا عَلَى جُنُوبِكُمْ

„A po skończeniu Modlitwy, wspominajcie Allaha, stojąc, siedząc i kładąc się na boku.(...)”

Oznacza to, że kiedy skończycie modlitwę, wspominajcie Allaha nawet gdy stoicie, siedzicie oraz leżycie na swoich bokach. Z tego jasno wynika, że *Zikr* jest dodatkiem do *Ṣalāt*. Gdyby wzmianka o

atrybutach Allaha w *Ṣalāt* była wystarczająca, to dla-
czego Bóg Wszechmogący powiedział:

Sūrah an-Nisā', 4:104 — قَدْ أَفْضَيْتُمْ الصَّلَاةَ قَدْ ذُكِّرُوا بِاللَّهِ قِيَمًا وَقُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ

Potem Allah mówi:

رِجَالٌ لَا تُلْهِهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ يَحَافُونَ يَوْمًا
Sūrah an-Nūr, 24:38 — تَتَّقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ

„Ludzi, których ani towary ani handel nie odciągają
od wspominania Allaha, od przestrzegania Modlitwy
oraz dawania Zakat. Oni boją się dnia, w którym
serca i oczy będą w stanie poruszenia i boleści.”[Wy-
dawca]

W tym wersecie Bóg Wszechmogący mówi,
że ludzie, którzy są Towarzyszami Muham-
mada(saw) są tacy, że kupowanie i sprzedawa-
nie nie powstrzymuje ich od wspominania Allaha,
ofiarowywania *Ṣalāt* ani od płacenia Zakāt, ponie-
waż boją się dnia, kiedy oczy i serca zostaną poko-
nane. Tutaj wspomniana jest odrębna forma wspo-
minania Allaha niż *Ṣalāt*.

Czwartym rodzajem *Zikr*, o którym informuje nas Bóg, jest to, że atrybuty Boga Wszechmogącego powinny być ogłaszane otwarcie przed ludźmi. Dowodem na to jest:

يَا أَيُّهَا الْمَدَائِرُ ۝ قُمْ فَأَنْذِرْ ۝ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ۝ وَبِآيَاتِكَ فَهَجْرْ ۝ وَالرُّجُزَ فَاهْجُرْ ۝ وَلَا تَمْنُنْ
سُورَةُ الْمُدَّثِّرِ ۝ وَرَبَّكَ فَاصْبِرْ ۝
Sūrah al-Muddaththir, 74:2-8

„O ty, który okryłeś się swym strojem, powstań i ostrzegaj, i sław Pana twego, i oczyść swoje szaty, i unikaj nieczystości, i nie obdarowuj łaskami, oczekując w zamian więcej, i na twego Pana, znoś próby cierpliwie.”

W tych wersetach nakazano Prorokowi(saw) aby powstał i ostrzegał wszystkich ludzi oraz wyrażał wspaniałość jego Pana. W nich powiedziano nam, abyśmy zakomunikowali wielkość Boga Wszechmogącego przed ludźmi. Zatem to są formy *Zikr*, które zostały nakazane przez Boga Wszechmogącego.

Metody Dokonywania *Zikr*

Obowiązkowy i dobrowolny *Zikr*

Teraz pozostaje pytanie: „Jakie są metody wykonywania tych form *Zikr*?” Należy o tym pamiętać, że istnieją dwie kategorie *Zikr*. Te, które są obowiązkowe, i te, które są dobrowolne. Nie ma potrzeby tutaj wspominać cokolwiek na temat obowiązkowych rodzajów *Zikr*, ponieważ dzięki łasce Boga, ludzie w naszym Dżama'at rzeczywiście je wykonują. Zatem pozostają dobrowolne formy *Zikr* i istnieje potrzeba powiedzenia coś o nich. Ponieważ jednak jest to zbyt długi temat, zostawiam to na razie i chcę wyjaśnić, w jaki sposób Koran powinien być recytowany.

W związku z tym należy pamiętać, że należy ustalić pewną stałą część, którą należy codziennie czytać. To nie powinno być tak, że Koran jest brany w przypadkowym czasie, aby przeczytać z niego jakąś część. Przeciwnie, należy go czytać regularnie i zgodnie z ustaloną miarą. Nieregularne czytanie – to znaczy czytanie go czasami – nie

przynosi żadnych korzyści. Tak więc w odniesieniu do czytania Koranu, pewna część powinna być ustalona oraz ukończona każdego dnia. Czy ta porcja to jedna część, czy połowa jednej części, czy trzy lub cztery części, należy ją recytować codziennie i nie należy zawieść w jej ukończeniu. Prorok(saw) powiedział: „Bóg kocha najbardziej ten to czczenie, które wykonuje się rutynowo, a nie zezwala na lukę” (*Mishkāt al-Maṣābīḥ*, Kitābuṣ-Ṣalāt, Bāb al-Qaṣdu fil „Amal; Hadis 1242)⁷, ponieważ przerwa ujawnia, że nie jest się w tym pasjonatem, a serce nie może być oczyszczone bez entuzjazmu i szczerzej miłości.

Zauważyłem, że ilekroć nie recytuje się Koran z powodu zaabsorbowania jakimś pisaniem lub

7

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ أَدْوَمُهَا وَإِنْ قَلَّ.

Prorok(śas) powiedział: Najbardziej ukochanymi uczynkami dla Allaha są te, które są czynione ciągle, nawet jeśli jest ich zaledwie kilka. (*Mishkāt al-Maṣābīḥ*, Kitābuṣ-Ṣalāt, Bāb ul-Qaṣdu fil 'Amal; Hadis 1242)

jakimkolwiek innym powodem, serce cierpi z tego powodu, a jego działanie jest odczuwalne w także innych aktach kultu.⁸ Tak więc, po pierwsze, Koran powinien być recytowany codziennie, a po drugie, Koran powinien być czytany ze zrozumieniem i nie należy go recytować tak pochopnie, żeby jego znaczenia nie było w ogóle zrozumiałe. Powinien być recytowany z *tartīl* [powoli, wyraźnie i dobitnie] tak, aby jego znaczenie było zrozumiałe i aby mieć na uwadze szacunek należny Koranowi. Po trzecie, o ile to

⁸ Hazrat Khalifatul-Masih II ra mówił na ten temat, gdy ktoś zapytał, czy Koran powinien być recytowany również w piątki, a jeśli powinien być recytowany w piątki, to dlaczego nie ma dars w piątki (w Qadian nie ma dars przeprowadzanych w piątki). Odnosząc się do tego, Hudhur(ra) powiedział: „Święty Koran powinien być recytowany również w piątki, ale nie ma dars, ponieważ jest to również forma edukacji, a ponieważ piątek jest ustanowiony jako święto dla muzułmanów, zajęcia edukacyjne nie są prowadzone w piątek. Po drugie, dodano inny akt kultu na ten dzień, a mianowicie piątkowe kazanie, które zastępuje dars.”

możliwe, *ṭuḍū* [obmycie przed ofiarowaniem modlitwy] powinno być wykonywane przed recytacją Koranu, chociaż recytacja Koranu bez ablucji jest moim zdaniem również dopuszczalna. Prawdą jest jednak, że niektórzy uczeni nie lubili recytacji Koranu bez uprzedniego dokonania ablucji. Moim zdaniem recytacja Koranu bez ablucji nie jest zabroniona, ale należy wykonać ablucję dla większego efektu i duchowej zalety.

Pewien przyjaciel zapytał raz, co należy zrobić, jeśli ktoś nie rozumie znaczenia Koranu. Tacy ludzie powinni spróbować czytać tłumaczenie Koranu. Niemniej jednak, jeśli ktoś nie zna całego tłumaczenia, powinien nauczyć się tłumaczenia określonej części Koranu, a kiedy odmawia się codzienną recytację, część, której tłumaczenie jest znane, może być również recytowana.

Ktoś może zapytać: „Jaka jest korzyść z recytowania fragmentów, które nie rozumiemy?”. Odnosnie tego, pamiętajcie o tym, że kiedy coś jest zrobione ze szczerością i dobrą intencją,

Allah zdecydowanie to nagradza. Jeśli recytujecie ze względu na Boga nie znając znaczenia, z pewnością pobłogosławi was z powodu waszej szczerości. Co więcej, prawdą jest również, że same słowa mają również swój wpływ. Zwróćcie uwagę na sposób w jaki Prorok (saw) nakazał odmawianie *Azān*[Wezwanie do modlitwy] do uszu noworodka . Nawet jeśli dziecko nie jest w stanie nic wiedzieć ani rozumieć w tym czasie, to zgodnie z powiedzeniem: „To, co jest dane zostaje używane”, niewątpliwie słowa *Azānu* mają na niego wpływ.

Inne formy wspominania Allaha

Oprócz recytacji Koranu, inne formy *Zikr* składają się z *tasbīḥ* [wyrażanie chwały Boga poprzez recytację *Subḥānallāh* (Święty jest Allah)] i *taḥmīd*

[wychwalając Allaha recytując *Alḥamdulillāh* (Wszelka chwała należy do Allaha)], które można wykonywać siedząc samotnie lub w towarzystwie. Jeden rodzaj takiego *Zikr* jest również obowiązkowy, jak powiedzenie *takbīr* [recytując *Allahu Akbar* (Allah jest Największy)] podczas uboju zwierzęcia. Jeśli *takbīr* nie zostanie ogłoszony w tym czasie, zjedzenie takiego zwierzęcia jest zabronione. Drugą formą tego *Zikr* jest *naṭāfil* [nadobowiązkowy], która jest powtarzana przyciszonym głosem w innych momentach. Prorok (saw) bardzo rozszerzył tą formę *Zikr*. To znaczy, nakazał jakąś formę *Zikr* na każdą okazję. Na przykład, zaczynając posiłek nauczył nas, aby mówić: **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ** [„W imię Allaha Miłosiernego, Liśnościwego”]. Nie oznacza to, że jeśli ktoś tego nie recytuje, to jego brzuch nie zostanie wypełniony, ale oznacza to, że prawdziwy cel jedzenia zostanie w ten sposób w pełni osiągnięty. To znaczy, recytowanie imienia Allaha przyniesie dużą korzyść naszej duchowości.

Następnie jest nakaz, aby recytować الرَّحِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ przed rozpoczęciem wszelkich działań,
aby mogły znajdować się błogosławieństwa w tej
pracy. A kiedy to zadanie zostanie wykonane, nau-
czył nas mówić:

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

„Wszelka chwała należna jest Allahowi, Panu świa-
tów.” (*Sūrah al - Fātiḥah*, 1:2) [Wydawca]

aby w tym zadaniu były błogosławieństwa. Podobnie,
jeśli ktoś przywdziewa nowe ubranie lub zaczyna
używać czegoś nowego, powinien powiedzieć *Alḥa-
mdulillāh* [„Wszelka chwała należna jest Allahowi,
Panu światów ”], aby wyrazić wdzięczność.

Przy każdej okazji smutku i trudności mamy
powiedzieć:

إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ

„(...) Zaprawdę do Allaha należymy i do niego powrócimy.”(Sūrah al-Baqarah, 2:157) [Wydawca]

W obliczu zadania przekraczającego czyjaś moc i możliwości, powinniśmy powiedzieć:

لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ [*La haula ła la qułata illa billah* „Nie ma siły ani mocy, z wyjątkiem od Allaha”].

Krótko mówiąc, są to formy *Zikr*, które odnoszą się do aspektów życia, z którym codziennie mierzymy się. Każda istota ludzka doświadcza albo radości, albo smutku w ciągu dnia. Tak więc w obliczu

radości mówi się: الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ [*Alḥamdu-lillāhi Rabb-il-Ālamīn* - „Wszelka chwała należna jest Allahowi, Panu światów.”]. A kiedy konfrontuje się ze

smutkiem, należy powiedzieć: إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ [*Innā Lillāhi ła innā ilaihi rādzi'ūn*]. Allah Wywyższony mówi:

فَاذْكُرُوا اللَّهَ قِيَمًا وَقُودًا وَأَعْلِ جُودَكُمْ

„A po skończeniu Modlitwy, wspominajcie Al-laha stojąc, siedząc i kładąc się na boku.(...)” (*Sūrah al - Nisā’*, 4:104) [Wydawca]

Prorok(saw) nakazał szczególny rodzaj *Zikr* dla każdej okazji, aby wykonując je, człowiek stale trwa zaangażowany we wspomnianie Allaha. Na przykład, jeśli osoba siedzi w swoim biurze pracując i słyszy dobre wieści na swój temat, powinna powiedzieć *Alḥamdulillāh*. Jeśli dowiaduje się o jakiś szczęśliwych wieściach podczas spaceru, to znowu powinna powiedzieć *Alḥamdulillāh*. Jeśli podczas leżenia otrzyma dobrą nowinę, powinna znowu powiedzieć *Alḥamdulillāh*. W ten sposób będzie czyniła wspomnianie Allaha podczas gdy قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ, [stojąc, siedząc lub leżąc na bokach].

Następnie Prorok (saw) mówi: أَفْضَلُ الذِّكْرِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ [Najlepsze wspomnienie (Allaha) brzmi: „Nie ma nikogo godnego czci z wyjątkiem Al-laha”] (*Sunan at-Tirmidhī*, Kitābud-Da’wāt, Bāb ma jā’ anna Da’watal-Muslimi Mustajābatun; Hadis 3383).

Jak opowiadał Jabir w Tirmidhi, najlepszy i najważniejszy sposób na wspomnianie Allaha jest taki, że należy zaświadczyć, że nie ma nikogo godnego czci oprócz Allaha.

Istnieją różne zalety innych form *Zikr*. Zatem Prorok(saw) powiedział o: —

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ [Subḥān-Allāhi ta bi-ḥa-

mdihī, Subḥān-Allāh-hil-‘Aẓīm – „Święty jest Allah Godny Chwały! Święty jest Allah, Najpotężniejszy],

że كَلِمَتَانِ خَفِيفَتَانِ عَلَى اللِّسَانِ ثَقِيلَتَانِ فِي الْمِيزَانِ حَبِيبَتَانِ إِلَى الرَّحْمَنِ „Są

to dwa stwierdzenia, które są bardzo lekkie do powiedzenia, ale kiedy będą zważone w Dniu Zmartwychwstania, ich waga będzie tak duża, że z ich powodu ramię wagi zawierającej dobre uczynki stanie się bardzo ciężkie. I są bardzo drogie Łaskawemu Bogu.” (Ṣāḥiḥ al-Bukhārī, Kitāb-ul-Īmāni wan-Nudhūr, Bāb Idhā Qāla Wallāhi lā Atakallam-ul-Yauma fa Ṣallā au Qara’ au Sabbaḥa au Kabbara au Ḥamida aur Hallala fa-hua ‘Alā Nijjatihi; Hadis 6682; *Sunan*

at-Tirmidhī, Kitābud-Da‘wāt, Bāb fī Faḍa‘ili *Subḥān-Allāhi ła bi-ḥamdihī*, Hadis 3467).

Jest to również *Zikr* bardzo wysokiej klasy, aż taki że raz, kiedy Obiecany Mesjasz obudził się, by ofiarować *Tahadżdżud* [nadobowiązkowe poranne modlitwy] podczas napadu ciężkiej choroby, upadł z powodu omdlenia i nie mógł ofiarować modlitwy, otrzymał objawienie, że w takim stanie zamiast wstać aby ofiarować *Tahadżdżud*, powinien po prostu recytować tę [modlitwę] leżąc. Więc to też jest *Zikr*, który posiada ogromną zaletę. Jest w wypowiedziach Proroka (saw), że bardzo często ją recytował.

Prorok(saw) powiedział nam, że te dwie formy *Zikr* są nadrzędne. Istnieje jednak inny *Zikr*, który jest wysoce chwalebny. Chociaż nie zachował się żaden hadis, rozum prowadzi nas do jego bardzo wzniosłej zalety. Ten *Zikr* składa się z recytacji wersetów Koranu. Jeśli są recytowane w sposób wspominający Allaha, wtedy jest podwójnie błogosławiony, ponieważ daje nagrodę zarówno za recytowanie Koranu,

jak i za wykonywanie *Zikr*. Po ustaleniu natury i form *Zikr*, opiszę teraz środki ostrożności ich dotyczące.

Środki ostrożności & właściwe pory *Zikr*

Niezbędne środki ostrożności dla *Zikr*

1. Pierwszym środkiem ostrożności, o którym mówił Prorok(saw), jest to, aby nigdy nie angażować się w *Zikr* do takiego stopnia, że wasze serce staje się znużone.

2. Nie angażujcie się w *Zikr*, gdy serce jest niespokojne. Na przykład, jeśli ktoś siada, aby wykonać *Zikr* w środku jakiejś ważnej pracy, którą trzeba wykonać, to jego uwaga nie pozostanie skupiona na *Zikr*. Zatem byłby pokazany brak szacunku słowom Boga Wszechmogącego, a osoba zostałaby uznana za grzesznika.

Tak więc pierwszy środek ostrożności dotyczący wykonania *Zikr* polega na tym, że nie należy przedłużać *Zikr* do tego stopnia, że serce staje się znużone, a po drugie, nie powinno się angażować się w *Zikr* w czasie, gdy umysł jest pochłonięty innymi myślami, tak aby zamiast zyskiwania zasługi, uważanym się było za grzesznika. Przeciwnie, powinno angażować się w *Zikr* zwięźle i w takim czasie, w którym jest się w stanie skupić na *Zikr*.

Pewnego razu, kiedy Prorok (saw) wrócił do domu, pewna pani rozmawiała z Hazrat A'isza (ra). Zapytał ją, o czym mówi. Hazrat A'isza(ra) powiedziała Prorokowi (saw), że ta pani mówiła jej, ile czczenia wykonuje i w jaki sposób to robi. Usłyszawszy to, powiedział, że nie ma zasługi w doprowadzaniu czczenia do takich skrajności. Allah Wywyższony lubi czczenie, które jest wykonywane regularnie. (Mishkāṭ al-Maṣābīḥ, Kitābuṣ-Ṣalāt, Bāb al-Qaṣḍu fil 'Amal; Hadis 1242.)⁹

9

Allah Wywyższony nie męczy się z powodu długiego wielbienia, ale człowiek nuży się nadmiernym wielbieniem, a kiedy zmęczy się, jego czczenie staje się niegodne. Tak więc, jeśli ktoś przekroczy limit, wywołuje niepokój [w sobie samym].

Mówi się o Hazrat Abdullah bin Umar bin Aas (ra), że był silnym mężczyzną. Modlił się całą noc, pościł podczas dnia i wyrecytował cały Koran w ciągu jednego dnia. Kiedy Prorok(saw) dowiedział się o tym, powiedział: „To nie jest dozwolone. Módl się jedną szóstą, jedną trzecią lub co najwyżej połowę nocy. Pość – co najwyżej – co drugi dzień. A pełna recytacja Koranu nie powinna być wykonana w

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ أَدْوَمُهَا وَإِنْ قَلَّ

A'isza relacjonuje, że Prorok(śas) powiedział: Najbardziej ukochanymi uczynkami dla Allaha są te, które są czynione stale, nawet jeżeli są małe. (*Mishkāt al-Maṣābīḥ*, Kitābuṣ-Ṣalāt, Bāb ul-Qaṣḍu fil 'Amal; Hadis 1242)

krócej niż trzy dni.” (*Ṣāḥiḥ al-Bukhārī*, Kitābuṣ-Saum, Bāb Ḥaqqil-Jismi fiṣ-Ṣaum; Hadis 1975).¹⁰

10

خَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَا عَبْدُ اللَّهِ أَلَمْ أَخْبِرْ أَنَّكَ تَصُومُ النَّهَارَ وَتَقُومُ اللَّيْلَ؟ فَقُلْتُ بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ فَلَا تَفْعَلْ صُمْ وَأَفْطِرْ وَقُمْ وَنَمْ فَإِنَّ لِي جَسَدَكَ عَلَيْكَ حَقًّا وَإِنَّ لِعَيْنِكَ عَلَيْكَ حَقًّا وَإِنَّ لِرُوحِكَ عَلَيْكَ حَقًّا وَإِنَّ لِي بِحَسْبِكَ أَنْ تَصُومَ كُلَّ شَهْرٍ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ فَإِنَّ لَكَ بِكُلِّ حَسَنَةٍ عَشْرَ أَمْثَالِهَا فَإِنَّ ذَلِكَ صِيَامُ الدَّهْرِ كُلِّهِ فَشَدَّدْتُ فَشَدَّدَ عَلَيَّ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنِّي أَجِدُ قُوَّةَ قَالَ فَصُمْ صِيَامَ نَبِيِّ اللَّهِ دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَلَا تَرُدْ عَلَيْهِ قُلْتُ وَمَا كَانَ صِيَامَ نَبِيِّ اللَّهِ دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ؟ قَالَ نَصْفَ الدَّهْرِ فَكَانَ عَبْدُ اللَّهِ يَقُولُ بَعْدَ مَا كَبَّرَ يَا لَيْتَنِي قَبِلْتُ رُحْصَةَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

‘Abdullah bin ‘Amr bin Al-Asra opowiada: Posłaniec Allaha (ṣas) powiedział do mnie: „O Abdullah! Nie byłem poinformowany, że pościsz w ciągu dnia i ofiarujesz modlitwy w nocy?” Abdullah odpowiedział: „Tak, Posłańcu Allaha! Prorok powiedział (ṣas):, Nie rób tego. Pość i przerwij (pość przez kilka dni, a potem przerwij na kilka dni), odmawiaj modlitwy, a także śpij w nocy, ponieważ twoje ciało ma do ciebie prawo, a twoje oko jest skierowane na ciebie, twoje żona ma prawo do ciebie, a twój gość ma prawo do ciebie. I wystarczy, że pościsz trzy dni w miesiącu, ponieważ nagroda za dobry uczynek jest mnożona dziesięciokrotnie, więc to będzie jakbyś pościł przez cały rok”. Nalegałem (na post) i otrzymałem twardą instrukcję. Powiedziałem: „O Posłańcu Allaha! Mam siłę”. Prorok (ṣas) odpowiedział: „W takim razie pość jak Dawid, Prorok Allaha, i nie pość więcej niż to”. Powiedziałem: „Pościć jak Dawid, Prorok Allaha?” Odpowiedział: „Połowę roku. [Co drugi dzień]”. Później, kiedy ‘Abdullah zestarzał się, zwykł mawiać: „Byłoby dla mnie lepiej, gdybym zaakceptował pozwolenie Proroka(ṣas) (tj. poszczenie

Abdullah bin Umar bin Aas (ra) bardzo starał się, aby mu zezwolić wykonać więcej, ale Prorok(saw) nie pozwolił na to. W związku z tym kontynuował wykonywał maksimum dozwolonego, ale na starość żałował, że złożył przysięgę Prorokowi (saw), że będzie tak robił przez całe życie, choć nie już jest w stanie [na starość]. Tak więc idąc do

tylko trzy dni w miesiącu).” (*Ṣaḥīḥ al-Bukhārī*, Kitābuṣ-
Saum, Bāb Ḥaqqil-Jismi fiṣ-Ṣaum; Hadis 1975)

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَمْ يَنْقُذْ مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ فِي
أَقَلِّ مِنْ ثَلَاثِ

Abdullah bin Umar opowiada: Prorok, pokój i błogosławieństwa Allaha niech będą z nim, powiedział: „Ten, kto recytuje [cały] Koran w mniej niż trzy dni nie zrozumiał tego, co przeczytał.” (*Sunan at-Tirmidhī*, Abwābul Qirā’āt, Bāb fi kam Aqra’ul-Qur’ān; Hadis 2949).

Ḥaḍrat Khalīfatul Masīḥ II (ra) omawiał ten temat, gdy ktoś zapytał, czy Koran powinien być recytowany również w piątki, a jeśli powinien być recytowany w piątki, dlaczego w piątki nie ma *dars* (w Qadian w piątki nie odbywają się *dars*). Odnośnie tego Ḥuḍūr (ra) powiedział: „Koran powinien być recytowany również w piątki, ale nie ma *dars*, bo to też forma edukacji, a ponieważ piątek jest ustalany jako coś w rodzaju święta dla muzułmanów zajęcia edukacyjne nie są prowadzone w piątek. Po drugie, dodano kolejny akt kultu w ten dzień, jest to piątkowe kazanie, które jest zamiast *dars*.”

skrajności wpada się w tarapaty. *Zikr* to rzeczywiście bardzo dobra rzecz, ale zauważcie, tak jak zbyt dużo pilawu rozstroi żołądek, podobnie, dalsze zwiększanie *Zikr* do tego stopnia, że staje się takim brzemieniem na duszy spowoduje, że będzie się czuło niechęć do tego. Zatem obciążajcie się stopniowo i tylko tyle, ile można znieść.

3. Trzecim środkiem ostrożności, który należy zastosować, jest to, że jeśli początkowo ktoś nie jest skłonny zwracać uwagi na wspomnianie Allaha - ciągle czyniąc silniejszym swoje serce – powinien się w to angażować i stanowczo postanowić, że rzeczywiście to dokończy i utrzyma intencję, że bez względu na to, jak wielką siłę szatan wprowadzi do użycia w tej sprawie nigdy nie podda się jego rozkazom. Jeśli osoba postanawia tak postępować, wtedy może przekonać swoją własne usposobienie do zmiany kierunku.

Mówi się, że Roy Tacon był znanym prawnikiem, który kiedyś stanął twarzą w twarz z prawnikiem przeciwnej strony, który obawiał się, że

Tacon wygra sprawę. Ten prawnik zastosował sprytny podstęp. Podczas rozmowy z sędzią, powiedział, że Tacon twierdzi, że może zdobyć każdego sędziego bez względu na to jak inteligentny ten może być. Słyszając to, sędzia pomyślał, że nie zaakceptuje niczego, co Roy Tacon powie. Tak więc, gdy rozpoczął się proces, sędzia odrzucił każde zgłoszenie, które złożył Tacon. Ostatecznie rzeczywiście wydał wyrok na korzyść drugiego adwokata. Tak więc, kiedy człowiek postanawia, że absolutnie nie zaakceptuje wpływu określonej osoby, to ta osoba nie może mieć go pod swoją kontrolą. W początkowych stadiach zatem w czasie wykonywania *Zikr* należy kultywować ten właśnie stan umysłu.

4. Czwartym środkiem ostrożności jest to, aby w czasie wykonywania *Zikr* osoba nie czuła niewygody. Na przykład, jeśli istnieje coś co uwiera was, gdy siedzicie na podłodze lub jeśli występuje inny, podobny rodzaj bólu, należy go usunąć i wtedy zaangażować się w wspomnianie Allaha.

5. Po piąte, przyjmijcie stan umysłu, w którym zaakceptujecie radośnie cokolwiek wam przyznano. Nawet jeśli na początku brakuje koncentracji, w pewnym momencie przyjdzie czas, kiedy nawyk *Zikr* utrwali się w was.

6. Po szóste, wykonujcie *Zikr* z pokorą i bojaźnią przed Allahem. Jeśli stan bojaźni przed Allahem nie rozwija się, przybierzcie pozór, który manifestuje strach przed Bogiem, ponieważ pewne rzeczy początkowo sztucznie przyjęte, stopniowo stają się rzeczywistością. Kiedy więc ktoś próbuje rozwinąć pokorę oraz fabrykuje stan płaczu i szlochania, zdarza się, że z czasem rozwija się w nim stan błagania.

Mówi się, że pewien profesor był bardzo życzliwy, ale później stał się bardzo twardy. Powodem tego był, że pewnego dnia, ze względu na swoją łagodną naturę, miał pewne trudności i postanowił od tego momentu, że będzie stanowczy. Zatem przyjął stanowczą postawę, mimo że nadal miał tą samą dobroć w sercu. Wydawał się jednak szorstki i

surowy. Stopniowo okazało się, że stał się zatwardziały. Chociaż ten profesor skłaniał się ku złu, jeśli zachowujecie się w ten sposób, aby iść w kierunku cnoty, wtedy zobaczycie, że krok po kroku Bojaźń Boża rzeczywiście zacznie się w was rozwijać tak, że jeśli pewnego dnia rozwinie się w was prawdziwa bojaźń Boża na sekundę, to drugiego dnia potrwa trochę dłużej, a jeśli spróbujecie to osiągnąć, to na pewno wam się uda.

Właściwe czasy na *Zikr*

Teraz, gdy udowodniono, że angażowanie się w *Zikr* jest bardzo ważne, jak powiedziałem, Bóg Wszechmogący mówi:

فَاذْكُرُوا اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِكُمْ

„A po skończeniu Modlitwy, wspominajcie Allaha stojąc, siedząc i kładąc się na boku.(...)” (*Sūrah al - Nisā'*, 4:104) [Wydawca]

Dlatego ważne jest, aby wiedzieć, w jakich godzinach należy się angażować we wspomnianie Allaha. W pewnym sensie Allah powinien być wspomniany cały czas. Tak więc Hazrat 'Aisza Siddiqah (ra) mówi o Proroku (saw):

كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَذْكُرُ اللَّهَ عَلَى كُلِّ أَحْيَانِهِ

Prorok Allaha (saw) miał zwyczaj zajmowania się wspomnianiem Allaha Wszechmogącego przez cały czas (*Sunan at-Tirmidhī*, Kitābud-Da'wāt, Bāb ma jā' anna Da'watal-Muslimi Mustajābatun; Hadis 3384).

Jednak istnieją pewne konkretne momenty wymienione przez Boga Wszechmogącego w Koranie, a są to:

Sūrah al-Aḥzāb, 33:42–43 اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ۖ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ۝

„(...)Pamiętajcie dobrze o Allahu. I wychwalajcie Go rano i wieczorem.” [Wydawca]

To znaczy, pamiętaj o Allahu w czasie بكرة [bu-kra] i اصيل [aṣīl]. Obie te pory mają bardzo wysoką rangę. Po arabsku بكرة [bukra] opisuje okres od pierwszego pojawienia się światła na niebie aż do wschodu słońca. Zgodnie z tym zatem, oznaczałoby to angażowanie się w *Zikr* od porannej, obowiązkowej Modlitwy do wschodu słońca. Zatem, jednym czasem dla wspominania Allaha jest ten, a drugi raz to اصيل [aṣīl]. Uczymy się z leksykonu, że اصيل [aṣīl] opisuje czas od Modlitwy obowiązkowej ‘Aṣr do zachodu słońca. Trzeci, czwarty i piąty czas są wymienione w tym wersecie: °

فَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا وَمِنْ آنَاءِ اللَّيْلِ
فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ النَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْهَقُ
Sūrah Ṭā Hā, 20:131

To znaczy, znoś cierpliwie to, co mówią ci ludzie, gloryfikuj i chwal twego Pana przed wschodem słońca i przed jego zachodem! (oba te czasy zostały już wspomniane). I w godzinach nocy i po obu stronach tych, aby twoje prośby mogły być spełnione. W

tym wersecie, poza dwoma wcześniej wymienionymi czasami, czas po wschodzie słońca i wczesna część nocy oraz jej ostatnia część są również wymieniane jako korzystne dla *Zikr*.

Szósta pora to czas po każdej obowiązkowej modlitwie. Prorok(saw) był bardzo pilny w *Zikr* w tych porach, że odprawianie *Zikr* w tym czasie stało się jego praktyką [*Sunna*]. Ibn Abbas (ra) opowiada: „Kiedy byliśmy w pewnej odległości, uczyliśmy się, że *Ṣalāt* zakończyła się po usłyszeniu *Zikr*.”

اللَّهُمَّ أَتَى السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

[Allahumma antas-salāmo ła minkassālam, tabārakta yā Dhal-Dżalāli ʔal-lkrām] Tłumaczenie: „O nasz Allahu! Jesteś [Ucieleśnieniem] Pokoju, a prawdziwy pokój emanuje od Ciebie. Błogosławiony jesteś, Panie Majestatu i Hojności” [*Ṣaḥīḥ Muslim*, Kitābul-Masajid ła mawadhi‘us-Ṣalāta, Bāb Istihbabu Zikri ba‘das Ṣalāt; Hadis 591]. Jest to więc jeden *Zikr*, który należy wyrecytować po zakończeniu *Ṣalāt*, czyli należy recytować:

اللَّهُمَّ أَتَى السَّلَامُ وَمِنْكَ السَّلَامُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

Po drugie, każdy powinien recytować trzydzieści trzy razy **سُبْحَانَ اللَّهِ** [*Subḥāna -Allāh*, tj. „Święty jest Allah”], **الْحَمْدُ لِلَّهِ** [*Alḥamdulillāh*, tj. „Chwała Allahowi”] i trzydzieści cztery razy **اللَّهُ أَكْبَرُ** [*Allāho Akbar*, czyli „Allah jest Największy”]. (*Sunan at-Tirmidhī*, Kitābud-Da’wāt, Bāb ma jā’ fit-Tasbīḥi wat-Takbīri wat-Taḥmīdi „Indal-Manām; Hadis 3412”).¹¹

Istnieje wiele opisanych metod wykonywania tego *Zikr*, ale najbardziej autentyczny jest sposób taki, że pierwsze dwie frazy należy wypowiedzieć osobno trzydzieści trzy razy, a trzecia powinna być

11

عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ مُعَقَّبَاتٌ لَا يَخِيبُ قَائِلُهُنَّ تُسَبِّحُ اللَّهَ فِي دُبُرِ كُلِّ صَلَاةٍ ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ وَتُحَمِّدُهُ ثَلَاثًا وَثَلَاثِينَ وَتُكَبِّرُهُ أَرْبَعًا وَثَلَاثِينَ.

Prorok powiedział: Są pewne modlitwy zaraz po każdej nakazanej modlitwie, które uchronią recytatora przed rozczarowaniem: „Święty jest Allah” trzydzieści trzy razy, „Chwała niech będzie Allahowi” trzydzieści trzy razy i „Allah jest Najwspanialszy” trzydzieści cztery razy (*Sunan at-Tirmidhī*, Kitābud-Da’wāt, Bāb ma jā’ fit-Tasbīḥi wat-Takbīri wat-Taḥmīdi „Indal-Manām; Hadis 3412).

odmówiona trzydzieści cztery razy¹². Czas po *Ṣalāt* jest najbardziej cenioną porą dla *Zikr* i powinien być odprawiany regularnie. Niektórzy ludzie mogą pomyśleć, widząc mnie oraz Hazrat Maulawi [Nuur-ud-Din] Ṣāhib, Hazrat Khalīfatul Masīh I i Obiecanego Mesjasza (as), że być może nie robimy *Zikr* po *Ṣalāt*. Powinni wiedzieć, że Obiecany Mesjasz(as) oraz Hazrat i Khalīfatul-Masīh również mieli zwyczaj angażowania się w *Zikr* i ja również to czynię. Ale tak, nie zrobili tego na głos i ja również tego nie czynię. Mówię to w moim sercu. Dlatego *Zikr* należy wykonywać po *Ṣalāt*.

Istnieją również inne środki ostrożności związane z *Zikr* i chodzi o to, poza tymi sytuacjami, które zostały udowodnione w hadisach, że *Zikr* nie należy robić głośno w czasie zgromadzeń. To może stwarzać pozory przy niektórych okazjach, a w niektórych sytuacjach sprawia trudności innym osobom

¹² Ktoś zapytał, czy należy skorzystać z *tasbīh* [paciorki modlitewne używane do liczenia] w celu recytowania. Odnośnie tego Hadrat Khalīfatul Masī II (ra) powiedział, że to jest innowacja.

zaangażowanym w wspominanie Allaha lub wykonanie *Ṣalāt*.

Należy również pamiętać, że jakakolwiek nowa działalność zostanie podjęta, początkowo okazuje się dużym obciążeniem i serce cofa się przed jej wykonaniem. Dlatego niektórzy ludzie mówią, że ich serce nie jest skłonne do wykonywania *Zikr*. Ale czy można stać się doskonale biegłym w nowej umiejętności w jeden dzień? Zdecydowanie nie! Wręcz przeciwnie, dzieje się to stopniowo i potrzeba trochę czasu, aby tak się stało. W związku z tym, jeśli czyjeś serce nie skłania się do tego na początku i osoba uważa, że jest to rodzaj ciężaru, nie powinna się niepokoić. Serce przyjmie to stopniowo, ale warunkiem jest to, że *Zikr* musi być stale utrzymywane.

Następnie niektórzy ludzie mówią, że przychodzą, aby smakować *Zikr*, ale nie powinni szukać przyjemności dla siebie w wykonywaniu *Zikr*, a ich intencją w wykonywaniu *Zikr* nie powinno być czerpanie przyjemności z tego, ale raczej powinni to czynić, biorąc pod uwagę akt uwielbienia, ponieważ

przyjemność nie jest prawdziwym celem. Czczenie jest prawdziwym celem, a czczenie jest akceptowane tylko wtedy, gdy jest wykonywane z takim zrozumieniem. Niektórzy twierdzą, że w odniesieniu do angażowania się w wspomnianie Allaha, w niektóre dni czują się ociężali, a w inne czują się bardzo skłonni to robić. Tacy ludzie nie powinni martwić się. Takie zahamowanie zdarza się każdemu rodzajowi ludzi. Pewnego razu do Proroka(saw) przyszedł Towarzysz i powiedział: „Ḥudūr, jestem hipokrytą”.

Prorok odpowiedział: „Nie, naprawdę jesteś muzułmaninem”.

Towarzysz powiedział: „Kiedy znajduję się w twojej obecności, Widzę niebo i piekło tuż przed moimi oczami, ale kiedy wracam do domu, ten stan rozwiewa się.”

Prorok powiedział: „Jeśli przez cały czas pozostaniesz w tym samym stanie, umrzesz.” (*Ṣāḥīḥ Muslim*, Kitābut-Taubah, Bāb Faḍli Dawāmidh-Zikri wal-Fikri fil Umūril-Ākhirati wal-Murāqabati wa

Jawāzi Tarki Dhālika fī Ba'dil-Auqāti wallshtighālī bid-Dunyā; Hadis 2750).¹³

13

عَنْ حَنْظَلَةَ الْأُسَيْدِيِّ قَالَ وَكَانَ مِنْ كُتَّابِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ لَقِيتُنِي أَبُو بَكْرٍ فَقَالَ كَيْفَ أَنْتَ؟ يَا حَنْظَلَةُ؟ قَالَ قُلْتُ نَافَقَ حَنْظَلَةُ قَالَ سُبْحَانَ اللَّهِ مَا تَقُولُ؟ قَالَ قُلْتُ نَكُونُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَذْكُرُنَا بِالنَّارِ وَالْجَنَّةِ حَتَّى كَأَنَّا رَأَيْ عَيْنٍ فَإِذَا خَرَجْنَا مِنْ عِنْدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَافَسْنَا الْأَرْوَاحَ وَالْأَوْلَادَ وَالصُّنْعَاتِ فَتَسِينَا كَثِيرًا قَالَ أَبُو بَكْرٍ فَوَاللَّهِ إِنَّا لَنَلْقَى مِثْلَ هَذَا فَأَنْطَلَقْتُ أَنَا وَأَبُو بَكْرٍ حَتَّى دَخَلْنَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قُلْتُ نَافَقَ حَنْظَلَةُ يَا رَسُولَ اللَّهِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَمَا ذَاكَ؟ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ نَكُونُ عِنْدَكَ تُذَكِّرُنَا بِالنَّارِ وَالْجَنَّةِ حَتَّى كَأَنَّا رَأَيْ عَيْنٍ فَإِذَا خَرَجْنَا مِنْ عِنْدِكَ عَافَسْنَا الْأَرْوَاحَ وَالْأَوْلَادَ وَالصُّنْعَاتِ تَسِينَا كَثِيرًا فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ إِنْ لَوْ تَدْرُمُونَ عَلَى مَا تَكُونُونَ عِنْدِي وَفِي الذِّكْرِ لَصَافَحْتُكُمْ الْمَلَائِكَةُ عَلَى فُرْشِكُمْ وَفِي طُرُقِكُمْ وَلَكِنْ يَا حَنْظَلَةُ سَاعَةً وَسَاعَةً ثَلَاثَ مَرَّاتٍ.

Hanzala Al-Usayyidi, który należał do skrybów Proroka (ṣas) powiedział: „Spotkałem Abu Bakra. Powiedział: „Jak się masz Hanzala?” On (Hanzala) powiedział: „Hanzala stał się hipokrytą” (Abu Bakr) powiedział: „Święty jest Allah, co ty mówisz?” Następnie powiedział: „Kiedy jesteśmy w towarzystwie Proroka (ṣas), zastanawiamy się nad ogniem piekielnym i rajem tak jakbyśmy widzieli je na własne oczy, a kiedy jesteśmy z dala od Proroka (ṣas), troszczymy się o nasze żony, nasze dzieci, nasz biznes.

Większość z tych rzeczy (dotyczących życia pozagrobowego) wymyka się z naszych umysłów”. Abu Bakr powiedział: „Na Allaha, ja też doświadczam tego samego”. Tak więc Abu Bakr i ja udaliśmy się do Proroka (śas) i powiedział do niego: „O Posłańcu *Allaha*! Hanzala stał się hipokrytą. Prorok (śas) powiedział: „Co ci się przydarzyło?” Powiedziałem: „O Posłańcu Allaha, kiedy jesteśmy w twoim towarzystwie, pamiętamy o ogniu piekielnym i Raju, jakbyśmy widzieli je na własne oczy, ale za każdym razem, gdy opuszczamy Cię i opiekujemy się naszymi żonami, dziećmi oraz biznesem, wiele z tych rzeczy wymyka się z naszych umysłów”. Prorok (śas) powiedział: „Na Tego, w Którego rękę jest moje życie, gdyby twój stan pozostał taki sam, jak jest w mojej obecności i byłbyś zawsze zajęty wspominaniem (Allaha), anioły ścisnęłyby twoje dłonie w twoim łóżku i na twoich ścieżkach, ale, Hanzala, należy poświęcić czas (na sprawy doczesne) oraz czas (na modlitwę i medytację).” On (Prorok) powtórzył to trzykrotnie. (*Ṣāḥiḥ Muslim*, Kitābut-Taubah, Bāb Fadli Dawāmidh-Zikri wal-Fikri fil Umūril-Ākhirati wal-Murāqabati wa Jawāzi Tarki Dhālika fī Ba’dil-Auqāti wal-Ilstighāli bid-Dunyā; Hadis 2750)

Faktem jest, że jeśli przez cały czas pozostaje się w tym samym stanie, to zdolność do postępu będzie osłabiona. To z tego powodu czasami Bóg Wszechmogący obniża prawdziwy status osoby, aby uczynić ją zaawansowaną ponad jej poprzednią pozycję, przeskakując do przodu. I podobnie, czasami podnosi go na wyższą pozycję.

Należy jednak pamiętać o jednej rzeczy dotyczącej ociążałości, a mianowicie, że jeden rodzaj jest dobry, a inny zły. Różnicę między nimi można rozpoznać ustalając standard czerpania przyjemności. Na przykład istnieje etap pierwszy i powyżej to etapy drugi, trzeci, czwarty i piąty. Teraz, jeśli jakaś osoba jest już na drugim, a brak pewności siebie przenosi go na etap pierwszy, to należy rozumieć, że jest to rodzaj nagradzania ociążałości. Jeśli jednak znajduje się na trzecim etapie i doświadcza ociążałości, należy upewnić się, czy zaprowadziło go do etapu drugiego, pierwszego lub całkowitego zera. Jeśli jest na drugim etapie, powinno być uważana za tę (ociężałość), która przyniesie postęp. Ale jeśli jest na

etapie pierwszym lub zerowym, wtedy jest to poziom niebezpieczny i specjalnie należy w tym celu zastosować walkę oraz wysiłek.

Modlitwa — najważniejsza forma *Zikr*

Ṣalāt jako Zikr

Teraz opowiem o Ṣalāt. To jest najistotniejsza i najważniejsza forma *Zikr*, ponieważ człowiek odprawia Zikr w każdej postawie – stojącej [*qiyām*], a czasami w stanie pochylonej [*rukūʿ*], a czasem podczas padnięcia na twarz [*sadḍdah*], a czasem siedząc [*qaʿdah*]. Wtedy recytowany jest także Koran w Ṣalāt, a następnie, oprócz tego, angażuje się też w powtarzanie innych zdań wspominając Allaha. Ṣalāt jest więc kompendium wszystkich form *Zikr*. Powstrzymałem się od wspominania o nich na początku,

ponieważ to wymaga dużej ilości szczegółów, ale wspomnę o nich teraz.

Filozofia *Sunny*

Şalāt składa się z trzech części: (1) *Farḍ* [modlitwy obowiązkowe], (2) *Sunna* [praktyka Proroka] oraz (3) *Naʿāfil* [Modlitwy nadobowiązkowe]. Wszyscy ludzie oferują *Farḍ* i *Sunny*. To, co pozostało, to *Naʿāfil* [pl. *Naʿāfil* — modlitwy nadobowiązkowe]. Większość okazuje lenistwo w ich ofiarowaniu.

O czym należy pamiętać w związku z *Sunnan* [liczba mnoga od *Sunna*] to to, że zostały nakazane, aby w przypadku powstania jakichkolwiek niedociągnięć w ofiarowywaniu *Farḍ* mogą być w ten sposób odrobione, ponieważ Allah Wywyższony nie akceptuje wadliwych *Şalāt*, a raczej przyjmuje tylko *Şalāt* które jest perfekcyjne. Tak więc, jeśli istnieją braki, *Sunnan* może je zrekompensować.

Na przykład, jeśli ktoś zaoferował *Ṣalāt*, ale nie udało mu się utrzymać uwagi w jednym z *rak'āt* [jednostka modlitwy], różne i rozmaite rodzaje szep-tów rozwijały się tak, że *rak'āt* nie został zaakcepto-wany, *Sunna* zastąpi je, aby *Ṣalāt* mogło być ukoń-czone. Jako że Prorok(saw) był bardzo świa-domy stanu serca człowieka i rozumiał te rzeczy, z tego powodu dołączył *Sunnah* do obowiązkowych Modlitw sam od siebie, aby zrekompensować braki w ofiarowaniu obowiązkowych modlitw. I to było bardzo wielką łaską Proroka(saw) dla jego *Um-mah*.

Filozofia *Naṭāfil*

Następnie istnieją również *Naṭāfil*. Są to sposoby na osiągnięcie bliskości Boga Wszechmogącego. In-nymi słowy, zabierają osobę poza tylko *Nadżāt* [wy-zwolenie od grzechu] i stają się środkiem do osią-gnięcia wyższych pozycji. Dlatego każdy, kto pragnie bliskości Allaha, powinien zwrócić szczególną uwagę na *Naṭāfil*. *Naṭāfil* również istnieje w kilku ro-dzajach. Niektóre oferowane są w ciągu dnia, inne w

nocy. Te wykonywane w nocy nazywają się *Tahadž-dżud* i są bardziej ważne oraz tak wzniosłe, że Bóg Wszechmogący wyraził ich wspaniałość w Koranie w następujący sposób:

Sūrah al-Muzzammil, 73:7—إِنَّ تَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ قِيلاً

„Zaprawdę, wstawanie w nocy do Modlitwy jest najlepszym sposobem podporządkowania siebie samego i najlepsze w mowie.”

Oznacza to, że wstawanie w nocy to świetny sposób na naprawienie ludzkiej jaźni. Tak więc, jeśli ktoś obserwuje po eksperymentowaniu, dowie się, że w ten sposób następuje niezwykle szeroka poprawa jaźni oraz osiągnięta szczególna energia i siła.

Towarzysze Proroka (saw) byli bardzo regularni w ich oferowaniu. A Prorok(saw) tak bardzo pamiętał o tych *Naʿāfil*, że pomimo tego, że były dobrowolne, zwykł przechadzać się w nocy, aby zobaczyć, kto je oferował, a kto nie.

Kiedyś na zgromadzeniu w obecności Pro-roka(saw) została uczyniona wzmianka o Hazrat Abdullah bin Umarze(ra), że był bardzo dobry w tym, że posiada pewne piękno i charakter. Słyszając to, Prorok(saw) powiedział: „Tak, jest bardzo dobry, pod warunkiem, że ofiarowuje *Tahadżdżud* [nadobowiązkowe nocne Modlitwy]” (*Ṣāḥiḥ al-Bukhārī*, Kitābut-Tahadżdżud, Bābu Faḍli Qiyāmil-Lail; Hadis 1122).¹⁴

Ponieważ Abdullah bin Umar(ra) był młodym mężczyzną i był leniwy w ofiarowaniu Modlitwy *Tahadżdżud*, Prorok(saw) zwrócił jego uwagę na nią w ten właśnie sposób.

14

فَقَصَصْتُهَا عَلَى حَفْصَةَ فَقَصَصَتْهَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ نِعَمَ الرَّجُلُ عَبْدُ اللَّهِ لَوْ كَانَ يُصَلِّي مِنَ اللَّيْلِ فَكَانَ يَغْدُو لَا يَتَأَمُّ مِنَ اللَّيْلِ إِلَّا قَلِيلًا.

Opowiedziałem sen Hafsie, która opowiedziała go Prorokowi (śas). Prorok (śas) powiedział: „Abdullah jest najlepszym z ludzi, gdyby tylko mógł modlić się w nocy”. Po tym Abdullah (tj. ojciec Salima) spał zaledwie trochę w nocy. (*Ṣāḥiḥ al-Bukhārī*, Kitābut-Tahadżdżud, Bābu Faḍli Qiyāmil-Lail; Hadis 1122)

Potem Prorok(saw) powiedział, że niech Allah zmiłuje się na mężem i żoną, którzy, jeśli mąż obudzi się w nocy, powinien wstać i ofiarować *Tahadżdżud* oraz obudzić żonę, aby również wstała i ofiarowała *Tahadżdżud*. A jeśli ona nie obudzi się, niech popryska jej twarz wodą, aby ją obudzić. I podobnie, jeśli budzi się żona, niech robi to samo. Czyli oferuje *Tahadżdżud* i obudzi męża, a jeśli się nie obudzi, niech spryska jego twarz wodą (Mishkāt al-Maṣābiḥ, Kitābuṣ Ṣalāt, Bābut-Tahriḍ ‘Alā Qiyāmil-Lail; Hadis 1230)¹⁵.

15

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَجِمَ اللَّهُ رَجُلًا قَامَ مِنَ اللَّيْلِ فَصَلَّى وَأَيْقَظَ امْرَأَتَهُ فَصَلَّتْ فَإِنْ أَبَتْ نَضَحَ فِي وَجْهِهَا الْمَاءَ رَجِمَ اللَّهُ امْرَأَةً قَامَتْ مِنَ اللَّيْلِ فَصَلَّتْ وَأَيْقَظَتْ زَوْجَهَا فَصَلَّى فَإِنْ أَبَتْ نَضَحَتْ فِي وَجْهِهِ الْمَاءَ.

Abu Hurairah opowiadał: Poślaniec Allaha(śas) powiedział: „Niech Allah okaże miłosierdzie człowiekowi, który wstaje w nocy i modli się, który budzi swoją żonę, a ona modli się. Jeśli odmówi, spryskuje jej twarz wodą. Niech Allah okaż miłosierdzie kobiecie, która wstaje w nocy i modli się, która budzi męża, a on modli się. Jeśli odmówi, spryskuje jego twarz wodą.” (Mishkāt al-Maṣābiḥ, Kitābuṣ Ṣalāt, Bābut-Tahriḍ ‘Alā Qiyāmil-Lail; Hadis 1230).

Spójrzcie, jak z jednej strony Prorok (saw) zadeklarował jak bardzo ważne jest, aby żona szanowała męża, a jednak pozwolił jej nawet spryskać go wodą, jeśli jest to konieczne, aby obudzić go na *Tahadżdżud*. Tak więc oto za jak ważne Prorok(saw) uznał istnienie *Tahadżdżud*. To wszystko pochodzi od Proroka(saw).

Następnie Koran mówi nam, że wstawanie [dla *Nałāfila*] w nocy reformuje jaźń. To jest rzeczywiście powód, dla którego Proroka(saw) zwykł mówić Towarzyszom, że muszą wykonywać *Tahadżdżud*, nawet jeśli jest to tylko dwa *rak'āt* [jednostki modlitwy]. Następnie z hadisów zostało udowodnione, że Bóg Wszechmogący podchodzi bardzo blisko w drugiej części nocy i przyjmuje modlitwy w obfitości. Dlatego ofiarowanie *Tahadżdżud* jest bardzo ważne i bardzo dobrotliwe.

Trzynaście metod budzenia się na *Tahadżdżud*

Zatem pytanie brzmi, że skoro *Tahadżdżud* rzeczywiście powinno być oferowane, to jak wstawać w nocy? Pozwolę sobie wspomnieć o jednym z mniej ważnych sposobów. Chociaż jest w tym szkoda, może być również korzystne. A mianowicie, że w dzisiejszych czasach osoba może wziąć budzik i może obudzić się używając go. Jednak moje doświadczenie jest takie, że nie jest to bardzo korzystna metoda. Powodem tego jest to, że człowiek zaczyna na nim polegać, że obudzi go we właściwym czasie, więc nie zwraca uwagi i nie myśli o potrzebie wstawania w nocy dla dokonania cnotliwego czynu, który powinien leżeć u podstaw wstawania. Gdyby wpadł na pomysł wstawania w nocy i gdyby zasnął z tą myślą, to by to było by tak, jakby spędził całą noc w stanie wielbienia Allaha.

Poza tym zdarza się też, że jeśli ktoś, kto to robi nie chce wstawać, wtedy wyłącza budzik nawet jeśli dzwoni tylko chwilę. Ale jeśli dana osoba idzie spać z zamiarem i postanowieniem, wtedy z pewnością wstanie we właściwym czasie. Następnie ludzie,

którzy budzą się z budzikiem, skarżą się, że czują się śpiący podczas modlitw. Powód tego też jest taki sam, ponieważ wstają z budzikiem, a nie z własnej woli. Więc z tego powodu ta metoda nie przynosi większych korzyści. Ale tak, w początkowych etapach lub w momencie szczególnej potrzeby, może to być korzystne.

Moim zdaniem istnieje trzynaście metod, które pomagają wstawać w nocy. Jeśli ktoś na nich polega, to wierzę, że dzięki łasce Wywyższonego Allaha z pewnością odniesie sukces. Na początku każdego przedsięwzięcia są trudności, ale w końcu te metody z pewnością doprowadzą do sukcesu. Wszystkie te rzeczy, które powiem, zostały zaczerpnięte z Koranu i z samych Hadisów i nie są ode mnie. Niemniej jednak to jest szczególna łaska Boga Wszechmogącego dla mnie, że te punkty, które pozostały ukryte przed innymi, zostały zmanifestowane dla mnie. Gdyby nie ograniczenie czasowe, wymieniałbym również wersety Koranu i [konkretny] hadis, z którego

wyodrębniłem te metody, ale teraz po prostu określiłem same wyniki.

1. PIERWSZĄ Z TYCH METOD jest to, że Allah Wywyższony osadził tę zasadę w naturze, że zjawisko, które powstaje w określonym czasie, gdy ten sam czas pojawia się ponownie, to zjawisko ponownie wchodzi w stan pobudzenia. Jej przykłady można znaleźć w obfitości. Na przykład choroba, na którą człowiek mógł cierpieć w dzieciństwie, ta sama choroba powraca na starość, kiedy stan osoby ponownie powraca do tego samego dziecięcego stanu. To samo zjawisko występuje wśród ptaków i drzew. Zgodnie z tą zasadą, pomoc przy wstawaniu w nocy można uzyskać w następujący sposób. Wykonujcie *Zikr* przez chwilę po ofiarowaniu Modlitwy *Iszā* [modlitwa wieczorna przed pójściem spać]. Korzyść z tego będzie taka, że tyle ile czasu spędzi się na czytaniu *Zikr* w takiej samej odległości czasowej obudzi się przed rankiem.

2. **DRUGA METODA** polega na tym, aby z nikim nie rozmawiać po odprawieniu modlitw *Ishā*¹⁶. Prorok(saw) zabronił również rozmowy po ofiarowaniu Modlitwy *Ishā*. Chociaż ustalono również, że czasami rozmawiał dalej, ale co do zasady tego zabronił. Powodem tego jest to, że jeśli zaczniecie rozmawiać po Modlitwie *Ishā*, nie możecie spać, a tym samym wstaniecie późnym rankiem. A po drugie, jeśli taka rozmowa nie dotyczy wiary lub religii, wtedy wasza uwaga zostanie odwrócona od wiary z tego powodu. Dlatego Prorok(saw) powiedział, że należy iść spać po odmówieniu modlitw *Ishā* z nikim nie rozmawiając, tak abyście udali się na spoczynek, gdy wasze myśli krążą wokół spraw wiary, wtedy wstaniecie wcześniej rano. Nie zabrania się wam wykonywania prac biurowych lub innych ważnych zadań po modlitwach *Ishā*, ale jest

¹⁶ Ktoś zadał pytanie, czy nie należy rozmawiać nawet z żoną?
Ḥaḍrat Khalīfatul Masīḥ

Il (ra) powiedział, że bez specjalnej potrzeby nie powinien rozmawiać z kimkolwiek, nawet z żoną.

koniecznym, aby zaangażować się w wspomnianie Allaha przed pójściem spać. Zatem to jest druga metoda.

3. **TRZECIA METODA** polega na tym, że po powrocie do domu ofiarowuje się modlitwę *Iszā* i zamierza iść spać, wtedy niezależnie od tego, czy *tuḍū* [ablucja przed modlitwą] jest w stanie nienaruszonym, czy też nie, należy wykonać ablucję na nowo zanim położycie się spać. To wpływa na serce i tworzy szczególny rodzaj świeżości. A kiedy ktoś idzie spać w tym stanie świeżości po wykonaniu ablucji, również obudzi się w takim samym stanie świeżości. Jest to powszechna obserwacja, że osoba, która kładzie się spać z płaczem, budzi się z krzykiem, a jeśli zaśnie z uśmiechem, to też wstanie z pogodnym obliczem. Podobnie osoba, która kładzie się spać świeża po wykonaniu ablucji, obudzi się wypoczęta. Ten sposób pomoże jej obudzić się.

4. **CZWARTA METODA** to recytowanie *Zikr* przed pójściem spać. W rezultacie ponownie obudzi się na *Zikr* w nocy. To jest rzeczywiście powód,

dla którego Prorok(saw) również przedtem wykonywał następujący *Zikr* przed pójściem spać: Najpierw recytował Āyatul-Kursī¹⁷, potem recytował ostatnie trzy rozdziały Koranu¹⁸ i zrobiwszy to, delikatnie dmuchał w swoje ręce oraz lekko przesuwaj je po całym jego ciele. Zrobił to trzy razy. Potem zwracał twarz w prawo i mówił:

اَللّٰهُمَّ اَسْلَمْتُ وَجْهِيْ اِلَيْكَ وَفَوَضْتُ اَمْرِيْ اِلَيْكَ وَالْجَانَّتْ ظَهْرِيْ اِلَيْكَ رَغْبَةً وَرَهْبَةً اِلَيْكَ لَا مُلْجَا وَلَا مُنْجَا مِنْكَ اِلَّا اِلَيْكَ اَمَنْتُ بِكِتَابِكَ الَّذِيْ اَنْزَلْتَ وَبِنَبِيِّكَ الَّذِيْ اَرْسَلْتَ.

17

اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّوْمُ لَا تَاْخُذُهٗ سِنَةٌ وَّلَا نَوْمٌ لَّهٗ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِىْ يَشْفَعُ عِنْدَهٗ اِلَّا بِاِذْنِهٖ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يَحِطُّوْنَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهٖ اِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهٗ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَلَا يَـُٔودُهٗ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيْمُ

(Sūrah al-Baqarah, 2:256)

18

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝ قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ۝ اللّٰهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ ۝ وَلَمْ يُوْلَدْ ۝ وَ لَمْ يَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝ قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۝ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ اِذَا وَقَبَ ۝ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّٰثِۃِ فِى الْعُقَدِ ۝ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ اِذَا حَسَدَ ۝

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝ قُلْ اَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝ مَلِكِ النَّاسِ ۝ اِلٰهِ النَّاسِ ۝ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَفِيّٰسِ ۝ الَّذِى يُّوسُوْسُ فِى صُدُوْرِ النَّاسِ ۝ مِنْ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۝

[Allahumma aslamto waj hi ilaika wa fawwadtu amri ilaik raghbatan wa rahbatan ilaik. La malja'a wa la manja'a minka illa ilaik. Allahumma āmanto bikitabikalladhi anzalta wa nabiyyikalladhi arsalta – „O nasz Allahu, pod Twoją obronę i zwróćę twarz ku Tobie i wszystkie moje sprawy przekażę Tobie z pełną chęcią i bojaźnią przed Tobą. Nie ma przed Tobą schronienia ani ochrony z wyjątkiem Ciebie. Wierzę w Twoją Księgę, którą Ty objawiłeś i Twojego Proroka, którego posłałeś'] (*Sunan at-Tirmidhī*, Kitābud-Da'wāt, Bābu ad-Du'āu' „indan-Naum; Hadis 3574).

Wszyscy wierzący powinni postępować podobnie, a potem, leżąc w łóżku, recytujcie w sercu ten *Zikr*: **سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ** [*Subḥān-Allāhi la bi-ḥamdihī*, *Subḥān-Allāh-hil-'Azīm* – „Święty jest Allah Godny chwały! Święty jest Allah, Najpotężniejszy] lub kontynuujcie z innym *Zikr*, aż zaśniecie, ponieważ stan, w jakim dana osoba idzie spać na ogół pozostaje z nią przez całą noc. Tak więc stan osoby, która idzie spać podczas wykonywania *tasbīḥ*

[gloryfikacja Allaha] i *taḥmīd* [Wychwalanie Allaha] będzie taki, jakby był zajęta wykonywaniem tego przez całą noc.

Spójrzcie, jeśli kobiety lub dzieci idą spać cierpiąc smutek lub ból — nawet gdy śpią, przewracają się na boki — wydają bolesne i żałosne dźwięki, ponieważ efekt smutku lub żalu, w którym byli zaangażowani w czasie pójścia spać, zostaje z nimi. Ale jeśli ktoś pójdzie spać recytując *tasbīḥ*, to rzeczywiście zostanie wysłuchany recytując *tasbīḥ*, kiedy przewróci się na drugą stronę. To jest rzeczywiście powód, dla którego Bóg Wszechmogący mówi w Koranie, że wierzący to ci, którzy:

تَتَجَاوَى جُنُوبَهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ

Sūrah as-Sajdah, 32:17

„Ich boki trzymają się dala od ich łóżek. I zwracają się do ich Pana w strachu i nadziei, jak i wydają z tego, czym My ich obdarowaliśmy.”

Z pozoru może się to nie wydawać prawdą, ponieważ Prorok(saw) również kładł się spać, tak jak wszyscy inni wierzący. Ale rzeczywistość jest taka,

ponieważ idą spać podczas wykonywania *tasbīḥ* ich sen nie jest snem. W rzeczywistości jest to forma *tas-bīḥ*. Wydaje się, że śpią, ale w rzeczywistości nie śpią. Ich boki trzymają się z dala od łóżek, a oni są zajęci wspomnianiem Allaha.

5. **METODA PIĄTA** polega na tym, że w czasie kładzenia się spać należy stanowczo postanowić, że z pewnością wstanie się na *Tahadżdżud*. Bóg Wszechmogący umieścił w człowieku taką zdolność, że kiedy wydaje sobie samemu jakieś polecenie siłą, jest temu posłuszny. I to jest jedna z tych rzeczy, którą wszyscy mądrzy ludzie akceptują. Więc w czasie pójścia spać zdecydowanie postanówcie, że na pewno wstaniecie na *Tahadżdżud*. Robiąc to, chociaż udacie się spać, wasza dusza pozostanie obudzona, bo otrzymała polecenie obudzenia się w takim a takim czasie i dokładnie w tym czasie sami obudzicie się.

6. **SZÓSTA METODA** to coś, na co tylko pozwalam tym, których wiara jest naprawdę silna

i chodzi o to, że zamiast wykonywania *Ġitr* [trzy *rak'āt* nakazane jako niezbędne] po „*Iszā*”, zostawcie *Ġitr* na czas *Tahadżdżud*. Ogólnie, ludzie są obowiązkowi w wykonywaniu obowiązkowego czczenia, ale okazują rozleniwienie w dobrowolnym [*Ġitr* to *Ġādżib* — podstawowy akt kultu, nie *Fard*, ale ważniejszy niż dobrowolny. [Wydawca]] W ten sposób kiedy *Ġādżib* jest połączona z *Naġāfil* dusza osoby nie spocznie, dopóki nie zostanie wykonana. Wynikiem tego będzie to, że jażń nie okaże lenistwa. Jeśli jednak *Ġitr* już został zaoferowany, a nawet jeśli ktoś budzi się dla *Tahadżdżud*, jażń osoby mówi, że cóż, dobrze, że zaoferowałem już *Ġitr* i jeśli *Naġāfil* pozostanie niespełnione, niech tak pozostanie. Niemniej jednak, gdy nastawienie będzie takie, że *Ġitr* też trzeba zaoferować, na pewno wstanie, a kiedy obudzi się, zaoferuje również *Naġāfil*, ale jak już powiedziałem, warunkiem tego jest to, że wiara osoby była bardzo silna. Kiedy wiara jest silna, na pewno obudzi się, aby zaoferować *Ġitr*, w przeciwnym razie

osoba będzie pozbawiona również ofiarowania *Łitr*.

7. **SIÓDMA METODA** jest również tylko dla tych, którzy są bardzo zaawansowani w duchowości, a to znaczy, powinni zacząć ofiarować *Naāfil* po modlitwie „/szā i kontynuować do momentu, kiedy zaczną zasypiać w trakcie Modlitw, a sen obezwładni ich tak bardzo, że stanie się nie do przemożenia. To znaczy, kiedy zasną. Nawet jeśli to zajmie dużo więcej czasu, wstaną rano. To jest duchowe ćwiczenie.
8. **METODA ÓSMA** jest tą, którą praktykowało wielu naszych sufich. Nie czułem takiej potrzeby, ale jest to korzystne. Ta metoda polega na tym, że w czasie, gdy ktoś jest obezwładniony przez sen i nie budzi się na czas, zmiećcie łóżko na mniej wygodne.
9. **METODA DZIEWIĄTA** polega na spożywaniu kolacji kilka godzin przed pójściem spać. Innymi

słowy, jedzcie przed modlitwą *Maghrib* [modlitwa wieczorna, zaraz po zachodzie słońca] lub zaraz po niej. Zdarza się czasami, że gdy duch jest chętny i czujny, ciało sprawia, że jest leniwy. Ciało zachowuje się jak jarzmo, które czepia się ducha, a kiedy jarzmo staje się ciężkie, to tłumi ducha. Z tego powodu żołądek nie powinien być najedzony w czasie kładzenia się spać, bo to wpływa bardzo na serce i rozleniwia.

10. **METODA DZIESIĄTA** polega na tym, że kiedy człowiek idzie spać w nocy nie powinien być w stanie nieczystości po stosunku seksualnym lub mieć jakiś brud na sobie. Faktem jest, że aniołowie mają silne powinowactwo z czystością i nie zbliżają się do człowieka, który jest nieczysty. Zamiast tego dystansują się od niego. Dlatego, gdy coś o silnym zapachu zostało przyniesione do Pro-roka (saw) jako posiłek, powiedział swoim Towarzyszom, że mogą to zjeść, ale on tego nie robi. Towarzysze powiedzieli, że również tego nie zjedzą. Wyjaśnił im, że mogą to zjeść, ale aniołowie

przychodzą z nim porozmawiać, dlatego nie chciał tego jeść, ponieważ mają mocną niechęć do takich rzeczy. Krótko mówiąc, aniołowie brzydzą się brudem. Hazrat Khalifatul-Masih I (ra) zwykł opowiadać, że pewnego razu poszedł spać bez mycia dłoni po jedzeniu. Widział w wizji, że jego starszy brat przyszedł i chciał dać mu Koran, ale kiedy miał go dotknąć, jego brat zabronił mu, ponieważ jego ręce nie były czyste. Zatem czystość ciała ma wielki wpływ na serce. Ten, kto idzie spać czysty, aniołowie przyjdą, aby go obudzić, ale jeśli byłyby jakiegokolwiek niedociągnięcia w stanie czystości, nie podejną blisko. Ta metoda ma związek z czystością ciała.

11. **JEDENASTA METODA** polega na tym, że pościel powinna być czysta. Wiele osób nie dba o to z należytą starannością, ale należy pamiętać, że czystość pościeli ma bardzo szczególny związek z duchowością – dlatego należy pod tym względem zachować szczególną ostrożność.

12. **METODA DWUNASTA** polega na tym, że jeśli zwykli ludzie działają na jej podstawie mogą cierpieć z tego powodu. Tak, nie jest szkodliwa dla wyjątkowych ludzi, a jest nią to, że mąż i żona nie powinni spać w tym samym łóżku. Prorok(saw) zwykł to robić, ale jego doskonałość była wzniosła i najdonioślejsza. To może nie miało wpływu na niego, ale inni ludzie muszą zachować ostrożność. Fakt jest, że stopień, w jakim ogarniają nas cielesne namiętności, jest to stopień zamknięcia duchowości. To jest to właśnie powód, dla którego islamski szariat mówi, żeby jeść i pić, ale nie przekraczać limitów. Dlaczego nie przekraczać limitów? Dlatego, ponieważ kiedy cielesne namiętności nadmiernie rosną, szkodzą duchowości. Tak więc dla tych ludzi, którzy trzymają swoje jaźnie pod kontrolą, spanie razem nie zaszkodzi, ale zwykli ludzie powinni powstrzymać się od tego. Te osoby, które nie mają pełnej i całkowitej kontroli nad swoim myślami nie powinny spać razem. Jeśli to zrobią, będą nadal budzić ich cielesne namiętności, a czasami zdarza się nawet, że zaczynają uprawiać seks lub uprawiać

miłość podczas snu. To ma zły wpływ na duchowość i powoduje lenistwo w budzeniu się.

13. **METODA TRZYNASTA** ma taką doskonałość, że nie tylko bardzo wspiera i pomaga we wstawaniu na *Tahadżdżud*, ale działając zgodnie z nią, człowiek jest również zbawiony od wielu grzechów i zła. A mianowicie, przed pójściem spać powinniśmy obserwować, czy jest jakaś złośliwość lub uraza w naszych sercach wobec kogokolwiek. A jeśli tak, to wyrzucmy to z naszego serca.

Rezultatem tego będzie oczyszczenie duszy, które osiągnięte w ten sposób da Ci możliwość wstawania na *Tahadżdżud*. Nawet jeśli tego rodzaju myśli mogą znowu obezwładnić osobę, należy je wyrzucić z serca przed pójściem spać w nocy, a serce musi zostać całkowicie oczyszczone. Nie ma żadnej krzywdy w takim postępowaniu. Jeśli rozważymy, że w tych myślach jest jakaś materialna korzyść, to osoba powinna powiedzieć swojemu

sercu, aby przypomniało ją ponownie w ciągu dnia. Nie ma walki podczas snu w nocy, z powodu której należy zachować ją w sercu.

Po pierwsze, gdy myśl zostanie wyko-rzeniona z serca, to stanie się tak, że nawet nie po-wróci. Po drugie, osoba jest zabezpieczona przed szkodami, które może ponieść dana osoba żywiąc takie myśli. Udowodniono, że im dłużej coś pozo-staje z innym, tym większy jest efekt, kiedy odcho-dzi. Na przykład, jeśli przecieracie coś szybko mo-kłą gąbką, trochę się zwilży, ale jeśli pozostawi-cie mokłą gąbkę na czymś przez dłuższy czas, sta-nie się całkowicie nasączone. Podobnie myśli, które pozostają z osobą długo, wsiąkają w jej serce, a myśli, które trzyma w swoim sercu podczas snu, dusza będzie powtarzała przez całą noc.

Takie myśli nie mogą wyrządzić w ciągu dnia aż tylu szkód, co w nocy, ponieważ umysł jest po-chłonięty innymi czynnościami i zapomina, ale w nocy powracają znowu i znowu. Tak więc, jeśli w chwili udania się na spoczynek pojawi się jakaś zła myśl, należy ją usunąć, aby nie została osadzona w

sercu. Bo jeśli zostanie osadzona, to będzie bardzo trudno jej odejść. A wtedy, co by było, gdyby osoba umarła w nocy? Straciłaby okazję szukania skruchy z powodu tej złej myśli. Zatem w ten sposób osoba uczyni siebie bojącą się. A kiedy myśl zostanie wyrzucona, otrzymuje się od niej wyzwolenie. Krótko mówiąc, w czasie kładzenia się spać, złe myśli nie mogą pozostać w jaźni. Kiedy kładzie się spać z oczyszczonym oraz wyczyszczonym sercem, wtedy z pewnością otrzyma się zdolność do przebudzenia się w czasie *Tahadżdżud*.

Dwadzieścia dwie metody koncentracji w Modlitwach

Opiszę teraz, jak utrzymać koncentrację w *Şalāt* – dużo ludzi zawsze o to pyta i dzisiaj opowiem o jej metodach. Niektóre z nich będą takie, że je wdrażacie, a nie czynicie prawdziwej z nich korzyści, a

przecież ci, którzy z nich korzystają, muszą na pewno czerpać z nich korzyści.

Faktem jest, że szariat ustanowił już pewne zasady w samym *Ṣalāt* w celu utrzymania koncentracji, ale z powodu nieświadomości, większość ludzi nie czerpie z nich żadnych korzyści. Oprócz tego opiszę też takie sposoby, których ludzie generalnie nie są świadomi i nie praktykują ich, chociaż korzystając z nich, można utrzymać uwagę w *Ṣalāt*.

Zanim zacznę wspominać pierwszy rodzaj technik, chciałbym stwierdzić, że Bóg Wszechmogący umieścił w człowieku zdolność, że gdy z czegoś korzysta, a jednocześnie wyobraża sobie jej korzyści i wierzy w to, wtedy osiąga znacznie większe korzyści.

[Eugen] Sadow był mistrzem kulturystyki w Europie. Píše, że należy ćwiczyć dla zdrowia i wigoru, ale w tym samym czasie, gdy to robicie, powinniście również myśleć, że wasze ramiona stają się silniejsze, a mięśnie twardnieją. To jest prawda, że ramiona stają się silniejsze podczas ćwiczeń, ale

kiedy to jest wykonane z myślą, że to jest ćwiczenie i jaki ma to wpływ na ciało, wtedy ciało staje się jeszcze bardziej gotowe na przyjęcie tego wpływu. A jeśli nie pamięta się o tym, to znaczna część wpływu jest tracona, a korzyść jest stosunkowo w dużym stopniu zmniejszona. Islamski szariat ustanowił również pewne zasady utrzymywania koncentracji:

1. **PIERWSZA METODA** to wykonanie *ḥuḍū* [ablucji dla modlitwy], którą każdy, kto ma ofiarować *Ṣalāṭ*, musi wykonać. Mądrość w tym jest taka, że Allah Wywyższony stworzył pewne sposoby przekazywania myśli i uczuć do innych osób. Jednym z nich jest układ nerwowy. Przez nie myśli i uczucia człowieka wpływają na inne rzeczy, a układ nerwowy służy jako ścieżka. To właśnie dlatego Prorok(saw) zwykł recytować *Ājatul - Kursī*, potem dmuchać na swoje dłonie, a następnie przesunąć dłońmi wzdłuż całego ciała. Czy to był tylko frywolny akt? Zdecydowanie nie!

Wręcz przeciwnie, prawda jest taka, że nerwy, głos i oddech wszystkie są sposobami przekazywania myśli. Zatem, Prorok(saw) połączył wszystkie te trzy sposoby. Wyrecytował *Ājatul - Kursī*, potem dmuchnął w dłonie, a potem przesunął dłońmi po całym ciele. Krótko mówiąc, głos, nerwy, wzrok, oddech itp. są sposobami, jakimi myśli mogą rozpraszać się. Dlatego praktyka

دم کرنا — dmuchanie [dmuchanie na kogoś po wyrecytowaniu kilku słów modlitwy, itp.] przez sprawiedliwych muzułmanów jest udowodniona i w rzeczywistości jest zgłaszane także od Proroka(saw). Tak więc, skoro myśli emanują przez nerwy i rozpraszają się, to aby utrzymać je pod kontrolą, Prorok(saw) polecił nam dokonywać ablucji. A ponieważ głównymi punktami ich wydzielania się są ramiona, stopy i usta, doświadczono, że kiedy wylewa się na nie wodę, strumień myśli — który dotychczas z nich emanował — zatrzymuje się i myśli przestają pojawiać się. Jest to sprawdzone zjawisko i jest to również jeden z celów wykonywania ablucji.

Istnieje wiele innych punktów mądrości w wykonywaniu ablucji, ale jest to również jeden z nich, że w ten sposób strumień myśli zatrzymuje się, a kiedy to się stanie, osiąga się spokój, a kiedy zostaje osiągnięty, uwaga może pozostać ustabilizowana. Tak więc ablucja posiada wysoką rangę pośród sposobów utrzymania koncentracji. Kiedy zaczniecie robić ablucję powinniście również pomyśleć, że czynicie to, aby zatrzymać rozproszone myśli. Kiedy to zrobicie, wtedy osiągnięcie spokoju w swoim *Ṣalāt*, a myśli nie będą w stanie rozpraszać waszej uwagi.

2. **DRUGA METODA** osiągania koncentracji to ta nakazana przez islamski szariat – aby *Ṣalāt* była ofiarowana w meczecie. Jest to cecha ludzka, że kiedy widzi się coś, to wytwarza myśl o czymś jeszcze. Na przykład osoba spotyka osobę X i również pyta ją o jej syna, osobę Y. Nawet jeśli osoby Y nie ma przed nim, widząc osobę X, pamięta również osobę Y. Zatem, konstrukcja ludzkiego mózgu jest taka, że gdy coś pojawia się

przed nim, wtedy przypomina również te inne rzeczy, które są z nim związane. Tak więc, jeśli człowiek ofiarowuje *Ṣalāt* w jakimś miejscu, które nie ma specjalnego związku z *Ṣalāt*, wtedy nie przywoła czegokolwiek w szczególności. Jednakże, kiedy oferuje *Ṣalāt* w takim miejscu, gdzie odmawia się *Ṣalāt* rano i wieczorem, na pewno pomyśli, że stoi w tym domu tego Boga, dla którego czci to miejsce zostało zbudowane i spoczywa na nim odpowiedzialność, aby podążał za Nim i był Mu posłuszny z całą szczerością serca.

To jest rzeczywiście powód, dla którego Prorok(saw) poinstruował, że muzułmanie powinni zarezerwować określone miejsce dla Modlitwy w swoich domach i nie powinni robić nic więcej w tym miejscu, z wyjątkiem ofiarowania modlitw, aby modląc się w takim miejscu myśleli, że to jest miejsce czczenia Boga Wszechmogącego (*Mishkāṭ al-Maṣābīḥ*, Kitabus-Ṣalāt, Bābul Masājīd wa Mawad'iṣ-Ṣalāt; Hadis 717).¹⁹

19

Możliwe, że niektórym z was nigdy taka myśli nie przeszła przez głowę, nawet gdy poszłicie do meczetu, ale teraz, gdy mądrość kryjąca się za pójściem, aby ofiarować Modlitwę w meczecie, stała się wam znana i z tą myślą, idąc do meczetu, aby ofiarować swoje modlitwy, wasze myśli natychmiast zatrzymają się i osiągniecie spokój oraz wyciszenie.

3. **TRZECIĄ METODĄ** jest polecenie, by zwrócić się w kierunku Qiblah [kierunek Ka'bah w Mekce] również pomaga w utrzymaniu koncentracji. Święte miasto Mekka posiada wiele godności. Z rozkazu Boga pewien człowiek pozostawił jego żonę i dziecko w tym miejscu bez zaopatrzenia, bez ludności i bez ochrony. A ponieważ zrobił to

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ أَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِنَاءَ الْمَسْجِدِ فِي الدُّورِ وَأَنْ يُنْظَفَ وَيُطِيبَ

Aisza, niech Allah będzie z niej zadowolony, opowiada: Posłaniec Allaha(śas) nakazał wybudować meczet w dzielnicy mieszkalnej, a także posprzątać i poperfumować. (*Mishkāṭ al-Maṣābīḥ*, Kitabus-Ṣalāt, Bābul Masājid wa Mawad'iṣ-Ṣalāt; Hadis 717)

dla Boga, Bóg Wszechmogący sprawił, że jego potomstwo tak się rozrosło, że stało tak niezliczone jak gwiazdy na niebie. Odtąd, wielu proroków urodziło się w jego potomstwie i wreszcie, ten człowiek, który przyszedł jako Prorok do całej ludzkości, pochodził również z jego potomstwa.

Tak więc, gdy ktoś wstaje, aby pomodlić się, odwracając twarz w kierunku Mekki i rozumie mądrość kryjącą się za nakazem ustawiania się w tym kierunku, aby ofiarować *Ṣalāt*, wydarzenie dotyczące Hazrat Ismaila(as) natychmiast ma na niego wpływ. Jego umysł zwraca uwagę na fakt, że Bóg, dla którego czczenia on teraz stoi, jest Panem Wielkiego Honoru i Ogromnej Mocy. Gdy ta świadomość świta, jego rozproszone myśli są usuwane i poddają się działaniu Majestatyeczności oraz Chwały Boga Wszechmogącego.

4. **CZWARTA METODA** Prorok(saw) nakazał wołanie *Adhān* [Wezwanie do modlitwy]. Kiedy zostanie głośno ogłoszone, *Allāho Akbar*,

[„Allah jest Największy, Allah jest Największy”] i chociaż *Ṣalāt* nie zaczyna się natychmiast, w tym czasie ci, którzy mają ofiarować *Ṣalāt*, są poinformowani w ten sposób, że powinni przyjść do meczetu, aby ofiarować *Ṣalāt*, dokładnie zastanawiając się i uświadamiając sobie, że prezentują się przed Chwalebnym Bogiem Wielkiego Zaszczytu. Tak więc, gdy ktoś słyszy *Adhān*, Wielkość i Wzniosłość Boga Wszechmogącego będzie miała szczególny wpływ na niego i dzięki temu jego uwaga pozostanie skupiona na *Ṣalāt*. Prorok(saw) powiedział, że *Adhān* jest wzywany, by zmusić szatana do ucieczki. Jest relacjonowane w hadisie, że gdy wzywany jest *Adhān*, szatan ucieka daleko.

Tak więc, gdy ktoś uważa, że celem tematu związanego z *Adhānem* jest przyciągnięcie uwagi wszystkich na Wielkość i Chwałę Allaha Wywyższonego, przyjdzie, aby również wspominać leżącą u podstaw tego podstawową mądrość. Ludzie, którzy słyszeli tę mądrość dzisiaj, przypomną sobie ten aspekt, gdy usłyszą *Adhān*, a gdy

zostanie zapamiętany, również odniesie skutek. To jest zasada, że gdy pojawia się jedna myśl, wtedy pozostałe myśli są usunięte. Tak więc, gdy myśli o Wielkości i Chwale Boga Wszechmogący rozwijają się, inne myśli znikną, a koncentracja zostanie osiągnięta.

5. **PIĄTĄ METODĄ** jest *lqāmat* [skrótowa wersja *Adhān* wołanego tuż przed rozpoczęciem zgromadzeniowego *Ṣalāt*]. Zwraca to również uwagę na Wielkość i Majestat Boga, a wspomniana mądrość w odniesieniu do *Adhānu* jest rzeczywiście również w tym odnaleziona. Prorok(saw) również mówił o *lqāmat*, że Szatan ucieka na jego dźwięk. (*Ṣāḥiḥ Muslim*, Kitābuṣ - Ṣalāt, Bāb Faḍlil-Adhān wa Harab-ish-Shaitān ‘inda Samā’ihī; Hadis 388).²⁰

20

عَنْ أَبِي سُوَيْبَانَ عَنْ جَابِرٍ قَالَ سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ إِنَّ الشَّيْطَانَ إِذَا سَمِعَ النِّدَاءَ بِالصَّلَاةِ ذَهَبَ حَتَّى يَكُونَ مَكَانَ الرُّوحَاءِ.

Znaczenie tego jest rzeczywiście, że przez to złe podszepty są usuwane, a uwaga rozwija się ku Bogu Wszechmogącemu.

6. **SZÓSTĄ METODĄ** jest tworzenie rzędów [w modlitwie zgromadzeniowej]. Porządek w formacji fizycznej sprzyja porządkowi w myślach i zabezpiecza przed ich rozproszeniem. Kiedy rzędy są fizycznie uformowane, wewnętrzna gorliwość też jest wpleciona w linię. A co za niesamowity spektakl jest wtedy, gdy wszyscy ludzie stoją w milczeniu i cicho przed Królem królów! Prorok(saw) powiedział: „Wyprostujcie wasze rzędy. W przeciwnym razie wasze serca będą krzywe,” (*Ṣāḥiḥ Muslim*, Kitābuṣ-Ṣalāt, Bāb Taswiyatiṣ-Sufūfi wa Iqāmatihā wa Faḍlil-Awwali fal-Awwali

Abu Sufyan opowiada, że Jabir słyszał, jak Poślaniec Al-laha(ṣas) powiedział: Kiedy szatan słyszy wezwanie do modlitwy, ucieka na odległość taką jak Rauha [dystans trzydziestu sześciu mil z Medyny].

(*Ṣāḥiḥ Muslim*, Kitābuṣ -Ṣalāt, Bāb Faḍlil-Adhān wa Harab-ish-Shaitān ‘inda Samā’ihī; Hadis 388).

minhā wal-lzdiḥāmi „Alas-Şaffil-Awwali wal-Musābaqati ilaiḥā wat-Taqdīmi Aulal-Faḍli wa Taqrībihim min-al-Imām; Hadis 432).²¹

Jaki jest wpływ prostego rzędu? Taki sam jak widzialne ma wpływ na niewidzialne. Z tego powodu, jeśli zewnątrznie nie ma porządku, to wpływa również to na prawidłowość wewnętrzną.

7. SIÓDMA METODA to *Nijjat* [Deklaracja Intencji Modlitwy], ponieważ kiedy człowiek mówi swojej duszy, że ma zamiar stanąć do zadania, wtedy

21

عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ قَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَمْسَحُ مَنَاكِبَنَا فِي الصَّلَاةِ وَيَقُولُ اسْتَوُوا وَلَا تَحْتَلِفُوا فَتَحْتَلِفَ قُلُوبُكُمْ.

Abu Mas'ud opowiada, że: Połaniec Allaha (şas) miał zwyczaj kładzenia ręki na nasze ramiona w modlitwie i mówił: Trzymajcie (rzędy) prosto, nie bądźcie nieregularni, ponieważ spowoduje to dysonans w waszych sercach.” (*Şāḥiḥ Muslim*, Kitābuş-Şalāt, Bāb Taswiyatiş-Sufūfi wa Iqāmatihā wa Faḍlil-Awwali fal-Awwali minhā wal-lzdiḥāmi „Alas-Şaffil-Awwali wal-Musābaqati ilaiḥā wat-Taqdīmi Aulal-Faḍli wa Taqrībihim min-al-Imām; Hadis 432)

jego uwaga skupia się na tym. A *Nijjat* nie oznacza, że musicie wymówić słownie „za tym Imamem”, liczbę *rak'āt Ṣalāt*, zwrócenie twarzą do Ka'ba, itd., ale raczej należy uczynić intencję we własnym umyśle, że zamierza się ofiarować *Ṣalāt*.

Mówi się o pewnym człowieku, że rozwinął szaloną pasję ofiarowania *Nijjat*. A jeśli stał w rzędzie innym niż ten bezpośrednio za imamem i powiedział jego *Nijjat*: „Za tym imamem”, myśl przychodziła do niego, że nie stoi za imamem i że przed nim była jakaś inna osoba. Dlatego przesunął się do przodu i powiedział: „Za tym imamem”. Ale znowu miał wątpliwości, że nawet wtedy nie był za imamem, zatem poszedł i stanął tuż za imamem i dotykając imama powiedział: „Za tym imamem”. Ludzie, którzy cierpią z powodu takich irracjonalnych wątpliwości popełniają błąd, a jego wynik jest bardzo destrukcyjny, obracając *Nijjat* w nieszczęście.

Nijjat jest w rzeczywistości związane z sercem, ale kiedy wstają, niektórzy ludzie nie mają najmniejszego pojęcia, co mają zamiar zrobić. Tak więc, kiedy macie zamiar ofiarować *Ṣalāt*, przenieście również *Ṣalāt* do umysłu i sformułujcie myśl, co macie zamiar robić. Kiedy to zrozumiecie, od tego momentu zaczniecie rozwijać głęboki szacunek w was, a kiedy to zaistnieje, wtedy koncentracja również może być utrzymywana.

8. **ÓSMĄ METODĄ** jest *Ṣalāt* zbiorowe, ponieważ ofiarowując w ten sposób *Ṣalāt*, słowa od imama przykuwające waszą uwagę do wielkości Boga Wszechmogącego spadły na wasze uszy. A osoba, która może być niedbała i wpada w inne myśli jest szturchnięta. Na przykład, gdy *Allāho Akbar* zostaje zawołane, jest jakby zaalarmowany, że „Strzeż się! Stań z pełną uwagą dla Tego, bowiem Ten Jeden, w Którego obecności zaraz staniesz jest Niesamowicie Wielki”.

Następnie, gdy spędzacie trochę czasu w pozycji stojącej i wszelkiego rodzaju myśli zaczynają pojawiać się w sercu, imam znowu głośno mówi, *Allāho Akbar*, że „Allah jest rzeczywiście Największy”. Znowu, po chwili, kiedy nieuwaga podnosi głowę, dźwięk **سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ** ُ [Sami-‘*Allāho li-man Ḥamidah* – „Bóg wysłuchuje tego, kto Go wychwala”] – sprawia, że spada na uszy, przypominając osobie, że Allah Wywyższony słyszy i akceptuje słowa osoby, która Go wychwala. I w ten sposób zwraca uwagę, że jeśli chce odnieść jakąś korzyść, powinien zaangażować się w wychwalanie Wywyższonego Allaha. W przeciwnym razie po prostu będzie marnował czas.

Krótko mówiąc, imam ciągle przypomina i ostrzega tych, którzy za nim oferują *Ṣalāt*. To jest rzeczywiście powód, dla którego imam ma wyższą rangę niż wyznawcy, bo ciągle przykuwa ich uwagę, że stoją w obecności Największego ze wszystkich Królów – bądźcie czujni.

9. DZIEWIĄTĄ METODĄ utrzymania uwagi jest to, że islam nie przyjął jednej postawy dla *Ṣalāt*, ale utrzymywał ją w różnych konfiguracjach. Jeśli ktoś staje się niedbały lub zostaje pochłonięty innymi myślami, oferując *Ṣalāt*, jego przejście do *rukū'* [pokłony] i *sadḡda* [padnięcie na twarz] zwracają jego uwagę na *Ṣalāt*, nawet jeśli ktoś przyjmuje te postawy z przyzwyczajenia. Jednak ruch jest czymś takim, że ostrzega niedbałą osobę. Czczenie w innych religiach nie ma tej cechy. Tę doskonałość posiada tylko islam.

10. DZIESIĄTĄ METODĄ — wykonanie *Sunny* przed i po obowiązkowych Modlitwach jest dziesiątą metodą.

Jest to prawo natury, że gdy coś ma się wydarzyć, część jego skutków ujawnia się wcześniej, a część pojawia się później. Na przykład, gdy słońce ma wzejść — aczkolwiek jeszcze nie wzeszło — światło wciąż zaczyna rozpraszać się. Podobnie, nawet po tym, jak zajdzie, światło utrzymuje się

przez jakiś czas. Aktywność, która jest zgodna z życzeniami, z których czerpie się przyjemność, albo nic nierobienie, które może prowadzić do straty, dominuje [nad umysłem] nad innym zadaniem, które ma w porównaniu mniejszy wpływ.

Na przykład, jeśli ktoś jest zaangażowany w zadanie, w którym nie widzi żadnej znaczącej korzyści, a ma potem coś do zrobienia, z wykonania czegoś ma nadzieję na znaczne korzyści, lub istnieje niebezpieczeństwo jakiejś szkody, jeśli nie zostanie wykonane, lub że zadanie jest zgodne z jego pragnieniami, to wtedy myśli o tym drugim zadaniu zdominują sprawę, którą się zajmuje, a jego uwaga pozostanie tym zajęta. Weźmy na przykład pracownika w biurze. Jeśli ma wykonać osobiste zadanie po godzinach pracy zacznie o tym myśleć przez godzinę lub dwie, zanim opuści swoje biuro. A jeśli ważne zadanie w interesie biurowym przyciągnęło jego uwagę, a wtedy—nawet po zakończeniu urzędowego obowiązku – jego uwaga pozostanie skupiona na tym w drodze [do domu] i

przez jakiś czas nawet w domu. Dopiero za jakiś czas zajmie się sprawami bieżącymi.

To właśnie dzięki tej mądrości Prorok (saw) nakazał *Sunny* przed i po *Farḍ* [Obowiązkowe] Modlitwie, aby jeśli umysł był wcześniej zajęty jakimiś myślami rozpoczynając *Ṣalāt* nie powinny one negatywnie wpływać na *Farḍ* i czynić je wadliwymi. Zamiast tego, zakopując je w ofierze *Sunny*, człowiek powinien czuć się zadowolony, aby zwracać pełną uwagę na *Farḍ*. Podobnie, *Sunna* została również wyznaczona po Modlitwach *Farḍ*, więc jeśli są inne ważne obowiązki do wykonania po *Ṣalāt*, te myśli nie powinny trafiać do serca osoby i zepsuć jej *Ṣalāt*, zanim zakończy ofiarowanie *Farḍ*. W ten sposób osoba może spokojnie odprawiać *Ṣalāt*, bo – jak już wspomniałem – zabłąkane myśli powstają i przeszkadzają, gdy wykonywane zadanie ma zostać zakończone i zamierza rozpocząć kolejne. Kiedy ktoś myśli, że jeszcze nie skończył — że *Sunna* jeszcze nie była ofiarowana – jego myśli pozostaną stłumione. A to

jest jeden wielki punkt mądrości spośród wielu, które leżą u podstaw nakazu *Sunny*.

Tak więc Prorok(saw) wyznaczył *Sunny* zgodnie z różnymi porami. Od pory Modlitwy *Zuħr* [wczesne popołudnie] jest to czas wielkiego zaangażowania w inne zadania, dlatego wyznaczył wcześniej cztery lub dwie *Sunny* i dwie lub cztery *Sunny* po. To tak, jakby wyznaczył dwóch wartowników chroniących *Fard*, aby powstrzymali myśli, które mogą je przeniknąć.

Nie ma *Sunny* przed *‘Aħr* [Modlitwa późnym popołudniem], ale są *Nałāfil* – można je przestrzegać lub pominąć – powodem jest to, że w czasie *‘Aħr*, w pewnym sensie, skończono inne czynności. Po drugie dlatego, że nadszedł czas na zakończenie wykonania wszystkich rzeczy, Modlitwa w tym czasie jest zatem bardzo krótka, ale jest *Zikr* po *‘Aħr* do *Magħrib*. Jak powiedziałem wcześniej, nie ma *Sunny* przed Modlitwą *Magħrib*, ponieważ czas jest bardzo krótki, ale są dwie *Sunny* po *Magħrib*. Ogólnie rzecz biorąc, ludzie

jedzą po *Maghrib* i angażują się w innych takich działaniach, więc te dwie *Sunny* chronią *Farā'id* [l.mn. od *Fard*, obowiązkowa część *Ṣalāt*] przed takimi myślami. Nie ma *Sunny* przed modlitwą *Iszā* [modlitwa nocna przed pójściem spać], ponieważ obowiązki, które zwykle wykonuje dana osoba przed tą modlitwą nie są tego rodzaju, że ich efekt pozostanie. Są jednak *Naṭāfil*. Jeśli ktoś chce i czuje potrzebę, może je oferować. Ale po *Iszā*, bo nadszedł czas iść spać, a temperament skłania się do odpoczynku po całym dniu pracy, dwie *Sunna* i trzy *Ḥitr* [trzy *rak'āt* nakazane jako niezbędne] są wyznaczane, z których *Ḥitr* można również wykonać w późniejszym czasie.

Przed *Fadžr* [rano wyznaczono dwie Modlitwy *Sunna*], aby nie było żadnych zaniechań w *Ṣalāt* właśnie z powodu obudzenia się ze snu. Te *Sunny* zatrzymują nieostrożność i myśli wynikające ze snu. Po tym nie ma *Sunna*, ponieważ generalnie nie ma szczególnej pracy jaką można wykonywać później, aż

do wschodu słońca. Jednakże, *Zikr* został nakazany.

Są to te, które zostały dołączone do *Ṣalāt* przez szariat, aby utrzymać koncentrację w *Ṣalāt*, ale korzyści można z nich wyciągnąć tylko wtedy, gdy człowiek dołoży starań, aby je również zrozumieć. Właśnie dlatego wspomniałem, abyście mogli się z nimi zapoznać i odnieść z nich pożytek, a także – jeśli Bóg zechce – ci ludzie, którzy działają na ich podstawie, pamiętając o ukrytej mądrości, z pewnością odniosą korzyść.

Należy jednak dobrze pamiętać, że tak samo jak ludzkie ciało ma stawy, w ten sam sposób słowa, które są recytowane podczas stania, pokłonów, itp. są stawami *Ṣalāt*. Szczególną uwagę należy zwrócić na słowa, które są recytowane na tych stawach. Jeśli tak się stanie, wtedy *Ṣalāt* stanie się bardzo silne. W przeciwnym razie poniesie porażkę.

Teraz wyjaśnię te metody utrzymania uwagi w *Ṣalāt*, które nie są uwzględnione w warunkach *Ṣalāt*, ani Szariat nie nakazał je jako składniki *Ṣalāt*, ale jeśli się postępuje zgodnie z tymi technikami, wtedy można utrzymać koncentrację podczas *Ṣalāt*.

11. METODA JEDENASTA — jeśli nie jesteście w stanie utrzymać uwagi podczas oferowania *Ṣalāt*, recytujcie słowa wolniej i wolniej. W taki sposób zaprojektowana jest struktura ludzkiego mózgu, który natychmiast wysuwa na pierwszy plan tą ideę, która jest wielokrotnie wprowadzona do niego. A ten, który wychodzi na przód tylko okazjonalnie z trudem może to wywołać. Na przykład, jeśli osoba X jest widywana codziennie, to myśląc o niej, jej wizerunek natychmiast przyjdzie do głowy, ale jeśli będzie rzadko widywana, jej wizerunek pojawi się dopiero po chwili, gdy jej imię jest słyszane lub wypowiedziane, a nawet to nie będzie do końca jasne.

Następnie spójrz na język, którego nauczyłeś się w dzieciństwie. Jeśli człowiek mówi lub słyszy

jakikolwiek fragment w tym języku, znaczenia przychodzą mu na myśl wraz z jego słowami. Na przykład, jeśli przychodzi na myśl słowo oznaczające wodę, wtedy – bez przerwy – przychodzi też do głowy pojęcie wody. Lub jeśli od kogokolwiek jest usłyszane słowo oznaczające chleb, wtedy — bez zwłoki — w jego umyśle pojawi się znaczenie chleba.

Jednak tak nie jest, gdy w języku obcym nie osiągnięto pełnego mistrzostwa. Zamiast tego, znaczenie przychodzi na myśl długo po wysłuchaniu słów. Na przykład dzieci uczące się języka angielskiego: dopóki nie osiągną biegłości w posługiwaniu się angielskim, gdy czytają w książce słowo *cat*, realizm tego słowa przyjdzie im do głowy dopiero po jakimś czasie, ale po wypowiedzeniu *billi* [słowo oznaczające kota w urdu], obraz tego zwierzęcia natychmiast przyjdzie im do głowy. To jest rzeczywisty powód, dla którego – z wyjątkiem ludzi, którzy mówią po arabsku — muzułmanie, którzy na ogół nie są zaznajomieni z arabskim nie mogą utrzymać uwagi w *Ṣalāt*, ponieważ uwagę można utrzymać

tylko wtedy, gdy znaczenia wypowiedzianych słów są również obecne w czyimś umyśle. Ale z powodu braku znajomości języka arabskiego, kiedy recytują arabskie fragmenty, znaczenia tych słów nie pojawiają się w ich umyśle. Zamiast tego, znaczenia i słowa mieszają się. Na przykład, gdy ktoś mówi [اِيَّكَ نَعْبُدُ] Ijjaka na'budu— Ciebie tylko czcimy], a nie znaczenie tego zdania, ale znaczenie słowa [الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ] *Ar-Raḥmān-ir-Raḥīm* – Litościwemu, Miłosiernemu], a może مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ [Māliku Yaumid - Dīn — Pan Dnia Sądu] pojawiają się w jego mózgu. Z tego powodu nie można utrzymać pełnej uwagi ani nie można w pełni osiągnąć korzyści płynących z *Ṣalāt*.

W związku z tym ludzie, którzy nie są dobrze zorientowani w języku arabskim i nie panują nad nim zbyt, tak aby – jak w przypadku języka ojczystego — jego słowa i ich znaczenia pojawiały się w umyśle jednocześnie. Nie powinni przechodzić dalej w ofiarowaniu *Ṣalāt*, dopóki znaczenie zdania, które recytują nie pojawi się w ich umyśle. Na przykład, kiedy recytują بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ [*Bismillāh-ir-Raḥmān-ir-*

Rahīm „W I imię Allaha, Miłosiernego, Litościwego”], wtedy dopóki jego znaczenie nie przyjdzie do ich umysłu w wyraźny sposób, nie powinni mówić *Alḥamdulillāhi Rabb-il-Ālamīn* [„Wszelka chwała należyta jest Allahowi, Panu światów] i dopóki znaczenie tego wersetu nie przychodzi na myśl, nie powinni przechodzić do *Ar-Raḥmān-ir-Raḥīm* [„Miłosiernemu, Litościwemu”]. Powinni to zrobić podobnie ze wszystkimi wersetami, ponieważ jeśli tego nie zrobią, słowa, które będą recytować językiem, będą różnić się od znaczenia pojawiającego się w ich umysłach, a w konsekwencji myśli zostaną rozproszone. A kiedy następuje rozproszenie, koncentracja nie może utrzymać się. Ludzie, którzy znają arabski, nawet jeśli szybko recytują, chociaż znaczenie przyjdzie im do głowy natychmiast, nie dostaną szansy na wchłonięcie do serca [tego znaczenia]. Z tego powodu powinni także powoli recytować Koran i posuwać się naprzód z częstymi przerwami.

Nie jest to ważne tylko dla Koranu. Raczej to samo powinno odbywać się podczas konsultacji i

porad. Kiedyś Hazrat Abu Hurairahra, szybko i dobitnie opowiadał hadis. Hazrat 'Aiszah (ra) zapytała, kim jest i co robi. Powiedział jej swoje imię oraz że opowiada o wypowiedzi Proroka(saw). Zapytała: „Czy w ten sposób Prorok(saw) przemawiał?”

Usłyszawszy to, zamilkł.

Krótko mówiąc, jest to *Sunna* [praktyka] Proroka(saw), że nie tylko w recytacji Koranu, ale także w ogólnym poradnictwie lub doradztwie, mówił powoli. Zatem, aby utrzymać uwagę, powinniście również działać na podstawie tego nakazu i *Sunna*. W ten sposób koncentracja będzie doskonale utrzymana, ponieważ nie będzie zamieszania, gdzie język wypowiada jedną rzecz, podczas gdy umysł przestrzega w nim coś innego.

12. DWUNASTA METODA to ta, która została zalecona przez Proroka(saw), ale wiele osób jest wobec niej niedbałych. Prorok(saw) powiedział, że kiedy staje się, aby ofiarować *Ṣalāt*, powinniście skierować swój wzrok na miejsce padnięcia na twarz. Jest wielu ludzi, którzy zamykają oczy po wstaniu

myśląc, że w ten sposób ich uwaga zostanie utrzymana, podczas gdy uwagę można utrzymać poprzez otwarte oczy. To jest rzeczywiście powód, dla którego Prorok(saw) radził nam, że po wstaniu[z pozycji siedzącej] powinniśmy skierować nasz wzrok na miejsce pokłonu.

W swojej książce *Awārif-il-Ma'ārif*, Hazrat Shihāb-ud-Din Suhrawardi (rta) pisze, że podczas *rukū'* [pokłon w Modlitwie], oczy powinny być skupione między dwiema stopami i moim zdaniem jest to poprawne ('*Awarifil-Ma'ārif*, al-Bāb as-Sabi' wath-Thalāthun fī Wasfī Ṣalāti Ahlil-Qurb. tom. 2, str. 340, wydana przez Maktabat ath-Thaqāfah ad-Dīniyyah, Kair, 2006).²² Jest to również korzystne dla oczu jak również powoduje rozwój większego szacunku.

22

وَيَكُونُ فِي رُكُوعِهِ نَاطِرًا نَحْوَ قَدَمَيْهِ.

A kiedy ktoś znajduje się w pozycji *rukū'* powinien patrzeć w kierunku swoich stóp. ('*Awarifil-Ma'ārif*, al-Bāb as-Sabi' wath-Thalāthun fī Wasfī Ṣalāti Ahlil-Qurb. tom. 2, str. 340, wydana przez Maktabat ath-Thaqāfah ad-Dīniyyah, Kair, 2006).

W ograniczaniu zakresu widzenia tkwi bardzo wielka mądrość i jest nią to, że Bóg Wszechmogący stwarzając człowieka umieścił w nim tę cechę, która, gdy działa jeden z jego zmysłów, inne zmysły stają się nieczułe. Na przykład, gdy oczy doskonale się skupiają, uszy są zamknięte. Zatem, kiedy oczy są zajęte patrzeniem na coś z pełną mocą, jeśli ktoś wrzeszczy, nie będzie to usłyszane. A kiedy uszy są tak całkowicie zajęte słuchaniem czegoś, zdolność węchu nosa jest zawieszona. A kiedy nos jest całkowicie zajęty wąchaniem czegoś z całą jego zdolnością, uszy i oczy zawieszają wykonywanie swoich zadań. Tak więc, gdy jeden zmysł jest zaangażowany w działanie i osiąga optymalną wydajność, inne zmysły nie działają, ale kiedy wszystkie zmysły są bezczynne i żaden z nich nie jest zaangażowany w wykonywanie swojej pracy, wada rozwija, w ten sposób różne i rozmaite myśli zostają rozbudzone.

Powodem tego jest to, że kiedy działa jeden zmysł, wtedy nie pojawiają się myśli związane z innymi zmysłami. To jest rzeczywiście powodem, dla

którego ten zmysł powstrzymuje inne myśli od wydostania się. Tak więc, gdy oczy są zajęte wykonywaniem swojego zadania podczas *Ṣalāt* i są zaangażowane w widzenie, wtedy w umyśle nie pojawią się różne i różnorodne myśli. Ten fakt wyszedł na światło dzienne dzięki rzeczywistemu eksperymentowi fizycznemu, ale spójrzcie, pamiętając o tej naturalnej mądrości, 1300 lat wcześniej Prorok(saw) udzielił instrukcji, aby mieć oczy otwarte podczas *Ṣalāt*. Co więcej, zdał sobie sprawę, że kiedy ten konkretny zmysł jest zaangażowany w działanie, osoba ucieknie od różnych myśli.

Gdyby zastosowano zmysł węchu, byłoby najpierw konieczne zaaranżowanie zapachów, ale potem nie można określić zdolności wyczuwania nosa. Jeśli różni ludzie, którzy byliby obecni razem ofiarowując *Ṣalāt* lub przechodząc obok, byli użytkownikami różnych zapachów, to uwaga zamiast będąc skupionym, wędrowałby z jednej strony na drugą. Podobnie jak zmysł nosa, zmysł, który posiada ucho również nie można rozgraniczać. To nie

jest w mocy człowieka, że powinien słyszeć tylko to, co chce usłyszeć, a nie słyszeć czego nie chce słyszeć. Bez względu na liczbę dźwięków które pojawiają się w każdej chwili, człowiek jest zmuszony je wszystkie usłyszeć. Raczej, jeśli wiele dźwięków wznosi się jednocześnie, człowiek nic nie słyszy w ogóle. Tak więc, jeśli uszy będą działały albo usłyszą wszystko dźwięki lub nic.

Jednak w przeciwieństwie do tych zmysłów, wzrok jest pod ludzką kontrolą. Może utrzymać w jednym miejscu i trzymać z daleka od tego, czego nie chce widzieć bez żadnego zamieszania. Może skupić wzrok na tym, co bez trudu chce zobaczyć. Tak więc, pod przykazaniem Boga Wszechmogącego, Prorok(saw) wybrał ten zmysł do osiągnięcia koncentracji w *Ṣalāt* i polecił, abyśmy skupili nasze oczy na miejscu padnięcia na twarz podczas *Ṣalāt*.

Niemniej jednak jednocześnie przekazał, że nie powinna znajdować się piękna rzecz w miejscu pokłonu, ale raczej powinna istnieć jednolitość obrazu, znaczy tego samego rodzaju. Kiedy

muzułmanin skupia swój wzrok na miejscu pokłonu, a zatem, po pierwsze, myśl o padnięciu na twarz przeważająca nad jego umysłem sprawi, że będzie zajęty myślą o czczeniu. Po drugie, w ten sposób jego inne zmysły, które z reguły muszą być albo całkowicie wolne, albo całkowicie zamknięte, będą zamknięte. Trzecią korzyścią będzie to, że skoro myśli są w rzeczywistości pod wpływem zewnętrznych wpływów, które z kolei są postrzegane poprzez zmysły – ale ponieważ wzrok został wprowadzony do pracy, inne zmysły stają się nieaktywne, a ponieważ przed oczami nie będzie niczego, co może wzbudzić inne myśli niż *Ṣalāt*, osoba zaangażowana w *Ṣalāt* będzie miała uwagę skupioną tylko na *Ṣalāt*.

To jest udowodnione, że pochodzi od Proroka(saw): kiedyś przed miejscem, w którym Prorok odmawiał swoją Modlitwę, umieszczano zdobione prześcieradło. Polecił go usunąć, wskazując, że z tego powodu nie można utrzymać uwagi w *Ṣalāt*. (*Ṣaḥīḥ al-Bukhārī*, Kitābuṣ-Ṣalāt, Bābu w Ṣalla fī Thaubin Muṣallibin au Taṣāwīr hal Tafsudu

Ṣalātuhū wa mā Yunhā min Dhālik; Hadis 374).²³
 Udzielił tej instrukcji dla korzyści jego *Ummah*.

13. METODA TRZYNASTA — jak już wspomniałem, gdy ktoś stoi, aby ofiarować *Ṣalāt*, powinien to zrobić po uczynieniu *Nijjat* i *Qaṣad* [Deklaracja Postanowienia]. Podobnie powinien również zdecydować, że nie pozwoli żadnej myśli wejść do *Ṣalāt*. Oczywiście każdy wie, że nie powinien dopuścić, aby myśli nadeszły, a stare sprawy zostaną zapominane. Zatem kiedy ktoś wstaje, aby dokonać

23

عَنْ أَنَسٍ كَانَ قِرَامٌ لِعَائِشَةَ سَتَرَتْ بِهِ جَانِبَ بَيْتِهَا فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَمِيطِي عَنَّا قِرَامَكَ هَذَا فَإِنَّهُ لَا تَزَالُ تَصَاوِرُهُ تَعْرِضُ فِي صَلَاتِي.

Anas opowiada, że Aisza(ra) miała *qirām* [cienka, wełniana kurtyna z wzorami], którą zasłoniła jedną stronę swojego domu. Prorok(śas) powiedział: „Zabierz twój *qirām*, ponieważ jej wzory rozciągają się przede mną podczas modlitwy.” (Ṣaḥīḥ al-Bukhārī, Kitābuṣ-Ṣalāt, Bābu w Ṣalla fi Thaubin Muṣallibin au Taṣāwīr hal Tafsudu Ṣalātuhū wa mā Yunhā min Dhālik; Hadis 374).

Ṣalāt, powinien sobie wtedy przypomnieć, że nie pozwoli żadnej innej myśli przyjść do głowy podczas *Ṣalāt*.

14. **METODA CZTERNASTA** — Kiedy wierzący stoi za imamem, aby ofiarować *Ṣalāt*, recytacja imama utrzymuje go w stanie czuwania i czujności. To tak, jakby imam chronił go. (Z tego można dowiedzieć się, jak ważne jest oferowanie *Ṣalāt* za imamem). Lecz kiedy oferuje się Modlitwę samotnie, powinno postępować się zgodnie z tą doskonałą metodą stosowaną przez Proroka(saw), jego Towarzy-szy(ra) i wielu wielkich sufich, to znaczy wielokrotne recytowanie tych specjalnych wersetów z Ko-ranu które wzbudzają strach przed Bogiem. Na przykład podczas recytacji *Sūra al-Fātiḥah*, powtarzajcie często następujący werset:

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

„Tylko Ciebie czcimy i Ciebie prosimy o pomoc”
(*Sūra al-Fātiḥah*, 1:5).

Do tego stopnia, że jeśli dusza jest uwikłana w rozproszone myśli powinna czuć wyrzuty sumienia i być świadoma, że ustami twierdzi, że jest niewolnikiem i sługą Allaha Wywyższonego, ale praktycznie biega tu i tam.

15. METODA PIĘTNASTA — radzę tę metodę tym ludziom, którzy nie potrafią długo utrzymać swojego postanowienia. Tak jak niemowlę musi być karmione w krótkich odstępach czasu, ponieważ nie może długo znosić głodu i nie może strawić całego jedzenia na raz, podobnie niektórzy ludzie potrzebują pomocy we wsparciu co jakiś czas. Powinni postępować zgodnie z tą metodą, która, kiedy wstają w *qiyām*, powinni postanowić, że nie pozwolą wszelkim myślom przychodzić aż do *rukū'* i kiedy przechodzą do *rukū'* powinni powiedzieć, że nie pozwolą, aby myśli interweniowały, dopóki nie wstaną. W ten sposób na każdym etapie powinni dokonywać nowe

postanowienie. To da im taką moc, dzięki której ich rozpraszaające myśli odejdą.

16. METODA SZESNASTA — jeśli człowiek pada ofiarą rozproszonych myśli, nie przestaną go gonić, ale jeśli skonfrontuje się z nimi i postanowi, że w ogóle ich nie wpuści, zatrzymają się. Dlatego należy je skutecznie zwalczać i zawsze, gdy w ogóle myśl wkracza, należy ją natychmiast przerwać. Na przykład, jeśli zaczyna się uchwycić myśli, że czyjeś dziecko leży chore – „Co się z nim stanie?” – należy natychmiast przerwać tę myśl, mówiąc, że dziecku nie polepszy się przez to, że powstanie ta myśl w umyśle, ani nie pogorszy się, jeśli taka myśl nie powstanie. Zatem w ogóle nie poruszajcie tej myśli. Kontynuujcie tę praktykę w każdej sprawie, dopóki nie osiągniecie kontroli nad takimi myślami.

17. METODA SIEDEMNASTA — kiedy oferujecie *Naāfil* w domu, recytujcie na tyle głośno, aby głos nadal docierał do uszu. Jego zaletą jest to, że ponieważ uszy nie są czymkolwiek zatkane, nadal do pewnego stopnia działają. Kiedy

wspominanie Allaha odbywa się głosem, również wtedy uwaga jest lepiej utrzymywana, ponieważ uszy także zaczynają zwracać uwagę na *Zikr*. Ta metoda powinna być praktykowana głównie podczas nocnej modlitwy. Jeśli wciągniesz uszy do użytku w ciągu dnia, zamiast odnosić korzyści, istnieje niebezpieczeństwo podzielenia uwagi przez wszelkiego rodzaju hałasy otoczenia w owym czasie.

18. METODA OSIEMNASTA—Ta metoda podlega pod mądrość, że nowa myśl zawsze rozwija się dzięki nowemu ruchowi. Ruchy wykonywane podczas modlitwy - właśnie w trakcie nich rozwija się myśl, żeby oddawanie czci było wykonane. Zatem, nie ma w nich nic złego, ale wynikiem innych ruchów jest to, że uwaga skieruje się w innym kierunku. Dlatego Prorok(saw) poinstruował, że oprócz niezbędnych ruchów żadne inne ruchy nie powinny być wykonywane w stanie oferowania *Ṣalāt*. Z pewnością myśli rozpraszają się z powodu wykonywania niepotrzebnych ruchów.

Na przykład ktoś bez powodu dotyka swego płaszcza. Dotykając go, w jego głowie pojawiła się myśl, że ten płaszcz jest naprawdę stary i powinien sprawić sobie nowy. W związku z tym nasuwa się myśl, skąd przyjdą pieniądze na płaszcz - pensja jest taka skromna. Potem, że minęło dużo czasu od wypłaty wynagrodzenia. Ponownie, jeśli opóźnienie w wynagrodzeniu nastąpiło z winy urzędnika, wtedy przeklnie urzędnika. Wtedy pogrąży się w myślach, że uczyni z nim to i to. Robiąc to, usłyszy głos „*Assalāmu ‘alaikum ła raḥmatullāh*” i tak zakończy swoją Modlitwę.

Tak więc, ponieważ nowy ruch tworzy nową myśl, Prorok(saw) nakazał, aby nie czyniono nowych ruchów podczas Modlitwy. Posuną się tak daleko, że oświadczył, że nawet jeśli w miejscu pokłonu znajdują się kamyki, nie należy ich usuwać, a jeśli powodują zbyt wiele bólu mogą być usunięte raz. Dlatego modląc się, takie ruchy należy całkowicie unikać.

19. METODA DZIEWIĘTNASTA – energicznie wykonuj *qiyām*, *rukū'* [pokłony] i *sadżda* [padnięcie na twarz]. To znaczy, stojąc w *qiyām*, rób to z wigorem i czujnością i nie w taki sposób, aby przełożyć cały ciężar na jedną nogę, pozostawiając drugą zwisającą luźno, ponieważ gdy jesteś zwiotczały, wróg cię obezwładnia. Wtedy zewnętrzna czujność wpływa na wewnętrzną czujność. Dlatego Prorok(saw) nakazał, aby wszystkie ruchy wykonywać z uwagą.

20. METODA DWUDZIESTA— Niektórzy sufi używali tego w nadmiarze. Chociaż nie lubię nadmiaru, wierzący może z tego skorzystać. [Hazrat] Junaid (rta) z Bagdadu był wielkim człowiekiem. Jednym wśród jego wyznawców był Shibli (rta), który odznaczał się wielką szczerością i bojaźnią przed Allahem. Był gubernatorem prowincji. Raz, kiedy był obecny na dworze króla, był świadkiem, kiedy głównego dowódcę obdarzono królewskim płaszczem w nagrodę za pewną bardzo wspaniałą

służbę, którą wykonał. Ten dowódca cierpiał z zimna, ciepło mu z nosa. Dowódca zapomniał przynieść chusteczkę. Kiedy myślał, że król nie patrzył, wytarł nos w ten królewski płaszcz. Król zauważył to i powiedział bardzo zagniewany: „Czy taką wartość ma nasz królewski płaszcz w twoich oczach!”

Ponieważ Shibli (rta) posiadał w sercu bojaźń przed Allahem, był tak przytłoczony tym incydentem, że stracił przytomność. Kiedy odzyskał przytomność, powiedział: „Chcę zrezygnować z tego gubernatorstwa.”

Kiedy król zapytał go o powód, Shibli (rta). powiedział: „, Królu, dałeś dowódcy płaszcz królewski, którego nie cenił odpowiednio, a ty rozwścieczyłeś się na niego, podczas gdy ja otrzymałem od Boga niezliczone nagrody. Jak wielka będzie Jego kara, jeśli nie docenię je właściwie i nie podziękuję za nie?”

Po tym udał się do Junaid(rta) i poprosił o przyjęcie na ucznia. Ten powiedział: „Nie mogę

przyjąć cię jako studenta. Byłeś gubernatorem i w tym charakterze musiałeś popełnić wiele rodzajów nadużyć przeciwko stworzeniom Bożym.”

Zapytał: „Czy jest na to jakieś lekarstwo?”

Junaid(rta) powiedział mu, że powinien pójść do każdego domu na obszarze, którego był gubernatorem i powiedzieć, że gdyby popełnił jakiegokolwiek wszelkie nadużycia przeciwko komukolwiek, powinni wziąć za to odwet na nim. W związku z tym dokładnie tak zrobił.

Napisano o nim, że kiedy ofiarowywał *Naṭāfil* i znalazł jakikolwiek rodzaj luzu w swoim ciele lub jeśli w ogóle przychodziły mu do głowy myśli, które próbowały odwrócić jego uwagę w jakimkolwiek innym kierunku, brał kij i zaczął uderzać nim o swoje ciało, aż kij połamał się, a potem ponownie zaczął ofiarować (swój *Naṭāfil*). Na początku trzymał przy sobie wiązkę patyków. To, co zrobił, było przesadne i moim zdaniem islam nie patrzy na to przychylnie. Ponieważ jednak sprawa jest

powiązana z jego osobistym ego, nie wysuwam żadnej krytyki wobec niego.

Moim zdaniem istnieje jednak sposób na dyscyplinowanie jaźni. Jeśli w jakimkolwiek *rakāʿat*, rozwinię się rozpraszająca myśl, powinniście zidentyfikować fragment, który recytowaliście, gdy to się stało. Kiedy to ustalicie, powinniście ponownie zacząć oferować Modlitwę od tego momentu. Robiąc to, gdy jaźń zobaczy, że ten człowiek rzeczywiście skłania się do Boga Wszechmogącego i nie słucha mnie, przestanie rozpraszać [myśli] i spokój zostanie osiągnięty.

21. METODA DWUDZIESTA PIERWSZA — jest to, w pewnym sensie, bardzo świetna i bardzo przydatna metoda. To jest:

Sūrah al-Muʾminūn, 23:4 — عَنِ الْغَوِّ مُعْرِضُونَ

„I którzy stronią od tego wszystkiego, co jest próżne.”

Wierzący nie robią nic na próżno. Ci ludzie, którzy są przyzwyczajeni do próżnych myśli są tymi samymi ludźmi, w których sercach różne myśli pojawiają się podczas Modlitwy, ale jeśli działają już pierwszego dnia, aby zapobiec powstawaniu takich myśli, stan rozproszenia nie powstanie. Niemniej jednak większość ludzi pozostaje pogrążonych w próżnych myślach jak [prysłowiowy] Szejk Chilli, nawet jeśli nie ma z nich korzyści. Umysł nie powinien nigdy pozwalać sobie na myśli, które są tylko spekulacjami i przypuszczeniami. Tak, nie ma nic złego w myśleniu o przydatnych i pożytecznych rzeczy. W szczególności jest to najwyższa ignorancja, aby niepokoić się myśleniem o incydentach, które już się zdarzyły i nie ma sensu teraz o nich myśleć.

To oczywista sprawa, że w jakimkolwiek kierunku są wykorzystywane ludzkie zdolności i moce, zwracają uwagę na te właśnie rzeczy. Tak więc, gdy ktoś zwraca umysł ku nierozsądnym myślom, traci zdolność do uczestniczenia w

sensownych rzeczach. W związku z tym zapobiegając angażowaniu się umysłu w próżne myśli, należy je wykorzystać do pracy nad wzniosłymi i pożytecznymi pomysłami. Kiedy ten wysiłek zostanie podjęty, będziecie zawsze nastawieni na rozważanie nad korzystnymi sprawami. A myślenie o innych rzeczach, będąc zaangażowanymi w jedno zadanie jest próżne i nie pożyteczne, z wyjątkiem tego co Bóg zechce. W ten sposób umysł osoby, która wyszkoliła go w skupianiu się na pożytecznych sprawach, nie będzie błądził tu i tam w czasie ofiarowania Modlitwy.

22. METODA DWUDZIESTA DRUGA — to jest również metoda wielkiej wspaniałości i zabiera na szczyt duchowości. Zapytano Proroka(saw): „Co to jest *iḥsān* [dobroć]?”. Odpowiedział: **أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ** [Czczij Allaha tak, jakbyś Go widział, albo przynajmniej bądź świadomy, że On cię widzi] (*Ṣaḥīḥ al-Bukhārī*, Kitābul-Īmān, Bāb, Su’ālī Jibrīl an-

Nabiyya ‘anil-Īmān wal-Islām wal-lḥsān wa ‘Ilmis-Sā’ah; Hadis 50).

Tak więc, kiedy stajecie do modlitwy, ustalcie taką scenę przed waszymi oczami, że stoicie, jakbyście stali w obecności Boga Wszechmogącego i On jest widoczny tuż przed wami – nie w żadnym fizycznej postaci, ale w Jego Chwale i Majeście. W ten sposób Wielkość i Wszechmoc Boga Wszechmogącego jest odcisnięta na sercu, a dusza zaczyna rozumieć, że w tym czasie nie powinna popełniać żadnego błędnego czynu.

Jeśli nie możecie wyobrazić sobie Boga, wierzcie z całą pewnością, jako minimum, że Bóg was obserwuje i że czyta wszystkie myśli, które przechodzą przez wasz umysł. Trzeba sprawdzić, czy podczas wypowiadania *Alḥamdulillāh* [„Wszelka chwała należy” do Allaha’] swoim językiem, wasze serce też mówi: *Alḥamdulillāh*, czy jest zajęte jakąś inną myślą? A jeśli serce jest zaangażowane w inny sposób, powinno ją potępić i niech przyłączy do tego język. Prorok(saw) mówi,

że ten sługa Boży, który ofiaruje nawet dwa *rak'āt* w taki sposób, że się nie komunikuje z samym sobą, wszystkie jego grzechy zostaną odpuszczone. A teraz zastanów się nad tym człowiekiem, który zawsze korzysta z tego warunku – ile z doskonałości byłby w stanie uzyskać! Dlatego utrzymywanie uwagi skupionej na Bogu Wszechmogącym w *Ṣalāt* nie jest zwykłą sprawą. A więc te metody, o których was poinformowałem, wyłącznie z łaski i dobrodziejstwa Boga Wszechmogącego, nie powinny być uważane za zwykłe, ale powinny zostać w pełni wykorzystane i pamiętajcie, że jeśli je wykorzystacie, otrzymacie ogromne błogosławieństwa.

Wypowiedź „*Assalāmu ‘alaikum ła raḥmatullāh*” na zakończenie modlitwy również zawiera cudowną wskazówkę. Zwrócono w niej uwagę człowieka na potrzebę utrzymania jego uwagi. Widzicie, mówicie „*Assalāmu ‘alaikum*”, kiedy skądś powracacie. Kiedy wierzący mówi „*Assalāmu ‘alaikum ła raḥmatullāh*” na zakończenie swojego

Ṣalāt, stwierdza, jakby poszedł wyrazić swoją służebność w obecności Boga Wszechmogący, a teraz wrócił stamtąd i przyniósł nam pokój oraz miłosierdzie. Ale ponieważ zawsze był fizycznie obecny, jedyne znaczenie, jakie można z tego wyciągnąć, to to, że to jego duch padał na twarz u progu Allaha Wywyższonego – i był tak pochłonięty czczeniem, jakby był nieobecny na tym świecie. Tak więc mówiąc „Assalāmu ‘alaikum” na zakończenie modlitwy świadczy o tym, że wierzący musi być czujny w strzeżeniu jego Ṣalāt, ponieważ jest w tym czasie obecny na Dworze Boga Wszechmogącego. Oto, dlaczego Bóg Wszechmogący powiedział również: ˆ

Sūrah al-An‘ām, 6:93 — وَهُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

„(...) i pilnie przestrzegają Modlitw.” [Wydawca]

To wspaniała cecha wierzących, że bardzo dobrze czuwają nad swoimi modlitwami. To znaczy szatan chce zepsuć ich modlitwy, ale bardzo

dobrze chronią je przed jego atakami. W związku z tym, każdy powinien strzec *Ṣalāt* i kiedy wstaje, aby ofiarować *Ṣalāt* powinien zrozumieć, że przyszedł przed oblicze Boga, a kiedy zakończy swoją *Ṣalāt*, powinien przekazać dobrą nowinę ludziom po jego prawej i lewej stronie, że przyniósł z powrotem im pokój. Jeśli jednak ktoś naprawdę nie staje w obecność Boga i pozostaje pogrążony w Jego własnych myślach, powinien zastanowić się, jak rażąco kłamstwo wypowiada, kiedy mówi „*As-salāmu ‘alaikum ʾa raḥmatullāh*”. Chce powiedzieć ludziom, że wraca z przed oblicza Boga, podczas gdy nigdy tam nie był.

Dlatego wszyscy powinniście dążyć do pełnego zabezpieczenia swojego *Ṣalāt* i kontynuowania zacieklej walki z szatanem, który próbuje was oddalić od obecności Boga. I pamiętajcie, że nawet jeśli będziecie walczyć z nim przez cały *Ṣalāt* i nie upadniecie przed nim, Bóg Wszechmogący naprawdę będzie was uważał za obecnych na Jego Dworze, ale jeśli upadniecie, wtedy

On też puści waszą rękę. Zatem z tego powodu musicie walczyć dalej. Jeśli to zrobicie, to w końcu rzeczywiście odniesiecie sukces.

Zikr na zgromadzeniach

Do tej pory wspomniałem o trzech rodzajach *Zikr*: po pierwsze, *Ṣalāt*, po drugie, Koran i po trzecie, te wspomnianie Allaha które czyni się oprócz *Ṣalāt*, ale czynione prywatnie. Teraz, pozostaje jeden rodzaj *Zikr* i jest to *Zikr*, który odbywa się na spotkaniach. Istnieją również dwa sposoby wykonywania tego *Zikr*.

1. **PIERWSZA METODA** polega na tym, że zawsze, gdy mamy okazję spotkać naszych współwyznawców, zamiast próżnych i wulgarnych rozmów, powinniśmy mówić o mocach Boga Wywyższonego, Jego chwale, Jego łaskach oraz wspominać Jego znaki. W ten sposób serce

zostaje oczyszczone oraz wywiera na duszę najświętszy wpływ.

Jest opowiadane o Proroku(saw), że kiedyś wyszedł z domu i zobaczył, że niektórzy ludzie są zaangażowani w Modlitwie w meczecie, podczas gdy inni siedzieli w kręgu omawiając sprawy wiary. Prorok(saw) poszedł i usiadł z grupą, która siedziała w kręgu i powiedział, że to było lepsze niż to, co robili inni ludzie. Z tego dowiadujemy się, że czasem wspominania Boga we wspólnym gronie jest lepsze od wspominania Go na osobności. Mówiłem *czasami*, że ta forma wspominania też jest niezbędna w swoim własnym czasie, ale tak, kiedy ludzie są zebrani razem, w tym czasie obwieszczanie wspominania Allaha jest pożyteczne, bo przez to, słuchając doświadczeń innych ludzi oraz przekazując im własne doświadczenia, korzysta się z wielu okazji, aby zyskać i przynosić pożytek innym. A w takich chwilach angażowanie się samemu w *Zikr* może czasami stać się przyczyną bigoterii. Przedstawienie znaczeń Koranu jest również

zawarte w tych rodzajach *Zikr*. Podobnie wygłaszanie kazań i przemów do swoich współwyznawców na temat wiary również się do tego zaliczają.

2. **DRUGI RODZAJ** tego *Zikr* to ten, który jest wykonywany w zgromadzeniu przeciwników. Wszystkie religie inne niż islam są winne tego, że dodają nieco lub odejmują nieco z atrybutów Wywyższonego Allaha. W ten sposób, aby zamaniestować przed nimi prawdziwą Dostojność i Majestat Allaha Wywyższonego jest także formą *Zikr*. Allah Wywyższony mówi w *Sūra al-Muddaththir*:

Surah al-Muddaththir, 74:2-4 — يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ۝ قُمْ فَأَنذِرْ ۝ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ۝

„O ty, który okryłeś się swoim płaszczem! Powstań i ostrzegaj. I sław Pana twego.” [Wydawca]

Oprócz ostrzeżenia ludzi o karze Bożej, nakazano przekazać im wielkość Allaha Wywyższonego

oraz *takbīr* [recytując Allahū Akbar – „Allah jest Największy”] jest częścią *Zikr*.

Tak więc, wyrażanie atrybutów Allaha Wywyższonego przed osobami należącymi do innych wyznań i przedstawiając argumenty na ich poparcie zawiera się również we wspomnianiu Allaha. W *Sūra al-A'la*, wskazane jest również odniesienie do tego właśnie *Zikr*, w bardzo jasnych słowach: °

Sūrah al-A'lā, 87:10 — فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَى

„Zatem nadal napominaj ludzi. Zaiste, przypominanie jest niechybnie rzeczą korzystną.”[Wydawca]

Zikr to wyrażnie nadana temu nazwa.

Korzyści z *Zikr*

Teraz wspomnę o niektórych korzyściach z angażowania się w *Zikr*.

1. **NAJWIĘKSZA KORZYŚĆ**, jaką osiąga się, angażując się w *Zikr* polega na tym, że osiąga się zadowolenie Wywyższonego Allaha. Nie oznacza to, że jest to czyn cnotliwy i tak jak inne czyny, Bóg może być zadowolony z jego wykonania, ale raczej robiąc to, Bóg jest szczególnie zadowolony, a im większa wartość czynu, tym większa wartość nagrody. Bóg Wszechmogący mówi o *Zikr* w jednym miejscu w Koranie:

Sūrah al-ʿAnkabūt, 29:46 — وَلِذِكْرِ اللَّهِ أَكْبَرُ

„ (...) A wspomnianie Allaha jest największe. (...) [Wydawca]

W innym miejscu On mówi:

وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسْكِنٍ طَيِّبٍ
فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ۚ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ — *Sūrah at-Taubah, 9:72*

„Allah obiecał wiernym, mężczyznom i niewiastom, Ogrody, poniżej których płyną rzeki, w których zamieszkają oraz wspaniałe mieszkania w

Ogrodach Wieczności. A upodobanie Allaha jest największe ze wszystkich. Oto najpotężniejsze zwycięstwo.” [Wydawca]

A mianowicie, że największą nagrodą jest zadowolenie Allaha. Bowiem, nagroda od Największego może być tylko największa, a nie najmniejsza. Tak więc obie te „największe” poinformowały nas w zamian, jakie może być upodobanie Allaha.

W tym wersecie, Wszechmogący Bóg, wspominając inne rzeczy, które są nagrodą za wspomnianie Allaha: **وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ أَكْبَرُ** powiedział nam, że **رِضْوَانٌ** [„zadowolenie Allaha”] jest następną nową rzeczą i jest najwspanialszą ze wszystkich. A w rzeczywistości dla sługi Boga, największą nagrodą jest to, że Allah będzie z niego zadowolony. Aby osiągnąć tę wielką nagrodę, Bóg Wszechmogący mówi, że jeśli ktoś angażuje się w wspomnianie Allaha, to ten drugi *akbar* [największy], który jest upodobaniem Allaha, będzie wam przyznany.

2. **DRUGĄ KORZYŚCIĄ** jest to, że dzięki niej osiąga się komfort serca. Tak więc Allah Wywyższony mówi:

الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

Sūrah ar-Ra'd, 13:29

„Ci, którzy wierzą i których serca znajdują pocieszenie w wspominaniu Allaha. Zaprawdę, w wspominaniu Allaha serca znajdują pocieszenie.” [Wydawca]

Serca znajdują pocieszenie w *Zikr*. Dlaczego? Dzieje się tak, ponieważ niepokój rozwija się, gdy człowiek myśli, że ma zostać zniszczony przez jakieś nieszczęście, a jeśli z całą pewnością wierzy, że w tym jest lekarstwo na każde nieszczęście i dolegliwość, to nie stanie się niespokojnym. Tak więc, gdy ktoś wspomina Allaha i rozumie, że Allah posiada nieograniczone moce i może usunąć wszystkie rodzaje dolegliwości, jego serce mówi mu, że kiedy ma takiego Boga, więc po co mu niepokoić się o jakąkolwiek trudność? On sam to usunie. W tym sposób, znajduje pocieszenie.

3. **TRZECIĄ KORZYŚCIĄ** jest to, że Allah zostaje Przyjacielem Jego sługi, który o Nim pamięta, nawet gdy pozostaje jeszcze na tym świecie:

Sūrah al-Baqarah, 2:153 — **فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ**

„Dlatego wspominajcie Mnie, a Ja będę pamiętał o was. I dziękujcie Mi, i nie bądźcie wobec Mnie niewdzięczni.” [Wydawca]

O Moi słudzy! Powinniście wspominać Mnie. A pamiętanie przez Boga Wszechmogącego jest po prostu tym, że On udziela audiencji w Jego obecności. Tak jak dla światowego króla wspomnianie kogoś oznacza dokładnie to – że tak jak ktoś jest powołany na dwór króla — tak samo czyni Bóg Wszechmogący.

4. **CZWARTĄ KORZYŚCIĄ** jest to, że wspomnianie Allaha ratuje człowieka od zła. Tak mówi Bóg Wszechmogący w Koranie:

أَتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ ۖ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ ۚ وَلَذِكْرُ
 اللَّهِ أَكْبَرُ ۗ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ
Sūrah al-'Ankabūt, 29:46

Bóg Wszechmogący mówi Prorokowi(saw), że Księga, którą Bóg mu dał, powinien recytować ludziom i ustanowić *Ṣalāt*. *Ṣalāt* ratuje od nieprzyzwoitości i manifestacji zła. A wspomnianie Allaha jest bardzo wielką [cnotą], a Bóg dobrze wie, co jest czynione. Jak wspomniałem wcześniej, *Ṣalāt* jest także formą wspominania Allaha. Stąd, z tego wynika, że wspomnienie Allaha strzeże przed nieprzyzwoitością i złem. Dlaczego? Z tego powodu, że wspomnianie Allaha jest potężną bronią, a uderzony w głowę Szatan, umiera i nie może podżegać do zła.

5. **PIĄTĄ KORZYŚCIĄ** ze wspominania Allaha jest to, że dzięki niemu wzmacnia się serce, a moc do walki ze złem rozwija się. Człowiek nie przegrywa, raczej twardo stoi w walce, jak mówi Allah Wywyższony:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

Sūrah al-Anfāl, 8:46

O muzułmanie, kiedy idziecie walczyć z mocą, która jest potężna, to, co powinniście zrobić, to zacząć mocno wspominać Allaha. Rezultatem tego będzie to, że twój wróg zostanie wykorzeniony, a ty go zwyciężysz.

6. **SZÓSTĄ KORZYŚCIĄ** jest to, że osoba, która pamięta Allaha osiągnie sukces we wszystkich swoich przedsięwzięciach, pod warunkiem, że wspomina Allaha ze szczerością serca. Dowód na to znajduje się również w tym wersecie, który zacytowałem w związku z piątą korzyścią, w której Allah Wywyższony mówi:

وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

„(...) i wspominajcie Allaha aby dobrze się wam wiodło.”

7. **SIÓDMĄ KORZYŚCIĄ** jest to, co powiedział Prorok(saw), że w Dniu Zmartwychwstania siedem osób będzie w cieniu Allaha, a wśród nich znajdzie się ten, który wspomina Allaha (*Sunan at-Tirmidhī*, Kitābuz-Zuhd, Bāb ma jā' filḤubbi fillāh; Hadis 2391).²⁴ Prorok(saw) powiedział, że

24

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ أَوْ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ سَبْعَةٌ يُظِلُّهُمُ اللَّهُ فِي يَوْمٍ ظِلُّهُ يَوْمٌ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ إِمَامٌ عَادِلٌ وَشَابٌّ نَشَأَ بِعِبَادَةِ اللَّهِ وَرَجُلٌ كَانَ قَلْبُهُ مُعَلِّقًا بِالْمَسْجِدِ إِذَا خَرَجَ مِنْهُ حَتَّى يَعُودَ إِلَيْهِ وَرَجُلَانِ تَحَابَّا فِي اللَّهِ فَاجْتَمَعَا عَلَى ذَلِكَ وَتَفَرَّقَا وَرَجُلٌ ذَكَرَ اللَّهَ خَالِيًا فَفَاصَتْ عَيْنَاهُ وَرَجُلٌ دَعَتْهُ (امْرَأَةً) ذَاتُ حَسَبٍ وَبِجَالٍ فَقَالَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ بِصَدَقَةٍ فَأَخْفَاهَا حَتَّى لَا تَعْلَمَ شِمَالَهُ مَا تُنْفِقُ يَمِينُهُ

Abu Hurairah opowiada lub Abu Sa'iid opowiada, że Posłaniec Allaha (sas) powiedział: Siedem osób zostanie okrytych przez Boga Jego cieniem w Dniu, w którym nie będzie cienia oprócz Niego. Są to: sprawiedliwy przywódca, młody człowiek wychowany w czczeniu Allah, człowiek, którego serce jest przywiązane do meczetu od momentu, w którym opuszcza meczet, aż do momentu kiedy powróci do niego, dwie osoby, które kochają się tylko ze względu na Allaha, spotykają się i biorą udział tylko w sprawie Allaha, osoba, która wspomina Allaha w odosobnieniu, a jej oczy są pełne łez, mężczyzna, który odmawia wezwania uroczej, szlachetnie urodzonej kobiety i mówi: „Boję się

będzie to tak niebezpieczny dzień, że wszyscy prorocy będą bali się, a Bóg Wszechmogący w tym Dniu będzie Gniewny jak nigdy wcześniej, ponieważ wszyscy grzesznicy zostaną przedstawieni przed Nim. Słońce zbliży się bardzo blisko. Więc biorąc pod uwagę tę sytuację, to można sobie tylko wyobrazić, jak szczęśliwy będzie ten, któremu tego Dnia będzie zapewniony cień Allaha!

8. **ÓSMĄ KORZYŚCIĄ** jest to, że modlitwa tego, kto wspomina Allaha, zostanie zaakceptowana. Modlitwy wymienione w Koranie poprzedzone są *Zikr*, mianowicie *tasbīḥ* [gloryfikacja Allaha] i *taḥmīd* [wychwalanie Allaha]. Pierwszą modlitwą jest rzeczywiście *Sūra al-Fātiḥah*. Zaczyna się od:

Allaha”; osoba, która daje jałmużnę tak potajemnie, że jej lewa ręka nie wie, co dała jego prawa ręka. (*Sunan at-Tirmidhī*, Kitābuz-Zuhd, Bāb ma jā’ filḤubbi fillāh; Hadis 2391).

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ○ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ○ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ○ مُلِكِ يَوْمِ
الْذِّكْرِ ○

„W imię Allah Miłosiernego Litościwego.
Wszelka chwała należna jest Allahowi, Panu
światów. Miłosiernemu, Litościwemu Panu Dnia
Sądu.”

(*Sūra al-Fātiḥah*, 1:1-4) [Wydawca]

Potem pojawia się część pośrodku, która jest po-
łową dla Boga Wszechmogącego i połową dla
człowieka:

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

„Tylko Ciebie czcimy i tylko Ciebie prosimy o po-
moc.” (*Sūra al-Fātiḥah*, 1:5) [Wydawca]

Wtedy jest powiedziane:

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ○ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ○ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا
الضَّالِّينَ ○

„Prowadź nas drogą prostą. Drogą tych, których obsypałeś dobrodziejstwami, nie tych na których jesteś zagniewany, ani tych którzy błędzą.”

(*Sūra al-Fātiḥah*, 1:6-7) [Wydawca]

To jest modlitwa. Tak więc Allah Wywyższony umieścił najpierw *Zikr*, a potem Modlitwę. Obserwujemy również na tym świecie, że gdy potrzebująca osoba przychodzi do kogokolwiek, najpierw chwali tę osobę, a potem składa swoją prośbę.

Tak więc, kiedy człowiek staje w obecności Allaha, powinien najpierw uznać moc i autorytet Boga Wszechmogącego i dopuścić własną pokorę. Prorok, Hazrat Jonasz, pokój z nim, również modlił się do Boga za siebie w ten sam sposób:

Sūrah al-Anbiyā, 21:88 — لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

„ (...) Nie ma boga poza Tobą – Tyś jest Święty. W istocie byłem jednym z grzeszników.”
[Wydawca]

Najpierw wyraził chwałę Bożą, a potem wyłożył swój własny stan.

Następnie Prorok(saw) mówi:

مَنْ شَغَلَهُ ذِكْرِي عَنْ مَسْأَلَتِي أَفْضَلَ مَا أُعْطِيَ السَّائِلِينَ

co oznacza, że Bóg Wszechmogący mówi: „Ten, który pozostaje zajęty wspomnianiem Mnie, otrzymuje ode Mnie więcej niż ten, który ciągle prosi”. [Asz-Szu‘abul-Īmān, Bāb 10 fī Maḥabbatillāh, Faṣl fī Idāmati Zikrillāh, tom. 1. str. 413, hadis 572, wydanie 2000 Bejrut].

Ten hadis nie oznacza, że nie powinniśmy modlić się, ponieważ *Sūra al-Fātiḥah* – która jest Matką Księgi – zawiera modlitwę wraz z *Zikr*. Nauczono wiele modlitw w Koranie i Hadisach. Znaczenie jest raczej tylko takie – w porównaniu z osobą, która nie angażuje się we wspomnianie Allaha i tylko modli się – ta osoba otrzymuje więcej, która oprócz modlitwy angażuje się również we wspomnianie Allaha i oszczędza czas, który

przeznacza na modlitwę, aby spędzić go na wspominaniu Allaha.

9. **DZIEWIĄTĄ KORZYŚCIĄ** jest przebaczenie grzechów. Prorok(saw) powiedział, że grzechy osoby, która wykonuje *takbīr* [recytując Allahū Akbar – „Allah jest Największy”], *taḥmīd* [wychwalając Allaha recytując *Alḥamdulillāh* – „Wszelka chwała należy do Allaha”] i *tasbīḥ* są przebaczone, nawet jeśli te grzechy są niezliczone jak piana w morzu, (*Sunan at-Tirmidhī*, Kitābud-Da‘wāt, Bāb mā jā’ fid-Du‘ā’ idhā awā ilā firāshih; Hadis 3397).²⁵

25

عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: مَنْ قَالَ حِينَ يَأْوِي إِلَى فِرَاشِهِ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ
(الْعَظِيمِ) الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ ذُنُوبَهُ
وَإِنْ كَانَتْ مِثْلَ رَبْدِ الْبَحْرِ.

Mówi się, że Prorok(śas) powiedział: Ten, który idzie do łóżka i recytuje następujące słowa modlitwy trzy razy, jego grzechy zostaną przebaczone, nawet jeśli są jak piana morska: Szukam przebaczenia u Allaha Wielkiego, Który jest Jeden, Żyjący i WszecPodtrzymujący i zwracam się do Niego w pokucie.

10. **DZIESIĄTĄ KORZYŚCIĄ ZIKR** jest to, że wyostrza intelekt. Ten, kto pamięta Allaha, odkrywa takie prawdy i punkty mądrości, które zadziwiają samą osobę.

Allah Wywyższony mówi:

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ۝ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَٰذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ۝
Sūrah Āl-e-‘Imrān, 3:191–192

Oznacza to, że istnieje wiele Znaków w stworzeniu niebios i ziemia oraz w przemienności dnia i nocy, ale tylko dla tych ludzi, którzy posiadają inteligencję. Następnie jest stwierdzone, że ludzie posiadający inteligencję to ci, którzy pozostają zaangażowani we wspomnianie Allaha i rozważanie dzieł Boga.

(*Sunan at-Tirmidhī*, Kitābud-Da‘wāt, Bāb mā jā’ fid-Du‘ā’ idhā awā ilā firāshih; Hadis 3397)

11. **JEDENASTĄ KORZYŚCIĄ** jest to, że z tego sprawiedliwość emanuje. W hadisie znajdujemy:

فَإِنْ دَكَرْنِي فِي نَفْسِهِ دَكَرْتُهُ فِي نَفْسِي وَإِنْ دَكَرْنِي فِي مَلَأٍ دَكَرْتُهُ فِي مَلَأٍ خَيْرٍ مِنْهُمْ وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ بِشَيْءٍ تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ ذِرَاعًا وَإِنْ تَقَرَّبَ إِلَيَّ ذِرَاعًا تَقَرَّبْتُ إِلَيْهِ بَاعًا وَإِنْ أَتَانِي يَمْشِي أَتَيْتُهُ هَرْوَلَةً.

Prorok(saw) mówi, że Bóg Wszechmogący mówi: „Kiedy mój sługa pamięta o Mnie w swoim sercu ja również pamiętam go w Moim sercu.” Na przykład, kiedy człowiek mówi *Subḥānallāh*, co oznacza: „Święty jesteś, O Allahu!” wtedy Bóg Wszechmogący mówi także o tym Jego słudze, aby również został obdarzony czystością. I kiedy Bóg Wszechmogący to wypowiada, wtedy ta osoba z pewnością to osiąga.

Następnie mówi: „Kiedy Mój sługa pamięta o Mnie wśród ludzi, pamiętam go wśród tych, którzy są lepsi niż ci, wśród których Mnie wymienił”, w znaczeniu, wśród tych, którzy są prawi i cnotliwi, a świat uznaje, że jest on sprawiedliwy (*Ṣāḥiḥ al-Bukhārī*, Kitābut-Tauḥīd, Bāb Qaulillāh

Ta'ālā wa Yuhadh-dhirukum-Allāh Nafsah; Hadis 7405).

12. **DWUNASTĄ KORZYŚCIĄ** jest to, że miłość rośnie, ponieważ zasadą człowieka jest, że do obiektu, z którym stale jest w kontakcie, pielęgnuje miłość, tak bardzo, że nawet zaczyna kochać wieś lub miasto, w którym mieszka. Tak więc, kiedy sługa Allaha pamięta o Allahu rano i wieczorem, a właściwie przez cały czas i wspomina Jego imię, stopniowo miłość do Allaha Wywyższonego rośnie w jego sercu.

To są więc korzyści ze wspominania Allaha, które po krótko poruszyłem i modlę się, aby Bóg Wszechmogący spowodował abyśmy ja i wy wszyscy korzystali z nich. *Āmīn*.

Uwaga wydawcy

Należy pamiętać, że w tekście tłumaczenia słowa podane w nawiasach () są zazwyczaj słowami autora lub autora opracowania. Jeśli tłumacz doda jakieś objaśniające słowa lub wyrażenia w celu wyjaśnienia umieszcza się je w nawiasach kwadratowych []. Przypisy podane przez wydawcę są oznaczone jako „[Wydawca]”. Odniesienia do Koranu zawierają nazwę *Sūra* [tj. rozdział], po którym następuje rozdział: cytowanie wersetu, np. *Sūra al-Dżumu'ah*, 62:4 i liczy *Bismillāhir-Raḥmānir-Raḥīm* [„W imię Allaha Miłosiernego, Litościwego”] jako pierwszy werset w każdym rozdziale, który się od niego zaczyna.

Zastosowano następujące skróty:

saw ṣalallāhu 'alaihi ʾa sallam, oznaczające „pokój i błogosławieństwa Allaha niech będą z nim”, jest pisane po imieniu Proroka Muhammada (*saw*).

as napisano „*‘alaihis-salām*”, co oznacza „niech pokój będzie z nim” po imionach proroków innych niż Prorok Muhammad (saw).

ra *raḍiyallāhu ‘anhu / ‘anhā / ‘anhum*, co oznacza „niech Allah będzie zadowolony z niego/niej/nich”, widnieje po imionach Towarzyszy Proroka Muhammada (saw) lub towarzyszy Obiecanego Mesjasza (as).

rta *raḥmatullāh ‘alaihi / ‘alaihā / ‘alaihim*, co oznacza „niech Allah okaż swoje miłosierdzie nad nim / nią / nimi”, jest napisane po imiona zmarłych pobożnych muzułmanów, którzy nie są Towarzyszami Proroka Muhammada(saw) ani towarzyszami Obiecanego Mesjasza(as).

aba *ajjadahullāhu Ta’āla binaşrihil-‘Azīz*, co oznacza ‘niech Allah Wszechmogący pomóż mu Swoim potężnym wsparciem” – jest napisane po imieniu obecnego Przywódcy Muzułmańskiej Społeczności Ahmadiyya, Hazrat Mirza Masroor Ahmada (aba), Khalīfatul Masīḥ V.

Słowniczek

Dla korzyści czytelników, niektóre ważne islamskie terminy wyjaśniono poniżej.

Adhān wezwanie do formalnej islamskiej Modlitwy.

Ahadis Liczba mnoga od hadis. Wypowiedzi Pro-roka Muhammada (saw).

Ahmadiyya Społeczność Muzułmańska Wspólnota muzułmanów, którzy zaakceptowali twierdzenie Hazrat Mirza Ghulam Ahmada(as) z Qadian jako Obiecanego Mesjasza (as). Wspólnota została założona przez Obiecanego Mesjasza w 1889 r., a obecnie jest pod przywództwem swojego Piątego Khali-faha, Hazrat Mirza Masroor Ahmada (niech Allah go wzmocni). Wspólnota jest również znana jako Dżama'at Ahmadiyya. Członek Społeczności nazywa się muzułmanin Ahmadi lub Ahmadi.

'Alīm Atrybut Allaha, która oznacza Wszechwiedzący.

Allah Allah jest osobistym imieniem Boga w islamie. Aby okazać Mu należy szacunek, muzułmanie często dodają Ta'ala, Wywyższony, gdy wypowiadają Jego święte imię.

Āmīn Termin, który dosłownie oznacza „niech tak będzie” i jest używany na końcu błagania, aby Bóg mógł to zaakceptować. Ma podobne znaczenie do „amen”.

Doroczna Konwencja (Dżalsa Salana) Konferencja organizowana corocznie z udziałem muzułmanów Ahmadi i nie-Ahmadi oraz innych ludzi na całym świecie w wielkiej liczbie. Doroczna konferencja została zainicjowana przez Obiecanego Mesjasza w 1891 roku, Jest znana pod jej oryginalną nazwą w urdu, *Dżalsa Salana*.

Ājatul - Kursī Werset Tronu z Koranu, rozdział 2, werset 256.

Zikr i Zikr-e-Ilāhī *Zikr* to arabskie słowo oznaczające wspomnianie. *Zikr-e-Ilāhī* i oznacza wspomnianie Boga. Zobacz też **Modlitwa i modlitwy**.

Fard dosłownie przymusowe lub obowiązkowe. Odnosi się do jednostek pięciu dziennych Modlitwy, które należy odprawiać, skrócone podczas podróży. Kontrastują z sunną, *nałafil*, itp.

Hadis Wypowiedź Proroka Muhammada(saw). W liczbie mnogiej jest ahadis.

Hazrat Termin oznaczający szacunek, używany do okazania szacunku i czci dla osoby o ugruntowanej prawości i pobożności. Dosłowne znaczenie to: Jego/Jej Świątobliwość, Wielebny, Eminencja itp. Jest również używany do Boga w superlatywnym sensie.

Święty Prorok(saw) Termin używany wyłącznie dla Hazrat Muhammada, Proroka islamu (pokój i błogosławieństwa Allaha niech będą z nim).

Koran Księga wysłana przez Allaha dla przewodnictwa całej ludzkości. Była objawiana Prorokowi(saw) przez okres dwudziestu trzech lat.

Hudhur Wasza Czcigodność/Świątobliwość, Jego Czcigodność/Świętość.

„**Iszā**” dosłownie wieczór. Odnosi się do nocnej modlitwy przed pójściem spać (jedna z pięciu codziennych modlitw w islamie).

Dżalsa Salana, Konferencja lub spotkanie. Zobacz **Doroczna Konwencja**.

Dżama'at oznacza społeczność. Chociaż samo słowo Jama' może odnosić się do dowolnej społeczności, w tej książce, Dżama'at odnosi się konkretnie do Muzułmańskiego Dżamaat Ahmadiyya.

Khabīr Atrybut Allaha, który oznacza Wszech Świadomy.

Khalīfah Khalif pochodzi od arabskie słowo *Khalīfah*, które oznacza „następcę”. (l.mn. *Khulafā'*.) W wielu Bożych objawieniach ktoś mianowany przez Boga Wszechmogącego jest nazywany Jego Khalīfah. W terminologii islamskiej tytuł „*'Khalīfa-e-Rāshīd*” [sprawiedliwy Kalif] stosuje się do każdego z pierwszych czterech *Khulafā'*, którzy kontynuowali misję Proroka Muhammada(saw). Muzułmanie Ahmadi odnoszą się do każdemu następcy Obiecanego Mesjasz jako Khalīfatul Masīh.

Khalīfatul Masīh patrz Khalifah.

Khāliq Atrybut Allaha, który oznacza Stwórcę.

Maghrib Odnosi się do wieczornej Modlitwa zaraz po zachodzie słońca (jedna z pięciu codziennych modlitw w islamie).

Mekka Starożytne arabskie miasto, miejsce urodzenia Proroka Muhammada (saw), gdzie osiedlił się Prorok Abraham (as) i dom dla Ka'bah, najświętsze miejsce w islamie.

Maulawī Muzułmański duchowny.

Muhammad (saw) Założyciel islamu. Patrz **Święty Prorok**(saw).

Muṣleḥ Mau'ūd Termin oznaczający Obiecanego Reformatora, stosowany do Hazrat Khalīfatul Masīh II, Mirza Baszir-ud-Din Mahmuud Ahmad(ra). Nazywa się Musleh Mau'ud, ponieważ urodził się zgodnie z prorocstwem złożonym przez Obiecanego Mesjasza w 1886 r. o narodzinach prawego syna, który będzie obdarzony specjalnymi zdolnościami,

atrybutami i mocami. Życie i dzieła Hazrat Mirza Baszir-ud-Diin Mahmuud Ahmad(ra) są świadectwem spełnienia się proroctwa.

Nafi/Nalāfil Zobacz Modlitwa i Modlitwy.

Pir Dosłownie „stary” (w farsi). Ogólnie odnosi się do duchowego lidera, na którego dłonie studenci składali przysięgę wierności. Tytuł jest powszechnie używany w przypadku przywódców porządku sufickiego.

Modlitwa i modlitwy Trzy islamskie terminy, wszystkie czasami tłumaczone jako modlitwa, a powinny być odróżnione.

Pierwszy termin to modlitwy *Du’ā* lub błagania skierowane do Boga Wszechmogącego. *Du’ā* można wykonać w dowolnym czasie i w dowolnym języku. Nie wymagają żadnej formalnej

nakazanej postawy. *Du'a* jest tłumaczona w tekście jako „modlitwa” lub „błagania”.

Drugi, *Ṣalāt* odnosi się do pięciu codziennych nabożeństw modlitewnych nakazanych wszystkim muzułmanom. W przeciwieństwie do *Du'a* *Ṣalāt* ma stałe czasy i tryby wykonania. Zachowaliśmy termin *Ṣalāt* w tłumaczeniu lub używaliśmy terminu „nakazana Modlitwa”, lub „Modlitwa”. Każda modlitwa jest podzielona na *rak'a*. Każdy *rak'āt* zawiera kilka pozycji – stojącą *Qiyām*, kłaniającą się *Rukū'*, siedzącą *Qa'dah* i padnięcia na twarz *Sadḍdah*. Nakazane Modlitwy składają się z trzech elementów: *Fard*, nakazanych przez Boga; *Sunny*, te oferowane regularnie przez Proroka(saw) i nakazane przez niego oraz *Naṭafil*, dobrowolne komponenty (omówione poniżej).

Naṭafil znaczy zrobić więcej niż jest wymagane przez obowiązek, tj. dobrowolnie. *Naṭāfil* to liczba mnoga od *Naṭafil*. *Naṭāfil*, które są podobne w formie do *Ṣalāt*, mogą być oferowane samodzielnie lub w połączeniu z nakazaną modlitwą.

Wykonywanie *Naṭāfil*, choć nie obowiązkowe, jest wysoce chwalebne. Jedną z modlitw *Naṭāfil* posiadających wiele zalet jest *Tahadżdżud*, modlitwa późną nocą. *Patrz także Sunny*.

Obiecany Mesjasz Termin ten odnosi się do założyciela Muzułmańskiej Wspólnoty Ahmadiyya, Hazrat Mirza Ghulam Ahmada(as) z Qadian. Twierdził, że został wysłany przez Allaha zgodnie z prorocstwem Proroka(saw) o nadejściu, w Dniach Ostatnich Mahdiego (Prowadzonego) i Mesjasza spośród muzułmanów.

Qadir Atrybut Allaha, który oznacza Wszechmocny.

Qiblah Kierunek Ka'bah w Mekce, w kierunku której muzułmanie kierują się, aby odmawiać formalne modlitwy. Pierwszym Qiblah w islamie był Baitul-Muqaddas w Jerozolimie.

Quddūs Atrybut Allaha, co oznacza Święty.

Rukū' Pozycja pokłonu w Modlitwie.

Sahib Tytuł wyrażający szacunek podobny do różnych terminów, takich jak Pan, Czcigodny, Wielbny.

Sadždah Pozycja padnięcia na twarz w modlitwie.

Szariat Prawo religijne islamu. Ten termin jest również używany w ogólnym sens dla jakiegokolwiek objawionego prawa.

Sunny W kontekście formalnej Modlitwy odnosi się do tych *rak'āt*, które zaproponował Prorok (saw), ale nie są nakazane jako obowiązkowe i są opuszczane podczas podróży. *Rak'āt* Sunny są regularnie oferowane przez praktykujących muzułmanów.

Sūra Rozdział Koranu.

Tahmīd chwaląc Allaha poprzez recytację *Alḥamdu-lillāh* (Wszelka chwała należy do Allaha).

Takbīr ogłaszanie wielkości Allaha recytując, *AllāhuAkbar* (Allah jest Wielki).

Tirmidhī Książka, która zawiera zbiory hadisów.

Zakat Czwarty filar islamu zwany obowiązkową jałmużną, który stanowi system wsparcia społecznego w islamie dla dystrybucji bogactwa. Biedni i potrzebujący są zaopatrywani z datków bogatych i zamożnych. Dosłownie oznacza „wzrost” lub „oczyszczenie”.

Zuḥr dosłownie środek dnia, południe. Odnosi się do Modlitwy wczesnopołudniowej (jedna z pięciu codziennych modlitw w islamie).